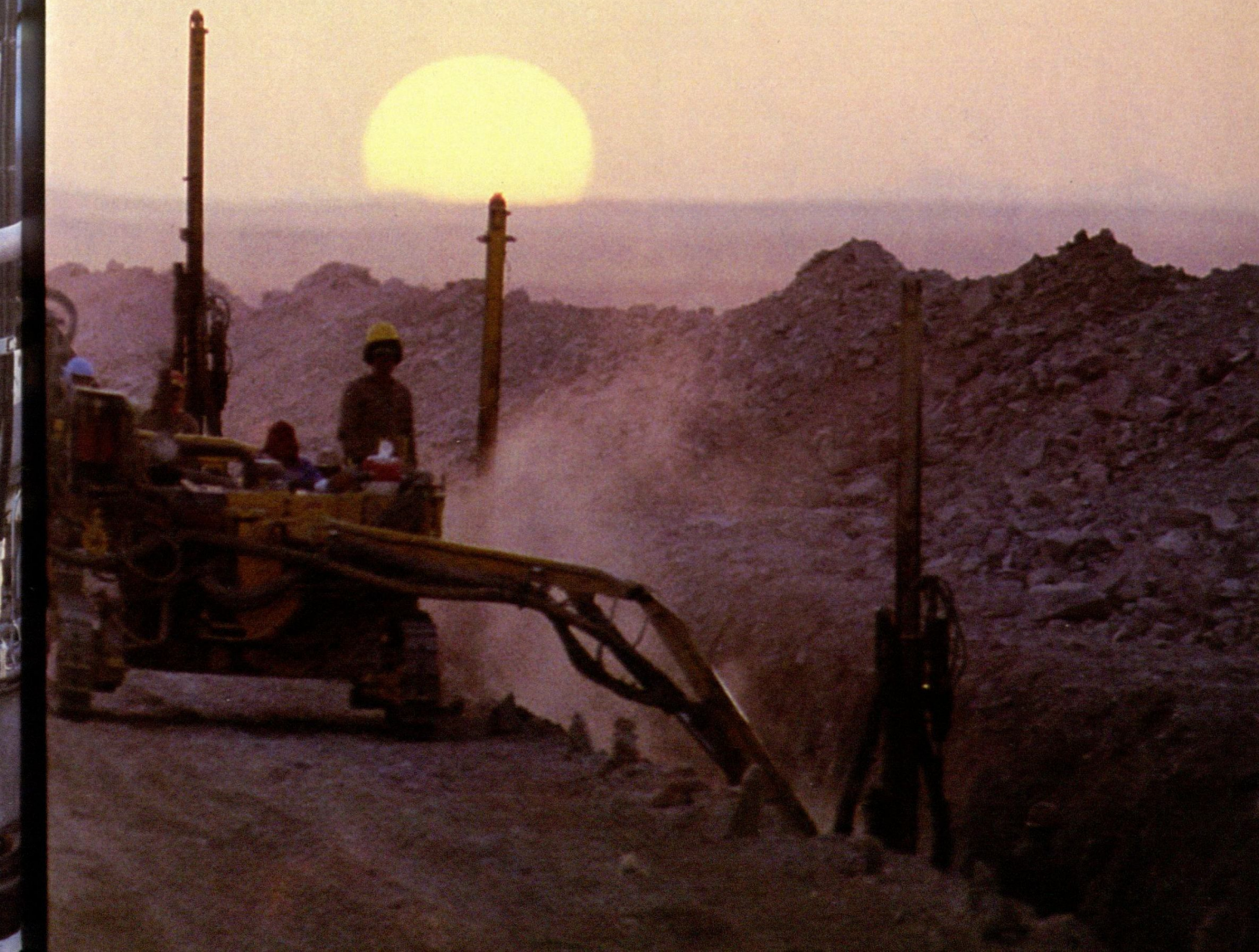

Atlas Copco 1985

INNEHÅLL

	Sid
Detta är Atlas Copco	2
Styrelsens redogörelse för verksamheten 1985	5
Atlas Copco-gruppen:	
Resultaträkning	10
Balansräkning	11
Finansieringsanalyser	12
Atlas Copco AB:	
Resultaträkning	13
Balansräkning	14
Bokslutskommentarer	15
Internationella riktlinjer	15
Definitioner	21
Aktier och andelar	29
Förslag till vinstdisposition	30
Revisionsberättelse	30
Fem år i sammandrag	31
VDs kommentar	32
Atlas Copco Airpower	34
Atlas Copco MCT	39
Atlas Copco Tools	44
Berema	48
Monsun-Tison	51
Övrig verksamhet	54
Atlas Copco-aktien	55
Atlas Copco på industrimarknaden	58
Personal	60
Förädlingsvärde	60
Årets säljare	61
Styrelse och revisorer	62
Företagsledning	64

OMSLAGSBILD

För byggande av en 13 km lång pipeline mellan Rijadh och Yambu i Saudi Arabien har det italienska entreprenadföretaget SAIPEM köpt 12 hydrauliska borragnar av typ ROC 410 HC från Atlas Copco.

ATLAS COPCO AB
POSTADRESS: 105 23 STOCKHOLM
BESÖKSADRESS:
SICKLA INDUSTRIVÄG 3, NACKA
TELEFON: 08-7438000
TELEX: 14090 copco s
TELEFAX: 7148082

KALLELSE TILL BOLAGSSTÄMMA

Aktieägarna i Atlas Copco Aktiebolag kallas härmed till ordinarie bolagsstämma torsdagen den 24 april 1986 kl 17.00 på Grand Hôtel Royal, Vinterträdgården, Stallgatan 4, Stockholm.

Rätt till deltagande

Rätt att delta i bolagsstämman har aktieägare, som dels är införd i den av Värdepapperscentralen VPC AB förda aktieboken för bolaget *måndagen den 14 april 1986*, dels *senast måndagen den 21 april 1986 kl 16.00* till bolaget anmäler sin avsikt att delta i bolagsstämman.

Anmälan om deltagande

Anmälan om deltagande i stämman kan ske skriftligt under adress Atlas Copco AB, 105 23 Stockholm, eller per telefon 08/743 80 00.

Utdelning

Styrelsen föreslår en utdelning till aktieägarna av 6:50 SEK per aktie. Styrelsen har som avstämningsdag beslutat föreslå den 29 april 1986. Beslutar bolagsstämman enligt förslaget beräknas utdelningen komma att utsändas av VPC den 7 maj 1986.

Adressändring

VPC hämtar automatiskt adressändringar genom den vanliga flyttningsanmälan som görs på posten. Den som önskar har dock möjlighet att hos VPC registrera en affärsadress i stället för folkbokföringsadressen.

EKONOMISK INFORMATION FRÅN ATLAS COPCO

Atlas Copco publicerar för 1986 följande ekonomiska rapporter:
Verkställande direktörens tal vid bolagsstämman. 24 april
Rapport över första kvartalet mitten av maj
Rapport över första halvåret slutet av augusti
Rapport över de tre första kvartalen mitten av november
Bokslutskommuniké för 1986 februari 1987
Årsredovisning för 1986 början av april 1987

Följande trycksaker kan beställas från Atlas Copco AB, Information, 105 23 Stockholm:

- Atlas Copco årsredovisning på engelska
- Atlas Copco Nytt/Special (kvartalstidskrift för Atlas Copcos aktieägare, som skriftligen anmäler att de önskar erhålla tidskriften).

Den fortsatt kraftiga resultatförbättringen under 1985 är ett resultat av en god volymökning och en betydande effektivisering av administration och kapitalhantering. Detta återspeglas här i utvecklingen av vinst per aktie.

1985

Försäljningen över 10 miljarder

Den fakturerade försäljningen ökade med 11% till 10062 MSEK (9100)

Resultatet högsta någonsin

Resultatet efter finansiella poster ökade med 255 MSEK till 828 MSEK

Industrin största kundkategori

Genom ökad satsning på industriella applikationer svarar nu tillverkningsindustrin för hälften av Gruppens försäljning

Utdelning och vinst per aktie

Styrelsen föreslår att utdelningen höjs till 6:50 SEK (4:50) per aktie. Vinsten per aktie blev 17:05 (11:25)

Prognos

Försäljningen väntas fortsätta att öka 1986 och leda till ytterligare resultatförbättring

DETTA ÄR ATLAS COPCO

Atlas Copco

Atlas Copco är ett av världens ledande företag inom kompressorer,

gruv- och entreprenadutrustning samt industriautomation. Företaget har en omfattande marknadsorganisation som säljer företagets ca 3 000 produkter och tjänster till 250 000 registrerade kunder i mer än 130 länder.

Atlas Copco eftersträvar att med sina produkter och sin specialistkompetens höja kundernas produktivitet. I ökande omfattning erbjuds därför kompletta systemlösningar och långsiktiga serviceåtaganden.

Under senare år har företaget etablerat sig på teknikområden, som öppnar nya tillväxtpotentialer. Sådana områden är tex gaskompression, brytning av lösa bergarter inkl kol samt värmeenergiutvinning.

Fem divisioner ansvarar för utveckling, tillverkning och marknadsföring. Tillverkning sker vid egna anläggningar i 16 länder.

Atlas Copco har en väl utvecklad marknadsorganisation med egna säljbolag i 50 länder.

Atlas Copco International AB har ansvaret för försäljningen av Gruppens produkter i länder där Atlas Copco ej har egna säljbolag.

ATLAS COPCO AIRPOWER

13 fabriker i 10 länder

Fakturering 4 790 MSEK

Divisionens affärsidé är att utveckla, tillverka och marknadsföra stationära och transportabla kompressorer, både i standard- och specialutförande,

- för att förse bla läkemedels-, livsmedels- och bryggeriindustri, textil- och elektronikindustri samt andra processindustrier med ren tryckluft i produktionen
- som energikälla på offshore-plattformar, för start av flygplan och för bromsning av tåg
- som ekonomisk och säker energikälla i gruvor, stenbrott och byggnadsindustrin samt för sandblåstring
- för att förse verkstäder med luft för sprutmålning, drift av verktyg, automatisering etc.
- för inbyggnad i tryckeri-, förpacknings- och sorteringsmaskiner m m
- för framställning av industrigas, som är viktiga i många processer för sterilisering, och för att hindra luft att läcka in i produktionskedjan och skada produkten.

Atlas Copco Airpower n v
Boomssteenweg 957
B-2610 WILRIJK-ANTWERPEN
Belgien

Tel 03-8702111

ATLAS COPCO MCT

11 fabriker i 9 länder

Fakturering 3 443 MSEK

Divisionens affärsidé är att från en ledande position inom sina traditionella teknik- och marknadsområden utveckla, tillverka och marknadsföra produkter och tjänster

- till kunder inom gruvindustrin för produktionsborrning ovan och under jord, ortdrivning, sprängning, utlastning, bergförstärkning.
- till bygg- och anläggningsentreprenörer för anläggningsarbeten som väg- och vattenbyggnad, tunneldrivning, grundförstärkning, demolering etc.
- till stenbrottsindustrin samt kol- och lösbergsmarknaden, som är viktiga tillväxtområden för MCT.

Samarbete med andra välkända tillverkare är ett led i divisionens strategi att erbjuda kunden kompletta paket och systemlösningar. Denna utveckling bygger bla på de goda erfarenheterna från det mångåriga samarbetet med Sandvik.

Atlas Copco MCT AB
10484 STOCKHOLM
Tel 08-7438000

ATLAS COPCO TOOLS

5 fabriker i 2 länder

Fakturering 875 MSEK

2 egna säljbolag

Atlas Copco Tools' affärsidé omfattar utveckling, tillverkning och marknadsföring av industriverktyg och system

- för materialbearbetning som borrning, slipning etc. inom den mekaniska verkstadsindustrin
- för montering av bla motorer inom bilindustrin med avancerad datorbaserad övervakning och styrning och för en mångfald lätta monteringar inom elektronik-, flyg- och vitvaruindustrin
- för rostskyddsbehandling och sprutmålning av grövre stålkonstruktioner, karosser och conveyorburet gods.

Atlas Copco Tools AB
Box 81510
10482 STOCKHOLM
Tel 08-7439500

BEREMA

6 fabriker i Sverige

Fakturering 591 MSEK

2 egna säljbolag

35 egna agenter

Berema-gruppens affärsidé går ut på

- att marknadsföra bensindrivna motorborrmaskiner av egen utveckling och tillverkning
- att tillverka och marknadsföra produkter och kunnande för vattenborrning, jordvärme och värmepumpar
- att via fristående dotterbolag utveckla nya verksamhetsområden som är av intresse för Atlas Copco-gruppen. Dessa områden omfattar i dag produkter och system för pressning av gramfonskivor och CD-skivor, mindre luftkompressorer och svetsutrustning, filter för gasmasker, skyddsrum, bilar m m samt rostfria kärl för storkök och dörrkonstruktioner av stål.

Berema AB
Box 1286
17125 SOLNA
Tel 08-290170

MONSUN-TISON

3 fabriker i Sverige

Fakturering 363 MSEK

8 egna säljbolag

2 egna agenter

Monsun-Tisons affärsidé omfattar utveckling, tillverkning och marknadsföring av hydrauliska och pneumatiska komponenter för mobila styrsystem och industriell automation,

- tillämpningen av elektronik har fått en allt större betydelse. Elektrohydrauliska styrsystem ingår som komponenter i skogsmaskiner, grävmaskiner, kranar etc.
- pneumatiska komponenter används av bla tillverkare av förpackningsmaskiner, maskiner för livsmedelsindustrin, utrustning för materialhantering, fordon etc.

Monsun-Tison AB
Box 817
501 10 BORÅS
Tel 033-169100

Atlas Copco-gruppens säljbolag i 85 länder har 8175 anställda – Agenter finns i ytterligare 85 länder.

Atlas Copco Avosverken i Örebro är i dag en av Gruppens mest komplexa produktionsenbeter. Efter omfattande investeringar i datateknik och automation invigdes under hösten 1985 en helt ny verkstad för tillverkning av komponenter till borrhjuggar samt av lastmaskiner och vinschar.

STYRELSENS REDOGÖRELSE FÖR VERKSAMHETEN 1985

MSEK om ej annat anges

ATLAS COPCO-GRUPPEN

Atlas Copco-gruppens fakturering under 1985 uppgick till 10 062 MSEK (9 100), vilket är en ökning med 11 procent jämfört med föregående år. Detta motsvarar en volymmässig ökning med 6 procent (8). Av faktureringen hänförs sig 91 procent till marknader utanför Sverige.

Orderingången steg med 9 procent (16) till 10 400 MSEK (9 581), vilket är en volymmässig ökning med ca 3 procent (11).

Atlas Copco-gruppens resultat efter finansiella intäkter och kostnader, men före extraordinära poster, bokslutsdispositioner och skatter ökade med 45 procent till 828 MSEK (573). Detta motsvarar 8,2 procent (6,3) av faktureringen.

	1985	1984
Fakturering	10 062	9 100
Resultat efter finansiella poster	828	573

MARKNADSUTVECKLING

	1985	1984
Orderingång	10 400	9 581
Värdeökning, %	+ 9	+ 16
Volymökning, %	+ 3	+ 11

Under 1985 visade tillverkningsindustrin fortsatt god tillväxt i Västeuropa men endast måttlig i USA. Ett höjt kapacitetsutnyttjande ledde till maskininvesteringar inom industrin på alla större marknader. Atlas Copco drog fördel av situationen och ökade försäljningen av industrikompressorer. Till följd av industrins högre produktionstakt kunde även verktygsförsäljningen öka. Bland expanderande branscher märktes tillverkare av maskiner, transportmedel, elektronik, kemiprodukter och livsmedel. Industrimarknaderna svarade för ca 50 procent av Gruppens totala fakturering.

Aktiviteten inom Bygg- och anläggningssektorn var fortsatt låg i de flesta länder. Efterfrågan på utrustning från denna kundkategori blev därför i stort sett oförändrad jämfört med föregående år. Svaga statsfinanser medförde låga investeringar i infrastrukturprojekt, framför allt i utvecklingsländerna. Däremot ökade byggaktiviteten något i flera industriländer. Atlas Copco noterade på dessa marknader framgångar med för-

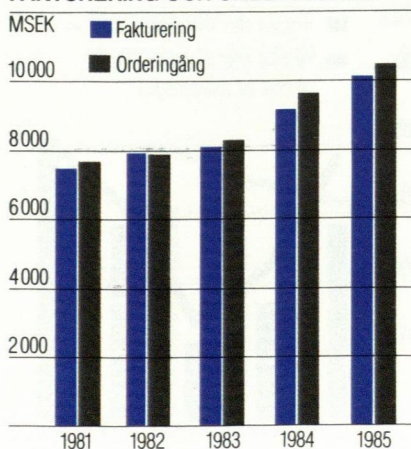
säljning av bla tunneldrivningsriggar, transportabla kompressorer och demoleringsverktyg. Bygg- och anläggningsmarknaden utgjorde ca 35 procent av Gruppens fakturering.

Efter tre års växande industriproduktion och långsamt ökande metallförbrukning, steg gruvornas benägenhet att investera i ny utrustning bla för högre mekaniseringsgrad. Atlas Copco vann framgångar med sina mest avancerade hydrauliska och pneumatiska bergborrtrusningar. Det gäller särskilt försäljningen till koppargruvor, men också till guld- och järngruvor. Gruvmarknaden representerade ca 15 procent av totalfaktureringen.

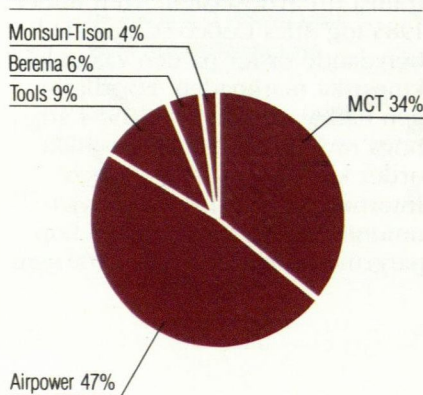
SÄLJBOLAG

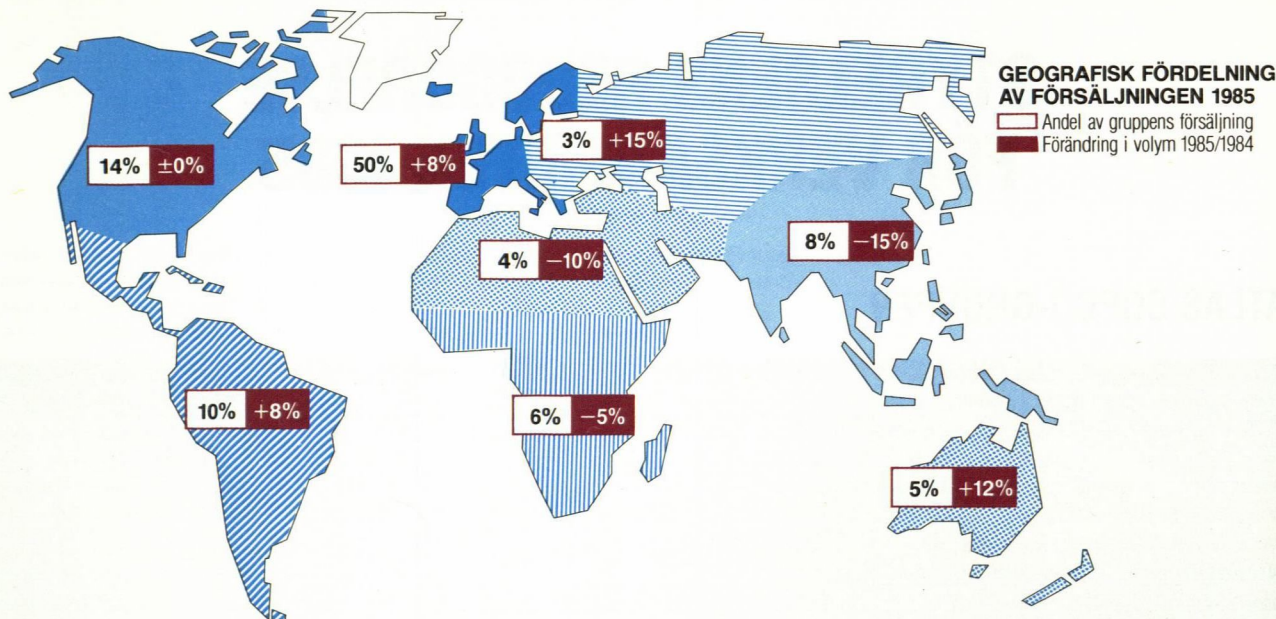
Atlas Copco har en slagkraftig säljorganisation med egna säljbolag i 50 länder och är representerad i de flesta andra länder genom egna tekniska kontor eller genom distributörer. Säljorganisationen förser kunderna med moderna maskiner, reservdelar samt inte minst mjukvara i form av teknisk rådgivning, problemlösning och service. Den har successivt stärkt Gruppens position på världsmarknaden. Marknadsandelarna är höga i Västeuropa och i många utvecklingsländer. Betydande andelar har även uppnåtts i Australien, Canada och Sydafrika, medan de ännu,

FAKTURERING OCH ORDERINGÅNG

FAKTURERING PER DIVISION

bortsett från vissa produkter, är mer begränsade i USA och Japan.

Under 1985 steg den fakturerade försäljningen med ca 11 procent. Västeuropa stod för den övervägande delen av ökningen. Säljbolagen i Italien, Västtyskland och Norge noterade de största framgångarna, men även säljbolagen i Nederländerna, Belgien, Schweiz, Österrike och Danmark uppvisade goda försäljningsökningar.

I industriländer utanför Europa expanderade försäljningen i Australien och Canada medan försäljningsvolymen på övriga utomeuropeiska industrimarknader var i stort sett oförändrad jämfört med 1984. USA är Gruppens största enskilda marknad.

Försäljningen ökade betydligt i några utvecklingsländer, främst Brasilien, Chile, Zaire och Indien. I de flesta oljeexporterande länderna fortsatte försäljningen att minska. På den viktiga sydafrikanska marknaden noterades också en något minskad försäljning till största delen beroende på tillverkningsindustrins låga aktivitet. Nedgången i Fjärran Östern hänförs till största delen beroende på tillverkningsindustrins låga aktivitet. Nedgången i Fjärran Östern hänförs till största delen beroende på tillverkningsindustrins låga aktivitet. Även under 1985 tog Atlas Copco (China) Ltd. betydande order på den växande kinesiska marknaden. Försäljningen nådde emellertid ej 1984 års höga nivå. Bland större enskilda order kan noteras Atlas Copco Internationals order från Sovjetunionen på borrhjullar för en koppargruva till ett värde av ca 100 MSEK.

RESULTAT

	1985	1984
Vinstmarginal, %	8,2	6,3
Avkastning på sysselsatt kapital, %	18,9	16,8
Avkastning på eget riskbärande kapital, %	15,8	11,1

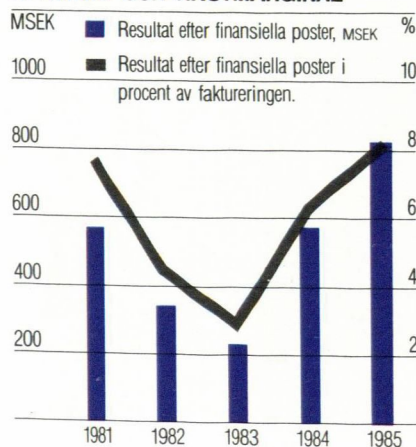
Definitioner sid 21

Atlas Copco-gruppens resultat efter finansiella intäkter och kostnader ökade med 255 MSEK till 828 MSEK (573). Vinstmarginalen uppgick till 8,2 procent (6,3). Vinst per aktie efter schablonskatt blev 17:05 (11:25). Beräknat efter full skatt uppgick vinst per aktie till 17:35 (12:60).

Avkastningen före skatt på sysselsatt kapital förbättrades från 16,8 procent till 18,9 procent. På eget riskbärande kapital ökade avkastningen efter betald skatt till 15,8 procent (11,1).

I likhet med utvecklingen under 1984 beror resultatförbättringen

RESULTAT OCH VINSTMARGINAL

under 1985 bl.a. på ökad säljvolym som medförde ett effektivare kapacitetsutnyttjande i såväl produktions- som säljled. Även det pågående rationaliseringsprogrammet bidrog till att avsevärt höja resultatet. Räntenettet förbättrades jämfört med föregående år som följd av en fortsatt höjning av kapitalutnyttjandegraden. Valutakursdifferenserna uppgick till - 11 MSEK (+ 5).

Bland divisionerna visar MCT, Tools- och Monsun-Tison-divisionerna markanta resultatförbättringar, medan Airpower och Bere-ma ligger kvar på en hög vinstnivå.

AIRPOWER-DIVISIONEN svarade för drygt hälften av Gruppens resultat. Förbättringen jämfört med föregående år är främst hänförlig till en högre fakturerad volym. Resultatökningen har dock negativt påverkats av kostnader för en omfattande modernisering och automatisering av Arpicverken i Belgien samt omstrukturering av verksamheten för gas- och processkompressorer i Västtyskland. Denna har, efter övertagandet av det västtyska företaget Linde AG's sektor för gaskompressorer 1984, kraftigt ökat i volym men visar fortfarande underskott. En integrering av dessa enheter pågår plan-enligt.

MCT-DIVISIONEN förbättrade resultatet markant. Den stora resultatförbättringen förklaras av en väsentlig minskning av kapitalbindningen och ett ökat kapacitetsutnyttjande främst inom Underjordssektorn. En annan bidragande orsak är den omstrukturering av produktion och mark-

DIVISIONERNAS RESULTAT OCH AVKASTNING

	Resultat ¹⁾		Avkastning ²⁾ %	
	1985	1984	1985	1984
Airpower	450	390	22	23
MCT	185	35	15	11
Tools	91	66	22	20
Berema	47	50	16	20
Monsun-Tison	55	32	31	23
Totalt	828	573	19	17

¹⁾ Efter finansnetto ²⁾ På sysselsatt kapital

RESULTAT FÖRDELAT PER KVARTAL

	1985	1984
Första kvartalet	202	144
Andra kvartalet	220	152
Tredje kvartalet	123	64
Fjärde kvartalet	283	213
Totalt	828	573

nadsföring som genomförts för Jarvas tunnelborrningsmaskiner.

ATLAS COPCO TOOLS OCH

MONSUN-TISONS positiva resultatutveckling fortsatte även under 1985. Båda divisionernas resultatförbättringar beror på volymökning och högt kapacitetsutnyttjande samt ett förbättrat räntenetto.

BEREMA-GRUPPEN redovisade ett gott resultat med beaktande av stora utvecklingskostnader för i första hand Toolex Alpha och Atlas Copco Energy. Båda bolagen har goda förutsättningar för kraftig volymtillväxt.

Den ökade säljvolymen och en lägre kostnadsnivå resulterade i att många säljbolag kunde förbättra sina resultat. De största framgångarna noterades i Västeuropa, bla Sverige, Belgien Frankrike, Italien, Spanien och Västtyskland. Portugal som under de senaste åren visat underskott kunde åter redovisa ett positivt resultat.

Av övriga marknader visade bla USA, Brasilien, Chile och Peru goda resultatförbättringar. Resultatmässigt svaga marknader var bla Mexico, Iran, Saudi-Arabien och Singapur.

Rationaliseringsarbetet och omstruktureringen av produktionsenheterna pågår fortfarande. Trots volymökningen kunde det totala antalet anställda inom Gruppen bibehållas på samma nivå. Kostnader för ovanstående omstruktureringar uppgick till ca 40 MSEK (90) och redovisas som rörelsekostnader.

FINANSIERING

	1985	1984
Räntenetto	- 193	- 285
Självfinansieringsgrad, %	207	148
Andel eget riskbärande kapital, %	40,6	37,3

Gruppens likvida medel ökade under året med 287 MSEK och upp-

gick vid årsskiftet till 1418 MSEK (1131). Beviljade men outnyttjade krediter i svenska och utländska banker uppgick till 1705 MSEK (1758).

Gruppens kapitalbindning i anläggningstillgångar, lager och kundfordringar kunde genom medvetna satsningar även i år minskas relativt sett.

Tillförda medel från rörelsen uppgick till 671 MSEK (462) och översteg Gruppens finansieringsbehov för investeringar i anläggningstillgångar. Dessa uppgick till totalt 329 MSEK (332), varav 325 MSEK (311) avsåg investeringar i fastigheter, maskiner och inventarier, 1 MSEK (13) investeringar i aktier och andelar samt 3 MSEK (8) i förvärvad goodwill.

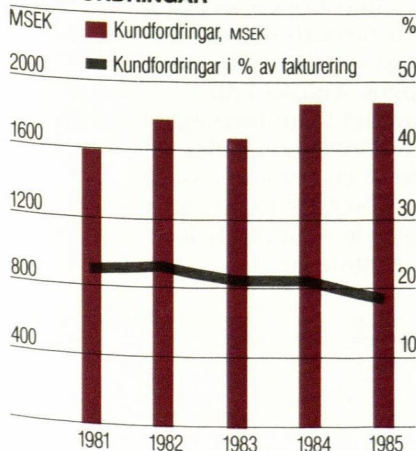
Hela innehavet av aktier i Boliden AB avyttrades med en realisationsvinst på 72 MSEK. Denna redovisas som extraordinär intäkt.

Kund- och växelfordringar ökade med endast 13 MSEK (205) till 1884 MSEK (1871) vid årets slut, motsvarande 19 procent (21) av faktureringen. Även varulagret kunde hållas på en oförändrad nivå och uppgick till 2897 MSEK (2884), motsvarande 29 procent (32) av faktureringen.

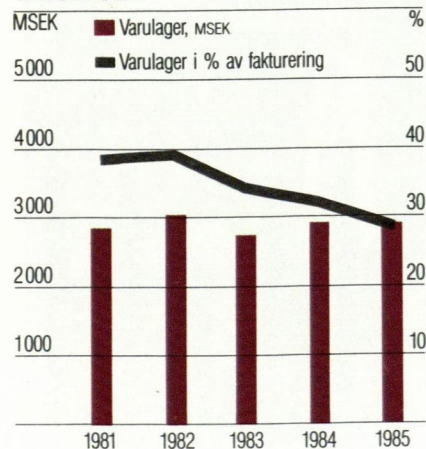
Kapitalomsättningshastigheten förbättrades till 1,18 (1,16).

De räntebärande skulderna minskade med 94 MSEK (13) inkluderande effekten av årets växel-

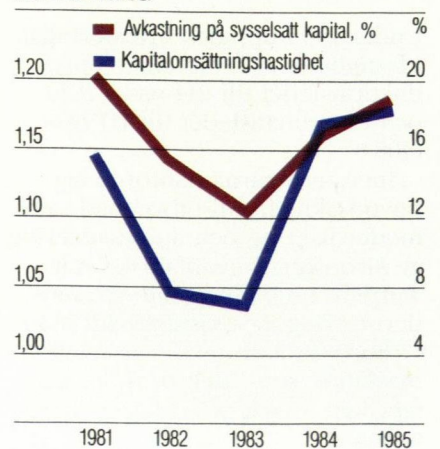
KUNDFORDRINGAR

VARULAGER

KAPITALOMSÄTTNINGSHASTIGHET OCH AVKASTNING

kursförändringar samt ökningen av pensionsskulden.

Räntenettet fortsatte att förbättras och uppgick till -193 MSEK (-285). Förbättringen berodde framför allt på en lägre räntenivå men också på en ökad likviditet. Räntenettet motsvarade 1,9 procent (3,1) av faktureringen.

Moderbolaget har under flera år haft höga finansiella kostnader för de utländska lån som pga gällande valutabestämmelser ej kunnat amorteras. I syfte att minska dessa kostnader tecknade Atlas Copco AB i början av året ett 7-årigt kreditavtal med en grupp internationella banker omfattande en sk "Euronote-facilitet" på 50 MUSD. Genom detta avtal kunde de existerande multicurrency-lånen refinansieras till en avsevärt lägre kostnad. För att ytterligare minska Gruppens exponering mot växelkursförändringar ingick Atlas Copco AB under året ett sk swap-avtal. Detta avtal innebär att 40 MCHF av 1985 års private placement på 75,5 MCHF byts mot European Currency Units (ECU).

INVESTERINGAR

	1985	1984
Investeringar i maskiner och fastigheter	325	311
Sverige	95	66
Utländskt	230	245
Totalt i % av fakturering	3,2	3,4

Under 1985 uppgick investeringar i fastigheter och maskiner i produktionsledet till 214 MSEK (203) och i marknadsledet till 111 MSEK (108).

Investeringarna hänförelse sig huvudsakligen till utbyggnad samt modernisering och automatisering av Airpowers huvudfabrik i Antwerpen. En ombyggnad och modernisering av Avosverkstäderna i Örebro samt en modernisering av maskinparken i den brasilianska fabriken ingick också i årets investeringar.

Investeringar i säljbolagsledet avsåg främst modernisering av serviceverkstäder samt fortsatt satsning på ADB-utveckling. En ny kontorsbyggnad uppfördes för säljbolaget i Spanien.

FORSKNING OCH UTVECKLING

	1985	1984
Antal anställda i direkt FoU-arbete	735	730
Investeringar i direkt FoU-arbete	312	270

Atlas Copco-gruppens ökande inriktning mot området industriell tillverkningsteknik och automation påverkade i hög grad även forsknings- och utvecklingsprogrammet under 1985.

Elektronikutvecklingen för en rad olika applikationer inom företagets verksamhetsområden fortsatte och ett nytt laboratorium togs under året i bruk för detta ändamål. I samband med den snabba elektronikutvecklingen har också standardiseringsverksamheten intensifierats.

Atlas Copco Energas och forskningsinstitutet CERAC fortsatte arbetet med grundläggande forskning och utveckling av olika komponenter för gas- och processkompressorer. I detta utvecklings-

arbete ingår bla värmepumpar. Under året levererades världens för närvarande största värmepumpskompressorer till ett värmekraftverk i Göteborg.

Ett omfattande arbete utfördes under året i syfte att utveckla dokumenterade system för kvalitetssäkring. Sådana fordras i ökad omfattning för krävande tillämpningar bla i kärnkraftverk och på offshore-plattformar.

1983 startades Atlas Copcos första CAD/CAM-installation. Sedan dess har omfattande CAD/CAM-installationer gjorts på flera håll inom Gruppen. Dessa satsningar har redan bidragit till högre produktivitet, ökad snabbhet och förbättrad kvalitet. Stor vikt läggs på erfarenhetsutbyte och kommunikation mellan CAD-enheterna.

PERSONAL

	1985	1984
Medelantal anställda	16659	16484
Huvudkontor	68	63
Säljbolag	8175	8415
Divisioner	8416	8006

Omstruktureringen av Atlas Copco-gruppen fortsatte under 1985. Avveckling av några enheter medförde personalminskningar både i Sverige och utomlands.

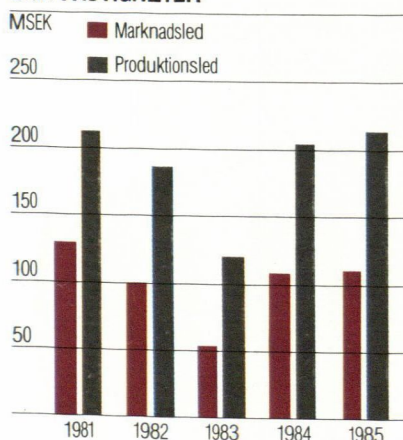
Vid årets slut uppgick antalet anställda inom Atlas Copco-gruppen till 16320 (16303).

Atlas Copco tecknade under året ett utvecklingsavtal med de fackliga organisationerna vid Gruppens svenska enheter. Syftet med avtalet är att fortsätta utvecklingen av företagets effektivitet, lönsamhet och konkurrenskraft.

För Atlas Copco-gruppen utgjorde utgifter för löner och andra ersättningar:

	1985	1984
Styrelse och verkställande ledningar	58,6	50,4
Övriga anställda	1932,5	1842,2
Totalt	1991,1	1892,6

INVESTERINGAR I MASKINER OCH FASTIGHETER

MODERBOLAGET

RESULTAT

I moderbolagets, Atlas Copco AB, resultat ingår Atlas Copco International AB och Atlas Copco Management Consulting AB, vilka båda drivs som kommissionärsbolag.

Atlas Copco International AB svarar för marknadsföringen i de länder där Gruppen inte har egna säljbolag. Faktureringen uppgick till 334 MSEK (374).

Atlas Copco Management Consulting AB säljer tjänster internt inom Gruppen. Faktureringen uppgick till 110 MSEK (105).

Räntenettet förbättrades med 18 MSEK främst till följd av en ökad likviditet. En lägre räntenivå samt en fallande dollarkurs påverkade också räntenettet positivt.

Valutakursdifferenserna uppgick till totalt 43 MSEK (-55) netto och avser till övervägande del orealiserade kursvinster på långfristiga lån i utländsk valuta.

Utdelningen från dotterbolag uppgick till 111 MSEK (110), varav från svenska bolag 0 MSEK (10).

Under året såldes samtliga Bolidenaktier. Den därvid uppkomna realisationsvinsten på 72 MSEK redovisas som extraordinär intäkt.

Moderbolagets inköp från dotterbolag svarar för 90 procent av det totala inköpsvärdet. Faktureringen avser uteslutande utomstående kunder.

FINANSIERING

Kassa, bank och kortfristiga placeringar ökade från 744 MSEK till 894 MSEK.

Aktiekapitalhöjningar genomfördes under året i Monsun-Tison AB, Atlas Copco Holding GmbH Västtyskland, Atlas Copco A/S Norge, Atlas Copco North America Inc., Atlas Copco GmbH Österrike samt Atlas Copco France S.A. I Atlas Copco Gadelius, Japan, förvärvades den tidigare minoritetsposten i samband med en kapitalhöjning.

PERSONAL

Medelantalet anställda i moderbolaget var under året 68 (63), i Atlas Copco International 110 (111) och i Atlas Copco Management Consulting 171 (197).

Moderbolagets utgifter för löner och andra ersättningar utgjorde:

	1985	1984
Styrelse och verkställande ledning [varav tantiem 2,9 (1,3)]	6,3	4,3
Övriga anställda	67,5	65,8
Totalt	73,8	70,1

UTDELNING OCH PROGNOIS

Styrelsen föreslår en utdelning av 6:50 SEK per aktie (4:50).

Enligt OECDs prognoser anses industrikonjunkturen i Västeuropa ligga på en fortsatt hög nivå under större delen av 1986. Detsamma gäller för Japan. I Nordamerika är däremot tillväxttakten mera osäker.

Gruvindustrin i världen väntas fortsätta sina investeringar för en ökad mekanisering, medan ingen väsentlig förbättring förutses inom anläggningssektorn.

Mot denna bakgrund bedömer företagsledningen att Atlas Copcos försäljningökning fortsätter under 1986. Under förutsättning att kostnadsökningarna i Sverige kan hållas på en rimlig nivå och valutafluktuationserna inte medför några negativa konsekvenser bör den stigande effektiviteten inom Gruppen kunna leda till en resultatförbättring.

Envoyé Kurt-Allan Belfrage (tv), verkställande direktör för Atlas Copco 1957-1970 och därefter vice ordförande i styrelsen, avtackades av styrelsens ordförande Peter Wallenberg i samband med att han avgick ur styrelsen våren 1985.

RESULTATRÄKNING

Belopp i MSEK

		1985	1984
Fakturering		10 062,0	9 099,6
	Sålda varors kostnad samt kostnader för teknisk utveckling, försäljning, administration m.m. (NOT 1)	- 8 852,7	- 8 087,4
Rörelseresultat före avskrivningar		1 209,3	1 012,2
Avskrivningar enligt plan (NOT 2)	Goodwill	- 4,6	- 5,1
	Maskiner och inventarier	- 143,5	- 127,4
	Byggnader	- 37,2	- 34,5
Rörelseresultat efter avskrivningar		1 024,0	845,2
Finansiella intäkter och kostnader	Ränteintäkter	235,6	190,8
	Räntekostnader (NOT 3)	- 428,6	- 475,5
	Utdelning på aktier och andelar	7,9	7,4
	Valutakursdifferenser (NOT 4)	- 10,8	5,1
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader		828,1	573,0
	Extraordinära intäkter och kostnader (NOT 5)	98,0	2,0
Resultat före bokslutsdispositioner och skatter		926,1	575,0
Bokslutsdispositioner (NOT 6)		- 215,4	- 29,9
Resultat före skatter		710,7	545,1
Skatter (NOT 7)		- 304,2	- 242,1
Minoritetsandelar i årets resultat (NOT 8)		- 14,2	- 21,9
ÅRETS VINST		392,3	281,1

BALANSRÄKNING

Belopp i MSEK

TILLGÅNGAR		1985.12.31	1984.12.31
Omsättningstillgångar	Kassa, bank och kortfristiga placeringar (NOT 9)	1 417,8	1 131,4
	Fordringar (NOT 10)	2 389,6	2 356,7
	Varulager (NOT 11)	2 896,8	2 884,3
		6 704,2	6 372,4
Spärrkonton hos Riksbanken (NOT 12)		47,4	8,8
Anläggningstillgångar	Aktier och andelar (NOT 13)	27,2	123,1
	Goodwill (NOT 14)	9,7	11,5
	Långfristiga fordringar (NOT 15)	260,6	222,1
	Nyanläggningar	37,2	17,1
	Maskiner och inventarier (NOT 16)	658,1	558,1
	Byggnader (NOT 17)	738,3	740,8
	Mark (NOT 18)	191,8	162,7
		1 922,9	1 835,4
SUMMA TILLGÅNGAR		8 674,5	8 216,6
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
Kortfristiga skulder	<i>Icke räntebärande skulder</i>		
	Växelskulder	165,6	216,9
	Leverantörsskulder	602,4	616,8
	Skatteskulder	204,8	109,4
	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	462,1	422,2
	Övriga kortfristiga skulder	532,2	504,7
	<i>Räntebärande skulder</i>		
	Bank- och växelskulder	975,9	1 107,4
	Kortfristig del av långfristiga skulder	337,5	286,0
	Övriga kortfristiga skulder	11,1	44,4
		3 291,6	3 307,8
Långfristiga skulder	<i>Icke räntebärande skulder</i>		
	Övriga långfristiga skulder	112,2	114,1
	<i>Räntebärande skulder</i>		
	Obligationslån (NOT 19)	291,1	314,7
	Intecknings- och reverslån (NOT 19)	848,8	865,0
	Avsatt till pensioner (NOT 20)	609,2	549,9
		1 861,3	1 843,7
SUMMA SKULDER		5 152,9	5 151,5
Obeskattade reserver (NOT 21)		739,5	511,6
Minoritetsintressen (NOT 8)		139,4	165,6
Eget kapital	<i>Bundet eget kapital</i>		
	Aktiekapital (SID 56)	586,5	586,5
	Bundna reserver (NOT 27)	1 230,2	1 322,7
	<i>Fritt eget kapital</i>		
	Disponibla vinstmedel (NOT 28)	433,7	197,6
	Årets vinst	392,3	281,1
		826,0	478,7
SUMMA EGET KAPITAL		2 642,7	2 387,9
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		8 674,5	8 216,6
Ställda pantar (NOT 29)		485,5	516,7
Ansvarsförbindelser (NOT 30)	Diskonterade växlar	103,5	147,5
	Övriga ansvarsförbindelser	593,8	461,3

FINANSIERINGSANALYSER

Belopp i MSEK

	GRUPPEN		ATLAS COPCO AB	
	1985	1984	1985	1984
TILLFÖRDA MEDEL				
Från årets verksamhet internt tillförda medel*	670,6	461,9	170,8	100,2
Försäljning av anläggningstillgångar	201,0	136,0	242,3	17,0
Minskning av långfristiga fordringar	–	26,1	–	12,5
Ökning av räntebärande skulder	–	–	132,3	145,9
Minoritetsandelar i eget kapital	– 0,9	– 36,2	–	–
Omräkningsdifferens ¹⁾	–59,5	– 27,4	–	–
SUMMA TILLFÖRDA MEDEL	811,2	560,4	545,4	275,6
ANVÄNDA MEDEL				
Investeringar i fastigheter, maskiner och inventarier	324,7	311,2	6,4	6,8
Investeringar i aktier och andelar	1,2	13,2	220,9	48,6
Förvärvad goodwill	2,8	8,1	–	–
Ökning av långfristiga fordringar	38,5	–	210,2	–
Minskning av räntebärande skulder	93,8	13,0	–	–
Till dotterbolag överförda fonder	–	–	4,8	17,6
Utdelning från moderbolaget	105,6	70,4	105,6	70,4
Utdelning till minoritetsintressen i dotterbolag	8,0	7,1	–	–
SUMMA ANVÄNDA MEDEL	574,6	423,0	547,9	143,4
FÖRÄNDRING AV RÖRELSEKAPITAL				
	+ 236,6	+ 137,4	– 2,5	+ 132,2
Förändring av varulager	+ 12,5	+ 184,9	+ 3,2	– 6,7
Förändring av kortfristiga fordringar	+ 32,9	+ 174,4	– 159,4	– 43,4
Förändring av rörelseskulder	– 95,2	– 435,3	+ 4,5	– 6,2
Förändring av likvida medel	+ 286,4	+ 213,4	+ 149,2	+ 188,5
SUMMA FÖRÄNDRING	+ 236,6	+ 137,4	– 2,5	+ 132,2
*) Från årets verksamhet internt tillförda medel				
Resultat före bokslutsdispositioner och skatter	926,1	575,0	229,9	19,8
Avskrivningar	185,3	167,0	6,6	6,5
Realiserad vinst på sålda anläggningstillgångar	– 98,0	– 29,2	– 71,6	– 9,3
Koncernbidrag	–	–	42,8	85,2
Skatter	– 304,2	– 242,1	– 14,0	–
Uttag från/insättning på spärrade konton	– 38,6	– 8,8	– 22,9	– 2,0
	670,6	461,9	170,8	100,2

¹⁾ Förändring av omräkningsdifferens i eget kapital och obeskattade reserver varav valutakurseffekt hänförlig till omräkning av anläggningstillgångarna samt årets faktiska förändring i dessa utgjorde – 8,6 MSEK.

RESULTATRÄKNING

Belopp i MSEK

		1985	1984
Rörelseintäkter	Fakturering	444,0	478,6
	Provisioner mm från dotterbolag	122,6	134,0
Rörelsekostnader	Sålda varors kostnad samt kostnader för teknisk utveckling, försäljning, administration mm	- 574,8	- 546,7
Rörelseresultat före avskrivningar		- 8,2	65,9
Avskrivningar enligt plan (NOT 2)	Maskiner och inventarier	- 4,7	- 4,3
	Byggnader	- 1,9	- 2,2
Rörelseresultat efter avskrivningar		- 14,8	59,4
Finansiella intäkter och kostnader	Utdelningar från dotterbolag	111,4	109,6
	Räntor till/från dotterbolag, netto	- 11,8	6,7
	Räntor från andra än dotterbolag	140,5	112,8
	Räntor till andra än dotterbolag (NOT 3)	- 117,3	- 125,7
	Utdelningar från andra än dotterbolag	7,0	6,8
	Valutakursdifferenser (NOT 4)	43,3	- 54,7
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader		158,3	114,9
	Extraordinära intäkter och kostnader (NOT 5)	71,6	- 95,1
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		229,9	19,8
Bokslutsdispositioner (NOT 6)		14,6	98,9
Resultat före skatt		244,5	118,7
Skatt		- 14,0	-
ÅRETS VINST		230,5	118,7

BALANSRÄKNING

Belopp i MSEK

TILLGÅNGAR		1985.12.31	1984.12.31	
Omsättningstillgångar	Kassa, bank och kortfristiga placeringar (NOT 9)	893,7	744,5	
	Fordringar (NOT 10)	324,2	483,6	
	Varulager	33,3	30,1	
		1 251,2	1 258,2	
Spärrkonto hos Riksbanken (NOT 12)		24,9	2,0	
Anläggningstillgångar	Aktier och andelar i dotterbolag (SID 29)	1 017,4	872,5	
	Aktier och andelar i andra bolag (NOT 13) (SID 29)	17,5	113,4	
	Långfristiga fordringar hos dotterbolag	306,7	100,1	
	Andra långfristiga fordringar (NOT 15)	211,9	208,3	
	Nyanläggningar	10,6	1,8	
	Maskiner och inventarier (NOT 16)	21,2	20,1	
	Byggnader (NOT 17)	69,1	77,2	
	Mark (NOT 18)	23,7	24,5	
		1 678,1	1 417,9	
SUMMA TILLGÅNGAR		2 954,2	2 678,1	
SKULDER OCH EGET KAPITAL				
Kortfristiga skulder	<i>Icke räntebärande skulder</i>			
	Leverantörsskulder	18,9	9,5	
	Skatteskuld	13,9	–	
	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	42,4	53,8	
	Övriga kortfristiga skulder	30,7	47,1	
	<i>Räntebärande skulder</i>			
	Skulder till dotterbolag	381,2	154,8	
Kortfristig del av långfristiga skulder	161,5	143,9		
Förskott från kunder	1,4	1,5	410,6	
Långfristiga skulder	<i>Räntebärande skulder</i>			
	Obligationslån (NOT 19)	291,1	314,7	
	Intecknings- och reverslån (NOT 19)	229,1	336,6	
	Avsatt till pensioner, PRI	144,6	131,3	
	Avsatt till pensioner, övriga	23,0	16,8	799,4
SUMMA SKULDER		1 337,8	1 210,0	
Obeskattade reserver (NOT 21)		100,6	77,2	
Eget kapital	<i>Bundet eget kapital</i>			
	Aktiekapital (23 460 500 aktier à nom 25 SEK)	586,5	586,5	
	Reservfond (NOT 27)	597,1	597,1	1 183,6
	<i>Fritt eget kapital</i>			
	Disponibla vinstmedel (NOT 28)	101,7	88,6	
Årets vinst	230,5	118,7	207,3	
SUMMA EGET KAPITAL		1 515,8	1 390,9	
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		2 954,2	2 678,1	
Ställda panter (NOT 29)		14,9	14,9	
Ansvarsförbindelser (NOT 30)	Borgens- och övriga ansvarsförbindelser, varav till förmån för dotterbolag 697,1 (669,6)	927,4	863,1	
	Kapitalvärde av pensionsåtagande	25,5	49,2	

KOMMENTARER

MSEK om ej annat anges

INTERNATIONELLA RIKTLINJER

Atlas Copco välkomnar de riktlinjer för internationellt verksamma företag, som upprättats av OECD, de västliga industriländernas ekonomiska samsamarbetsorgan. Bolaget följer dessa riktlinjer i allt väsentligt.

Vid utarbetandet av denna verksamhetsberättelse har riktlinjerna beaktats, med undantag för vissa uppgifter som av konkurrensskäl f n ej kan lämnas.

Årsredovisningen lämnar sålunda upplysning om följande:

	Placering i årsredovisningen
Företagets struktur	
– namn och säte för moderbolaget	Omslaget, sid 2
– aktier och andelar i dotterbolag, procentuellt ägande samt aktieägande mellan bolagen.	Aktier och andelar, sid 29
Geografiska områden där verksamheten utövas och de huvudsakliga verksamheter som bedrivits där	Ingressen till divisionernas avsnitt, sid 35, 39, 45, 49 och 51
Fakturering fördelad per geografiskt område.	Styrelsens redogörelse, kartan sid 6
Kapitalinvesteringar fördelade på geografiska områden och på marknads/produktionsled.	Styrelsens redogörelse, tabell och diagram sid 8
Finansieringsanalys för Atlas Copco-gruppen	Sid 12
Forsknings- och utvecklingskostnader för företaget i sin helhet.	Styrelsens redogörelse, tabell sid 8 och kommentarerna, not 1, sid 21
Principer som tillämpas vid internprissättning	Kommentarerna, not 11 sid 24
Redovisningsprinciper också i fråga om koncernredovisningen.	Kommentarerna, sid 15

Bolaget ställer sig också positivt till de riktlinjer rörande multinationella företag och arbetsmarknaden, som utarbetats av ILO, Förenta Nationernas organ för arbetsmarknadsfrågor.

I enlighet med internationell standard har i årsredovisningen följande beteckningar använts:

Valuta: SEK svenska kronor. Övriga valutor: se sid 20.
Prefix: k tusen. M miljoner.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Konsolidering

Atlas Copco-gruppens resultat- och balansräkningar omfattar alla bolag, i vilka moderbolaget direkt eller indirekt har mer än hälften av aktiernas röstvärde, samt bolag, i vilka Gruppen på annat sätt har ett bestämmande inflytande och en betydande andel av resultatet av deras verksamhet.

Balansräkningarna har upprättats enligt förvärvsmetoden, som innebär att förvärvade bolags egna kapital vid förvärvstidpunkten – med tillägg av efterföljande nyemissioner – har eliminerats mot aktiernas bokförda värde. Under året förvärvade bolag har inkluderats i Gruppens resultaträkning med värden avseende tiden efter förvärvet.

För bildade dotterbolag har tillskjutet aktiekapital eliminerats mot aktiernas bokförda värde i respektive moderbolag. Differenser p g a fondemissioner i dotterbolag har förts till Gruppens bundna reserver.

Omräkning enligt dagskursmetoden

Atlas Copco tillämpar den sk dagskursmetoden för omräkning av utländska dotterbolags balans- och resultaträkningar i enlighet med Föreningen Auktoriserade Revisorer (FAR) utkast till rekommendation. Innebörden av denna metod är att dotterbolagen huvudsakligen redovisas som fristående enheter vars verksamhet bedrivs i en främmande valuta och vari moderbolaget har en nettoinvestering. Undantagna från detta behandlings-sätt är de dotterbolag som är belägna i sk höginflationsländer. Dessa dotterbolag har omräknats enligt den monetära – ickemonetära metoden. I enlighet med FAR's utkast till rekommendation har sådan behandling bedömts ge en riktigare bild av dessa bolags resultat och ställning.

I överensstämmelse med dagskursmetoden har samtliga tillgångar och skulder i dotterbolagen omräknats till balansdagskurs och samtliga poster i resultaträkningen har omräknats till genomsnittskurs. Den omräkningsdifferens som uppkommer är en effekt av att nettoinvesteringen omräknas till en annan kurs vid årets slut än vid dess början. Denna omräkningsdifferens skall ej påverka resultatet utan förs direkt till det egna kapitalet.

För de dotterbolag som behandlas i enlighet med monetära – ickemonetära metoden gäller, att alla icke-monetära poster – fastigheter (mark och byggnader), maskiner och inventarier, varulager samt eget kapital och obeskattade reserver – omräknas till den kurs som rådde vid anskaffningstillfället. Övriga poster – monetära poster – omräknas till balansdagens kurs. Resultaträkningen omräknas till årets genomsnittskurs, med undantag för avskrivningar och bokslutsdispositioner som omräknas till investeringskurser. De kursdifferenser som här uppkommer vid omräkningen och som således avser bolag i länder med hög inflation redovisas över resultaträkningen.

Den av FAR publicerade rekommendationen avseende

omräkning av utländska dotterbolag överensstämmer i allt väsentligt såväl med den 1983 utgivna rekommendationen från International Accounting Standard Committee (IAS 21), som med den 1981 utgivna amerikanska rekommendationen (SFAS 52).

Metodval

FAR's utkast till rekommendation ställer på en speciell punkt krav på att användaren själv väljer tillvägagångssätt för omräkningen utifrån sin specifika situation. Det gäller klassificeringen av de utländska dotterbolagen såsom antingen självständiga eller integrerade bolag. Hur bolagen definieras är sedan direkt vägledande för valet av omräkningsmetod. Självständiga bolag omräknas enligt dagskursmetoden och integrerade bolag enligt den monetära – ickemonetära metoden.

Med hänsyn taget till de kriterier som FAR definierat för klassificering av dotterbolag framkommer att Atlas Copcos dotterbolag till helt övervägande del är att betrakta som sk självständiga bolag.

Detta innebär att samtliga dotterbolag inom Atlas Copco-gruppen omräknats enligt dagskursmetoden förutom bolagen i de sk höginflationsländerna (huvudsakligen i Latinamerika).

På ytterligare en punkt lämnar utkastet möjlighet för användaren att påverka och anpassa metoden för omräkning till företagets speciella situation. Detta görs på en punkt som är specifik för svensk koncernredovisning och som avser den svenska lagens krav på särredovisning av fritt eget kapital i koncernen.

Företagen ges här två möjligheter:

Alternativ 1 innebär att den ackumulerade omräkningsdifferens som uppkommer vid omräkning enligt dagskursmetoden automatiskt framkommer för varje dotterbolag. Genom att tillämpa denna metod kan företaget – i enlighet med internationell praxis – redovisa den sammanlagda ackumulerade omräkningsdifferensen i särskilt belopp. I svensk koncernredovisning uppdelas detta på fritt och bundet kapital.

Alternativ 2 är en förenklad metod där omräkningsdifferensen direkt förs mot varje post inom obeskattade reserver och eget kapital.

Atlas Copco har valt att redovisa i enlighet med Alternativ 1.

INTRESSEBOLAG

Atlas Copco-gruppen innehar vissa intressen i bolag vars resultat och kapital ej redovisas i Gruppens konsoliderade resultat- och balansräkningar. I dessa bolag uppgår Atlas Copcos ägarandel till mellan 20 och 50 procent och innefattar bl a Atlas Copco Finans AB (40%), Atlas Copco Leasing AB (40%), Sickla Industrifastigheter AB (33%) samt Droogtechnik & Luchtbehandling (26%). Med avdrag för utdelad resultatandel och minoritetsandelar uppgick Gruppens andel av intressebolagens resultat före bokslutsdispositioner och skatter till 4,6 MSEK. Atlas Copcos andel av intressebolagens eget

kapital och obeskattade reserver, med avdrag för latent skatt (50%) uppgick vid räkenskapsårets utgång till 22,8 MSEK.

Intressebolagens bokförda värde i balansräkningen är 17,2 MSEK.

RÄNTEARBITRAGE

I syfte att förbättra företagets räntenetto har Atlas Copco under året gjort ett antal räntearbitrageaffärer (NOT 3 och 9). Detta innebär att ett kortfristigt lån, vanligen i utländsk valuta, upptas och kurssäkras gentemot SEK för att därefter placeras mot en högre räntesats i bankcertifikat, statsskuldväxlar eller andra liknande svenska fordringar.

Enligt FAR's redovisningskommitté kan i balansräkningen uppkommande skulder kvittas mot motsvarande placeringar under förutsättning att skulden och fordran utgör delar i en paketlösning och att de uppgår till samma belopp samt har samma förfallodag. Vidare skall kurssäkring har skett för eventuella utlandslån. Följaktligen skall varken skulden eller fordran upptas i balansräkningen.

I resultaträkningen upptas endast nettot av ränteintäkt, räntekostnad och eventuell kostnad för kursräkning.

Med hänsyn till att Atlas Copcos räntearbitrageaffärer uppfyller de kriterier som uppställts av FAR's redovisningskommitté har ovan angivna nettoredovisningsprincip tillämpats.

NÄRINGSLIVETS BÖRSKOMMITTÉS REKOMMENDATION OM NYCKELTALSBERÄKNING

Atlas Copco har valt att som huvudalternativ visa vinst per aktie i enlighet med tidigare vedertagen princip, dvs efter schablonskatt (50%). Näringslivets Börskommittés (NBK) anvisning angående beräkning av vissa nyckeltal rekommenderar antingen fullskattemetoden eller den sk partialmetoden. Bolaget har valt att i notform redovisa effekterna av en tillämpning av denna rekommendation, varvid det sk fullskattealternativet använts. Med full skatt avses den skatt som bolaget beräknar med ledning av årets deklaration plus en beräknad skatt på bl a årets avsättningar till obeskattade reserver. Även vissa av NBK anvisade nyckeltal återfinns i NOT 31.

NUKOSTNADSREDOVISNING 1985

Den kraftigt varierande inflationstakten alltsedan 1970-talet har lett till att traditionell redovisning, som bygger på anskaffningskostnader, kan ge en ofullständig bild av ett företags resultat och ställning. Anskaffningskostnadsprincipen innebär att resultatet beräknas utan att hänsyn tas till prisstegringar på resurser som företaget använder och förbrukar. Ju högre prisstegringstakten är desto mer har företaget påverkats av dessa prisstegringar utan att detta avspeglas i redovisningen. Detta gäller för såväl varor som utnyttjas i produktionen som för produktionsresurser.

För att läsaren av ett företags årsredovisning bättre skall kunna bedöma resultat och lönsamhet, är det väsentligt att företaget redovisar i vilken omfattning generella och specifika prisförändringar på insatsvaror, lager och anläggningstillgångar påverkat resultatet.

En nukostnadsbaserad redovisning strävar efter att ta hänsyn till dessa prisförändringar såväl vid värdering av tillgångar som vid beräkning av resultat. Eftersom den nukostnadsbaserade redovisningen i relativt hög grad grundar sig på bedömningar kan den ej göra anspråk på samma exakthet som den traditionella redovisningen.

När det gäller tillgångsvärderingen kännetecknas en nukostnadsbaserad redovisning av att anskaffningsvärdet överges för andra värderingsgrunder, tex återanskaffningsvärdet.

På motsvarande sätt gäller att resultatet mäts annorlunda. I den traditionella redovisningen gäller att det egna kapitalet vid årets början jämförs med det egna kapitalet vid årets slut, räknat i nominella kronor. Förändringen utgör då årets resultat.

En nukostnadsbaserad redovisning utgår i stället från det egna kapitalet omräknat i enheter med samma köpkraft. Endast om det egna kapitalet ökat mer än vad som krävs för att bibehålla dess köpkraft anses vinst ha uppkommit. Som utgångspunkt kan då tex konsumentprisindex användas.

Ett flertal olika modeller för att redovisa detta används i dag av börsbolagen. Modellerna kan delas upp i två huvudgrupper:

- partiella justeringar
- generella modeller

Partiella justeringsmodeller fokuserar specifikt på de poster som påverkats mest av prisförändringar och avser främst resultaträkningen.

Generella modeller omfattar såväl resultat- som balansräkningen.

För att kunna redovisa en tillfredsställande analys av prisförändringarnas effekter på ett företag krävs att både resultat- och balansräkning justeras. Därigenom kan även vissa justerade nyckeltal erhållas.

För att möjliggöra en fullständig analys av real vinst, lönsamhet och ställning, redovisas en nukostnadsbaserad resultat- och balansräkning samt vissa nyckeltal.

Atlas Copco har valt att använda en av de modeller som FAR presenterar i sitt utkast till rekommendation för

Nukostnadsbaserad resultaträkning

	1985	1984
Fakturering	10 062	9 100
Nukostnad för sålda varor	-8 955	-8 206
Nukostnadsavskrivningar	-337	-313
Rörelseresultat	770	581
Prisändringar, lager	+112	+129
Prisändringar, anläggningstillgångar	+157	+173
Rörelseresultat före finansiella poster	1 039	883
Finansiella poster	-196	-272
Inflationskorrigerig, eget kapital	-209	-220
Realt resultat efter finansiella poster	634	391

Nukostnadsbaserad balansräkning

TILLGÅNGAR	1985	1984
Kassa, bank och kortfristiga placeringar	1 418	1 131
Fordringar	2 437	2 366
Varulager	2 955	2 931
Anläggningstillgångar	2 776	2 689
SUMMA TILLGÅNGAR	9 586	9 117

SKULDER OCH EGET KAPITAL

Kortfristiga skulder	3 292	3 308
Långfristiga skulder	1 861	1 844
Obeskattade reserver	740	512
Orealiserade prisändringar	911	899
Eget kapital	2 782	2 554
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	9 586	9 117

nukostnadsredovisning. Fokusering sker på tre resultatbegrepp:

- nukostnadsbaserat rörelseresultat
- nukostnadsbaserat resultat före finansiella poster
- realt resultat efter finansiella poster

Nukostnadsbaserat rörelseresultat

Det nukostnadsbaserade rörelseresultatet är ett operativt resultat, som skall visa i vad mån försäljningsintäkterna täcker återanskaffningsvärdet för sålda varor. Atlas Copco-gruppens nukostnadsbaserade rörelseresultat uppgick 1985 till 770 MSEK (581).

Resultatet är 254 MSEK (264) lägre än det traditionella rörelseresultatet. Två faktorer förklarar detta. Prisförändringar har under året ägt rum på de varor som ingår i företagets produkter. Dessa varor beräknas i dag kosta 102 MSEK (118) mer att köpa än vad de gjorde vid

anskaffningstillfället. Vidare har resultatet belastats med nukostnadsavskrivningar som är 152 MSEK (146) högre än avskrivningar baserade på anskaffningskostnader. Detta innebär att förslitningen av företagens anläggningar åsatts en kostnad baserad på vad det skulle kosta att i dag ersätta dessa anläggningar med nya.

Nukostnadsbaserat resultat före finansiella poster

I tider med snabba prisökningar ökar värdet på ett företags tillgångar. Prisvinster uppstår på produkter i lager och på anläggningstillgångar. Prisvinster på lager är oftast snabbt realiserade, och de prisvinster som görs är till stor del inkluderade i det traditionella resultatet. Prisvinster på anläggningstillgångar är däremot orealiserade och enligt traditionell redovisning skall sådana värdeökningar ej gottgöras resultatet. Enligt FAR's modell skall däremot såväl realiserade som orealiserade prisförändringar påverka resultatet.

Det nukostnadsbaserade resultatet före finansiella poster uppgick för Atlas Copco-gruppen till 1039 MSEK (883).

Prishöjningar har skett på produkter i lager med 112 MSEK (129) och anläggningstillgångarna har ökat i värde med 157 MSEK (173).

Realt resultat efter finansiella poster

För att vinst skall anses ha uppkommit, skall det egna kapitalets köpkraft ha ökat under året. Därför blir den sista justeringsposten i en inflationsjusterad redovisning en köpkraftskorrigerig av det egna kapitalet. För att det egna kapitalets köpkraft skall anses bibehållen under 1985 bör det ha ökat med 209 MSEK. Korrigeringen uppgår därför till 209 MSEK (220). Atlas Copcos reala resultat efter finansiella poster för 1985 uppgår därmed till 634 MSEK (391).

Resultatet är 194 MSEK (182) lägre än det traditionella resultatet och motsvarar en real vinstmarginal på 6,3 procent (4,3).

Även balansräkningen justeras

Justeringen av balansräkningen innebär att lager- och anläggningstillgångar redovisas till nuvärde istället för till anskaffningskostnad. Balansomslutningen ökar då med 911 MSEK (899) genom att dolda reserver i lager och anläggningar redovisas öppet. Ökningen hänför sig bla till följande:

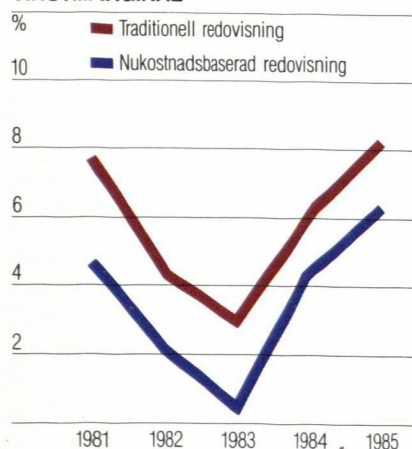
- maskiner, byggnader och mark redovisas till 850 MSEK högre värde
- varulager redovisas till 58 MSEK högre värde
- aktier redovisas till 3 MSEK högre värde.

Risikkapitalet redovisas till 911 MSEK högre värde, vilket innebär att andelen eget riskbärande kapital kommer att uppgå till 46 procent mot 41 procent enligt traditionell redovisning.

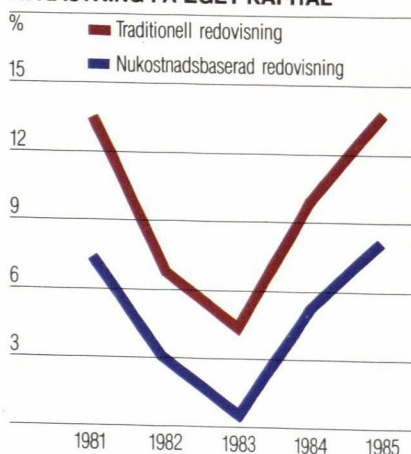
Avstämning mellan traditionell redovisning och nukostnadsredovisning

Nettoreultat enligt traditionell redovisning			828
Förändring orealiserade prisändringar:			
Prisändring sålda varor	- 102		
Prisändring avskrivningar	- 152	- 254	
Årets prisändring lager	+ 112		
Årets prisändring anläggningar	+ 157	+ 269	+ 15
Inflationskorrigerig			- 209
Realt nettoreultat			634

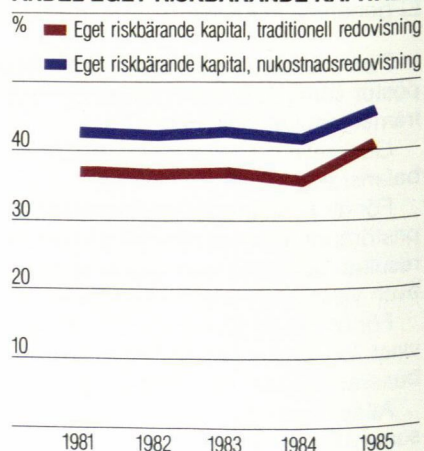
VINSTMARGINAL

AVKASTNING PÅ EGET KAPITAL

ANDEL EGET RISKBÄRANDE KAPITAL

KAPITALRATIONALISERING INOM ATLAS COPCO

Atlas Copco har en internationell verksamhet med tillverkningsenheter i 16 länder och försäljningsbolag i 50 länder. Varuflödet mellan enheterna i de olika länderna är omfattande. Importrestriktioner, olika handelshinder och tullbarriärer samt geografiskt avstånd medför att kapitalbindningen av varor i distributionsledet blir hög. Det breda produktsortimentet kombinerat med anpassning till skiftande marknaders krav tenderar att leda till ett stort varulager både i distributions- och tillverkningsledet. Omfattande eftermarknadsservice ställer dessutom stora krav på hög tillgänglighet av reservdelar.

Den i särklass största kapitalbindningen inom Atlas Copco-gruppen utgörs av lager, som uppgår till ca 33 procent av företagets tillgångar. Till övervägande del består lagret av färdiga produkter, maskiner och reservdelar. Materialadministrativa insatser inom lagerområdet har hög prioritet. Därigenom har stor kapitalfrigörelse uppnåtts.

Flexibilitet i tillverkningen

Ett mål är att samordna tillgång (produktion) och efterfrågan till minimerad totalkostnad för bundet kapital. Att med bibehållen god ekonomi hålla en flexibilitet hög nog att i varje läge följa upp- och nedgångar i efterfrågebilden kräver kvalificerade insatser. Alltför hög produktion ger snart ett icke önskvärt överlager med onödigt hög kapitalbindning som följd. En underproduktion å andra sidan resulterar i för kunden irriterande brister i lager och därmed förlorade order.

Inom Atlas Copco-gruppen tillämpas en decentraliserad lagerstyrning där säljbolagen har det operativa ansvaret och där divisionerna, inom ramen för sina respektive affärsområden, har det övergripande konsoliderade ansvaret.

Ju högre flexibilitet man kan erhålla i produktionen desto bättre förutsättningar finns det för en positiv inverkan på balansen mellan tillgång och efterfrågan. Inom produktionen tillämpar Atlas Copco numera FMS (Flexible Manufacturing System), en tillverkningsfilosofi som ger korta omställningstider och mycket hög flexibilitet. Då turbulensen på marknaden tenderar öka, och därigenom svårigheten att prognostisera, måste FMS drivas allt längre för att hålla nere kapitalbindningen.

Snabba leveranser

Förändringar i produktmixen, ofta ett resultat av en expansiv teknologisk utveckling, från tex lättare och enkla till tyngre och komplicerade maskiner, kräver en diversifierad leveransfilosofi vad avser bla komponenter. Tidigare praxis, att hålla lager nära kund rent geografiskt, måste ifrågasättas. Större andel av totallagret centraliserat, mindre i lokala lager, blir mottot för att minimera inkuransrisk och kapitalbindning.

Transporter, en tjänst Atlas Copco uteslutande köper av utomstående, är därför en mycket viktig länk i den *logistiska kedjan*. Snabba, säkra, schemalagda transpor-

ter, i huvudsak med bil, kompenserar lagrets geografiska avstånd till kund så att leveranstiden blir så kort som möjligt.

Datoriserad lagerstyrning

För att kunna hantera och utnyttja den stora volym informationsmaterial används integrerade datasystem. Datoriserad automatisk lagerpåfyllning och produktionsplanering tillåter den tillverkande enheten att följa, med ytterst kort tidsfördröjning, försäljning till slutkund. Detta innebär att produktionen kan kundorderstyras, vilket är en kraftfull åtgärd för att minska det bundna kapitalet.

Att snabbt få tillgång till information om försäljning och lager i distributionsledet medför att divisionen snabbt kan bestämma nödvändig lagerpåfyllning samtidigt som nytillverkningsvolymen fastställs. Eftersom ett flertal marknader kräver specialutförande på tex kompressorer är det naturligtvis en stor fördel om man redan vid monteringsstarten vet, till vilken marknad maskinerna skall levereras. Detta har lett till att fabrikena har kunnat minska sina färdigvarulager avsevärt.

Ett datorbaserat system, KICK, har introducerats i många av Atlas Copcos säljbolag. KICK, som är ett order- och faktureringsystem ger förutom högre flexibilitet också större säkerhet och snabbhet i order- och faktureringsrutinerna. Dessutom erbjuder systemet stora rationaliseringsmöjligheter inom hela lagerverksamheten. Som exempel kan nämnas att med hjälp av KICK kunde de svenska och norska säljbolagen koncentrera praktiskt taget hela sina lager till huvudanläggningarna i respektive huvudstäder. Dessutom är båda bolagen hopkoplade i systemet och kan utnyttja varandras lagerresurser i mån av behov.

Liknande specialutformade system finns även på divisionerna. Ett exempel är SAFIR, Atlas Copco Tools högautomatiserade system för order/fakturerings och lagerstyrning. SAFIR har integrerats med säljbolagens system vilket ger en omedelbar och dokumentlös informationsöverföring.

Atlas Copcos omvärld är ständigt utsatt för förändringar ifråga om ekonomi, teknologi, lagar och förordningar m.m. Ibland sker förändringarna långsamt, ibland med dramatisk snabbhet. Detta kräver en fortgående anpassning av dem som är berörda. Den personal som är satt att förvalta tillgångarna i bla lager måste därför ha god praktisk och teoretisk utbildning samt stor erfarenhet.

Mått i procent av fakturerad försäljning har utvecklingen av bundet kapital i lager varit gynnsam. Sedan 1980 har varulagret i Atlas Copco-gruppen minskat från 44 procent till 29 procent av faktureringen. Denna kapitalminskning har haft en positiv inverkan på resultatet i form av ett förbättrat räntenetto samt minskade kostnader för lagerhållning, personal och lokaler.

VALUTAKURSEFFEKTER

Valutakursutvecklingen för USA-dollar har under senaste åren påverkat europeiska industriföretag i många sammanhang.

För ett internationellt verksamt företag som Atlas Copco får en förändring av dollarkursen en mängd olika effekter. Dessa går ofta åt olika håll samt får effekt på både kort och lång sikt. En förändring av dollarkursen gentemot europeiska valutor kan delas upp i effekter på balansräkningen, konkurrenspåverkan både i och utanför USA samt påverkan på övriga valutor.

Balansräkningseffekt

De långfristiga lån som moderbolaget tog upp i dollar i början av 1980-talet värderas nu till ett lägre belopp än under "toppåret" 1984. De kursförluster bolaget redovisat under senare år med en stigande dollarkurs förbyttes således under 1985 till realiserade kursvinster.

Konkurrenseffekt på USA-marknaden

Cirka 50 procent av Gruppens försäljning i USA baseras på kostnader i dollar då en icke helt obetydlig del av Atlas Copcos produktprogram tillverkas i USA och Canada. Resten består av kostnader för varor och komponenter inköpta i Europa. En sjunkande dollar pressar därför marginalen på denna senare hälft. Terminssäkringar täcker dock en stor del av den negativa inverkan under 1986.

Vid en fortsatt nedgång av dollarn kan ytterligare tillverkning på sikt flyttas över till USA utan större ingrepp i existerande produktionsapparat.

Konkurrenseffekt utanför USA

Flera av Atlas Copcos konkurrenter är USA-baserade företag. Dessa bör alltså med en vikande dollar kunna förbättra marginalerna på sin försäljning utanför USA eller alternativt sänka priserna. För att möta dollaruppgången under 1980-talets första hälft anpassade emellertid vissa av konkurrenterna sin produktionsvolym i utom-amerikanska anläggningar och ökade sina inköp av komponenter utanför USA för att möta den förändrade kostnadsstrukturen. En motsvarande anpassning tillbaka vid en sjunkande dollar får ej effekter på kort sikt.

Atlas Copco har också under de senaste åren lyckats flytta fram sina marknadspositioner på de flesta marknader. Det kommer därför att krävas mer av konkurrenterna än enbart sänkta priser för att återta de förlorade marknadsandelarna.

Effekt på andra valutor

En lägre dollarkurs påverkar även andra valutor. Vissa valutor som tex den kanadensiska dollarn följer normalt svängningarna på den amerikanska dollarn liksom de latinamerikanska valutorna. Många andra valutor däremot stärks när den amerikanska dollarn försvagas och vice versa. Detta gäller bla nästan alla europeiska valutor. På grund av den svenska kronans knytning till en valutakorg, innebär därför en lägre dollarkurs att kronan

försvagas mot EMS-valutorna. Detta i sin tur ökar de svenska exportföretagens konkurrenskraft i Europa. Som en tumregel gäller att en förändring av EMS-valutorna med 1 procent motsvaras av en 3-procentig förändring i motsatt riktning för dollarn. Då Atlas Copcos försäljning på EG-länderna är tre gånger större än USA-försäljningen blir nettoeffekten för Atlas Copco-gruppen obetydlig.

Sammanfattning

Om en valuta sjunker i värde gentemot andra valutor får detta i det korta perspektivet endast en redovisningsmässig effekt. Genom bla terminsaffärer säkrar Atlas Copco-gruppen normalt värdet av kassaflöden mellan dotterbolag i olika länder för ett antal månader framöver. Valutafluktuationer förändrar naturligtvis konkurrenssituationen på enskilda marknader. Dessa fluktuationer kan på olika sätt neutraliseras beroende på om förändringen bedöms vara kort- eller långsiktig. Växelkurser är dessutom endast en av flera faktorer som definierar konkurrenskraften. En förändrad dollarkurs påverkar direkt andra valutors värde gentemot kronan. Den lägre dollarn medför tex en ökad köpkraft i Europa.

VALUTAKURSER

Land	Valuta	Valuta-kod	Balansdagens kurs		Medelkurs	
			1985	1984	1985	1984
Argentina	100	ARA ¹⁾	0.952	5.000	0.952	17.300
Australien	1	AUD	5.095	7.450	6.060	7.260
Belgien	100	BEC	15.10	14.20	14.50	14.30
Brasilien	100	BRC	0.725	2.820	1.580	4.960
Canada	1	CAD	5.440	6.800	6.240	6.405
Danmark	100	DKK	84.50	79.50	81.50	80.00
Frankrike	100	FRF	100.50	93.00	96.00	94.50
Indien	100	INR	62.50	71.50	69.00	72.50
Italien	100	ITL	0.451	0.462	0.450	0.470
Japan	100	JPY	3.725	3.588	3.596	3.475
Mexico	100	MXP	2.04	4.66	3.48	4.72
Nederländerna	100	NLG	274.00	252.50	260.50	257.50
Norge	100	NOK	100.50	98.50	100.00	101.50
Peru	100	PES	0.545	1.575	0.885	2.530
Portugal	100	PTE	4.72	5.25	4.96	5.60
Schweiz	100	CHF	366.50	346.50	352.50	352.50
Spanien	100	ESP	4.92	5.16	5.04	5.13
Storbritannien	1	GBP	10.975	10.450	11.080	11.020
Sydafrika	1	ZAR	2.995	4.465	4.030	5.650
USA	1	USD	7.610	8.985	8.505	8.280
Venezuela	1	VEB	1.015	1.200	1.135	1.070
Västtyskland	100	DEM	308.50	285.50	293.50	290.50
Österrike	100	ATS	44.00	40.50	41.50	41.50
European Currency Unit	1	ECU	6.75			

¹⁾För 1984 anges kurs för då gällande ARP.

DEFINITIONER**Vinstmarginal**

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader i procent av fakturering.

Avkastning på sysselsatt kapital

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader med tillägg för räntekostnader i procent av genomsnittligt totalt kapital, med avdrag för icke räntebärande rörelse-skulder.

Avkastning på eget riskbärande kapital

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, med avdrag för verklig skatt i procent av genomsnittligt eget kapital, minoritetsintressen och obeskattade reserver.

Avkastning på eget kapital

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader med avdrag för schablonberäknad skatt (50%) i procent av genomsnittligt eget kapital, minoritetsintressen och 50% av obeskattade reserver (= avdrag för latent skatteskuld).

Andel eget riskbärande kapital

Eget kapital, minoritetsintressen och obeskattade reserver i procent av totalt kapital.

Självfinansieringsgrad

Internt tillförda medel i procent av investeringar i maskiner och byggnader.

Kapitalomsättningshastighet

Fakturering dividerad med genomsnittlig balansomslutning.

Räntetäckningsgrad

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, med tillägg för räntekostnader, dividerat med räntekostnader.

Vinst per aktie

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, med avdrag för schablonberäknad skatt (50%) och minoritetsandelar i årets resultat, dividerat med antal aktier.

Vinst per aktie beräknat i enlighet med Näringslivets Börskommittés (NBK) rekommendation. NOT 31

Vinst per aktie efter extraordinära poster

Resultat efter extraordinära intäkter och kostnader, med avdrag för schablonberäknad skatt (50%), och minoritetsandelar i årets resultat, dividerat med antal aktier.

Vinst per aktie beräknat i enlighet med Näringslivets Börskommittés (NBK) rekommendation. NOT 31

Kapacitetsutnyttjande

Antalet utnyttjade produktionstimmar i relation till normal produktionskapacitet beräknad som genomsnittet av de senaste två årens verkliga kapacitetsutnyttjande och budgeterat utnyttjande för nästkommande tre år.

1. RÖRELSEKOSTNADER

	GRUPPEN	
	1985	1984
Sålda varors kostnad	6 114,9	5 535,9
Marknadsförings- och administrationskostnader	2 527,6	2 399,4
Kostnader för teknisk utveckling	312,2	270,1
Realiserade prisvinster på lager	- 102,0	- 118,0
Rörelsekostnader	8 852,7	8 087,4

2. AVSKRIVNINGAR

Atlas Copco-gruppen använder tre avskrivningsbegrepp: avskrivningar enligt plan, bokföringsmässiga avskrivningar och kalkylmässiga avskrivningar.

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungligt anskaffningsvärde och avskrivs linjärt över tillgångarnas ekonomiska livslängd. I de fall goodwill förekommer avskrivs den enligt en i varje specifikt fall upprättad plan.

Bokföringsmässiga avskrivningar sker i enlighet med vad skattelagstiftningen i varje enskilt land maximalt tillåter. Skillnaden mellan bokföringsmässiga avskrivningar och avskrivningar enligt plan redovisas under bokslutsdispositioner i resultaträkningen. Det sammanlagda värdet redovisas i balansräkningen bland obeskattade reserver under rubriken ackumulerade avskrivningar utöver plan.

	GRUPPEN	
	1985	1984
Avskrivningar enligt plan	185,3	167,0
Bokföringsmässiga avskrivningar	248,8	188,0
Avskrivningar utöver plan (NOT 23)	63,5	21,0

I beloppet för bokföringsmässiga avskrivningar ingår nedskrivning med utnyttjande av särskild investeringsfond till 12,9 MSEK (11,9).

Kalkylmässiga avskrivningar ligger till grund för pris- och lönsamhetskalkyler och är baserade på anläggningstillgångarnas återanskaffningsvärden. Avskrivning sker linjärt över tillgångarnas ekonomiska livslängd.

Följande ekonomiska livslängder används vid avskrivningar enligt plan och vid kalkylmässiga avskrivningar:

Maskiner och Inventarier	5–15 år
Fordon	5 år
Byggnader	25–50 år

Kalkylmässiga avskrivningar uppgick för Gruppen till 337 MSEK (313) och översteg således avskrivningar enligt plan med 152 MSEK (146).

3. RÄNTEKOSTNADER

I enlighet med rekommendation från Föreningen Auktorserade Revisorer (FAR) och Pensionsregistreringsinstitutet (PRI) har räntedelen i årets pensionsavsättning inte belastats rörelseresultatet utan i stället redovisats som räntekostnad. Beloppet har beräknats på basis av genomsnittet av ingående och utgående pensionsavsättningar och en ränta om 11,5% (12,0) för indexreglerade pensioner och 3,5% (3,5) för pensionsförpliktelser, uttryckta i fasta belopp. Räntedelen uppgår för 1985 till 45,5 MSEK (44,9).

Räntearbitrageaffärer har under året genomförts endast i moderbolaget. Såväl räntekostnad som ränteintäkt har netto redovisats i resultaträkningen. De belopp som kvittats uppgick för 1985 till 33,1 MSEK (8,1).

4. VALUTAKURSDIFFERENSER

Valutakursdifferenser som uppkommit vid finansiella transaktioner redovisas netto.

	GRUPPEN		MODERBOLAGET	
	1985	1984	1985	1984
Realiserade kursdifferenser, netto	- 3,3	17,6	1,9	- 1,8
Orealiserade kursdifferenser				
Långfristiga lån	36,5	- 33,0	41,4	- 53,9
Övriga fordringar och skulder	- 15,5	35,1	-	1,0
Kursdifferenser vid omräkning av utländska dotterbolag	- 28,5	- 14,6	-	-
	- 10,8	5,1	43,3	- 54,7

Kursdifferenser vid omräkning av utländska dotterbolag avser differenser som uppstått vid omräkning av balans- och resultaträkningar i utländska dotterbolag i sk hög-inflationsländer, för vilka monetära - icke monetära metoden använts.

5. EXTRAORDINÄRA INTÄKTER OCH KOSTNADER

Realisationsvinster/förluster som uppstår vid löpande utrangering av anläggningstillgångar ingår i rörelseresultatet. Realisationsvinster/förluster vid avyttring av större anläggningar redovisas dock under rubriken extraordinära poster och beräknas som skillnaden mellan försäljningsintäkter och det planliga restvärdet.

	GRUPPEN		MODERBOLAGET	
	1985	1984	1985	1984
Realisationsvinst, sålda aktier och andelar	72,4	3,3	72,4	3,3
Realisationsvinst, sålda maskiner och inventarier	24,1	-	-	-
Realisationsvinst, sålda fastigheter	2,3	26,8	-	2,8
Realisationsförlust, sålda fastigheter	- 0,8	- 5,0	- 0,8	-
Avvecklingskostnader	-	- 23,1	-	-
Kursförluster avseende tidigare periodiserade utländska lån	-	-	-	- 58,2
Kursförluster avseende utländska lån upptagna före 1978	-	-	-	- 43,0
	98,0	2,0	71,6	- 95,1

Avvecklingskostnaderna 1984 är hänförliga till nedläggningar och omstruktureringar i bl.a USA och Sverige.

Kursförluster avseende lån upptagna före 1978 avser CHF-lån på vilka belöpande kursförluster täcktes av kursregleringsreserv. Såsom bokslutsdisposition upplöstes denna reserv 1983 i Gruppen och i 1984 års bokslut i moderbolaget.

6. BOKSLUTSDISPOSITIONER

Skattelagstiftningen i Sverige och i vissa andra länder ger företaget möjlighet till konsolidering genom skattemässigt avdragsgilla avsättningar till obeskattade reserver. Företagen kan genom att utnyttja dessa regler disponera och kvarhålla vinster i bolaget utan att de beskattas. Den obeskattade reserv som skapas genom detta förfarande är ej utdelningsbar. De på året belöpande avsättningarna till, respektive återföringar från, sådana reserver och fonder, redovisas under rubriken bokslutsdispositioner i resultaträkningen. I balansräkningen och NOT 21 redovisas det ackumulerade värdet av avsättningarna under rubriken obeskattade reserver.

De obeskattade reserverna blir föremål för beskattning först då de upplöses. Om företaget skulle gå med förlust kan vissa obeskattade reserver tas i anspråk för att täcka förlusten utan att någon skattebelastning blir aktuell. Med hänsyn till detta kan det totala värdet av de obeskattade

reserverna anses vara riskkapital, eftersom eventuella förluster i stor utsträckning kan täckas genom upplösning av obeskattade reserver.

Vinstöverföring i form av koncernbidrag kan under vissa förutsättningar göras mellan svenska bolag inom samma koncern. Bidraget är avdragsgill kostnad för givaren och skattepliktig intäkt för mottagaren. Moderbolagets erhållna koncernbidrag avser koncernbidrag från bla Monsun-Tison, Berema och Atlas Copco Tools.

	GRUPPEN		MODERBOLAGET	
	1985	1984	1985	1984
Varulager- reserver (NOT 22)	- 89,2	- 21,9	-	-
Investerings- fonder (NOT 24)	- 46,4	- 0,4	-	-
Särskilda investerings- fonder (NOT 25)	- 2,0	- 30,0	-	- 29,7
Förnyelsefonder (NOT 26)	- 37,1	-	- 29,2	-
Övriga reserver	- 16,3	- 0,4	-	-
Skillnad mellan bok- förda avskrivningar och avskrivningar enligt plan (NOT 23)	- 63,5	- 21,0	- 0,1	- 1,6
Akkumulerade avskriv- ningar utöver plan på sålda tillgångar (NOT 23)	26,2	28,6	1,1	-
lanspråktagande av särskilda investerings- fonder (NOT 25)	12,9	15,2	-	2,0
Kursregleringsreserv (NOT 5)	-	-	-	43,0
Koncernbidrag	-	-	42,8	85,2
	- 215,4	- 29,9	14,6	98,9

7. SKATTER

Av årets skatteavsättning 304,2 MSEK utgör 251,6 MSEK skatter i utlandet och 52,6 MSEK skatter i Sverige. Statliga inkomstskatter i Sverige uppgår till 24,9 MSEK och vinstdelningsskatter till 27,7 MSEK. Genom av Sveriges Riksdag fattat beslut slopades den kommunala taxeringen för juridiska personer med påbörjat räkenskapsår 1 januari 1985 och senare.

Svenska bolag hade vid utgången av 1985 outnyttjade skattemässiga förlustavdrag på 4,7 MSEK. Förlustavdrag för utländska bolag uppgår till ca 290 MSEK.

8. MINORITETSINTRESSE I DOTTERFÖRETAGS KAPITAL OCH RESULTAT

I resultaträkningen redovisas minoritetsandelar i Gruppens nettoresultat till 14,2 MSEK (21,9). Dessa minoritetsintressen förekommer främst i Atlas Copco India, Delfos & Atlas Copco (Pty) Sydafrika samt Atlas Copco Venezuela.

En bruttoredovisning av minoritetsintressen i dotterföretagens kapital och resultat ger följande:

	1985	1984
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader	828,1	573,0
Extraordinära poster	+98,0	+2,0
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	926,1	575,0
Minoritetens andel	-35,1	-42,0
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt exkl minoritet	891,0	533,0
Bokslutsdispositioner	-214,1	-29,9
Resultat före skatt	676,9	503,1
Skatt	-284,6	-222,0
Årets vinst	392,3	281,1

Minoritetens fördelning i Gruppens kapital enligt balansräkningen.

	Eget skattade kapital	Obe- skattade reserver	Totalt
Minoritet 1984-12-31	143,4	22,2	165,6
Förvärvat minoritet	+0,6	+1,8	+2,4
Avyttrad minoritet	-4,6	-	-4,6
Utdelningar	-8,0	-	-8,0
Omräkningsdifferenser	-20,7	-10,8	-31,5
Årets resultat	+14,2	+1,3	+15,5
Minoritet 1985-12-31	124,9	14,5	139,4

Av totala omräkningsdifferenser på -31,5 MSEK härrör -22,5 MSEK från sydafrikanska valutans försvagning. Obeskattade reserver består av lagerreserver 12,0 MSEK, investeringsfonder 1,7 MSEK samt ackumulerade överavskrivningar 0,8 MSEK.

9. KASSA, BANK OCH KORTFRISTIGA PLACERINGAR

	GRUPPEN		MODERBOLAGET	
	1985	1984	1985	1984
Kassa, bank	527,5	439,0	82,7	128,1
Bankcertifikat	4,0	–	–	–
Likvida medel	531,5	439,0	82,7	128,1
Statsskuldväxlar	336,8	145,4	336,8	145,4
Riksoptioner	197,3	48,6	197,3	48,6
Övriga kortfristiga placeringar	352,2	498,4	276,9	422,4
	1 417,8	1 131,4	893,7	744,5

Koncernens beviljade och utnyttjade bankkrediter uppgick till 1 705 MSEK (1 758).

Oavslutade räntearbitrageaffärer i moderbolaget har netto-redovisats och uppgår till 307,2 MSEK (183,1). Lånesumman uppgår till samma belopp och har placerats enligt följande:

	1985	1984
Statsskuldväxlar	177,2	28,1
Riksoptioner	100,0	–
Reverser	30,0	155,0
	307,2	183,1

Dessa belopp är således ej upptagna i balansräkningarna.

10. FORDRINGAR

	GRUPPEN		MODERBOLAGET	
	1985	1984	1985	1984
Växelfordringar	134,8	156,1	–	–
Fordringar hos dotterbolag	–	–	127,8	230,9
Kundfordringar	1 748,8	1 714,5	67,0	59,6
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	126,8	108,3	49,6	58,7
Övriga fordringar	379,2	377,8	79,8	134,4
	2 389,6	2 356,7	324,2	483,6

11. VARULAGER

Lagren värderas till det lägsta av anskaffningskostnad, enligt principen "först in – först ut", och nettoförsäljningsvärdet. Koncernens varulager redovisas efter avdrag för inkurans och för internvinster uppkomna vid leveranser från divisionerna till Gruppens säljbolag.

Prissättningen mellan bolagen baseras i princip på jämförbara marknadspriser.

	GRUPPEN	
	1985	1984
Råmaterial	121,3	103,8
Produkter i arbete	442,1	366,3
Halvfabrikat	723,3	694,4
Färdigvaror	1 610,1	1 719,8
	2 896,8	2 884,3

12. SPÄRRKONTON HOS RIKSBANKEN

Medel på spärrade konton hos Riksbanken hänförs till kvarstående ännu ej utnyttjade medel avseende särskild investeringsfond. För 1985 uppgår beloppen till 47,4 MSEK (8,8) för Gruppen och 24,9 MSEK (2,0) för moderbolaget.

13. AKTIER OCH ANDELAR

	BOKFÖRT VÄRDE		BÖRSVÄRDE	
	1985	1984	1985	1984
<i>Aktier och andelar redovisade hos Atlas Copco AB:</i>				
Boliden AB	–	96,6	–	121,6
Svensk Interkontinental Lufttrafik AB (SILA)	0,7	0,7	9,7	8,1
Bilspedition AB	2,1	1,4	4,8	3,3
Övriga aktier och andelar redovisade hos Atlas Copco AB enligt spec sid 29	14,7	14,7		
Totalt Moderbolaget	17,5	113,4		
<i>Aktier och andelar redovisade hos övriga bolag:</i>				
Cord Capital N.V.	3,7	3,7		
Instrument AB				
Scanditronix	3,0	3,0		
Webster Machine Development Ltd	1,6	2,0		
Atlas Copco-Eickhoff				
Engineering	0,2	0,2		
Droogtechniek & Luchtbehandeling	0,7	0,7		
Övriga	0,5	0,1		
Totalt Gruppen	27,2	123,1	14,5	133,0

14. GOODWILL – KONCERNMÄSSIGT ÖVERVÄRDE

Koncernmässigt övervärde uppgår till 24,4 MSEK (17,2). Detta övervärde har i balansräkningen fördelats på goodwill 9,7 MSEK (11,5), byggnader 2,7 MSEK (2,9) samt maskiner och inventarier 12,0 MSEK (0,0). Posten goodwill avser i huvudsak patent, tillverkningsrättigheter och know-how. Avskrivningar på koncernmässigt övervärde uppgår till 7,8 MSEK och avser följande:

	GRUPPEN	
	1985	1984
Goodwill	4,6	5,1
Maskiner och inventarier	3,0	–
Byggnader	0,2	0,3
	7,8	5,4
<hr/>		
Förvärvat goodwill per 1984-12-31		100,5
Akkumulerade avskrivningar 1984-12-31	–	89,0
Förvärvat goodwill 1985		2,8
Årets avskrivningar	–	4,6
Bokfört värde 1985-12-31		9,7

15. LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR

Genom "Lag om inbetalning på likviditetskonto" har svenska arbetsgivare under 1984 och 1985 blivit skyldiga att betala in medel till spärrat likviditetskonto i Sveriges Riksbank. I augusti 1985 har ett belopp motsvarande 6% av den del av 1984 års lönesumma som överstiger 20 MSEK inbetalats. För Gruppen uppgår detta till 17,1 MSEK och för moderbolaget till 1,3 MSEK och redovisas i posten Långfristiga fordringar. Dessa medel kommer av Riksbanken att återbetalas den 31 mars 1988 inklusive fast årlig ränta på 7%.

Tidigare har till detta konto inbetalats 16,2 MSEK, varav moderbolaget 1,0 MSEK, motsvarande 6% av 1983 års lönesumma överstigande 20 MSEK. Dessa medel kommer att återbetalas den 30 dec 1986 och redovisas i posten Övriga fordringar (NOT 10).

16. MASKINER OCH INVENTARIER

	GRUPPEN		MODERBOLAGET	
	1985	1984	1985	1984
Anskaffningsvärde	1 453,1	1 293,2	55,8	51,2
Akkumulerade avskrivningar enligt plan	–795,0	–735,1	–34,6	–31,1
Planenligt restvärde	658,1	558,1	21,2	20,1
Akkumulerade avskrivningar utöver plan (NOT 23)	–167,0	–142,8	–11,2	–10,9
Bokfört värde, netto	491,1	415,3	10,0	9,2

Dessutom leasas utrustning med ett uppskattat anskaffningsvärde av 360 MSEK. Leasingkostnader för denna utrustning uppgick till 75 MSEK.

17. BYGGNADER

	GRUPPEN		MODERBOLAGET	
	1985	1984	1985	1984
Anskaffningsvärde	1 036,3	1 006,3	78,9	88,1
Oavskrivet belopp på uppskrivning	20,8	22,4	0,6	0,6
Akkumulerade avskrivningar enligt plan	–318,8	–287,9	–10,4	–11,5
Planenligt restvärde	738,3	740,8	69,1	77,2
Akkumulerade avskrivningar utöver plan (NOT 23)	–125,5	–105,7	–35,3	–36,6
Bokfört värde, netto	612,8	635,1	33,8	40,6
Taxeringsvärde			41,2	33,8

18. MARK

	GRUPPEN		MODERBOLAGET	
	1985	1984	1985	1984
Anskaffningsvärde	167,1	131,3	19,7	20,5
Uppskrivning	24,7	31,4	4,0	4,0
Bokfört värde, netto	191,8	162,7	23,7	24,5
Taxeringsvärde			22,1	24,0

19. LÅNGFRISTIGA SKULDER

Långfristiga skulder redovisas i Gruppens respektive moderbolagets balansräkning enligt följande:

<i>Obligationslån</i>	1985
MODERBOLAGET	
1985 års lån å 75,5 MCHF ¹⁾ (amorterat 4 MCHF)	259,3
1978 års 12¾ % lån å 100 MSEK amorteras 1979–1993	53,1
Avgår 1986 års amorteringar	– 21,3
Obligationslån enligt balansräkningarna	291,1
<i>Intecknings- och reverslån</i>	1985
MODERBOLAGET	
Utnyttjande under " 50 MUSD Multiple-Facility"	
34,0 MUSD	258,7
3,0 MGBP	32,9
1980 års multicurrency-lån å 10 MUSD	45,7
1984 års multicurrency-lån å 0,7 MGBP	7,6
1983 års lån å 50 MLUF	7,6
1984 års lån å 0,8 MSGD	2,9
AP-lån	8,4
AMS-lån	0,2
Övriga intecknings- och reverslån	5,3
Avgår 1986 års amorteringar	– 140,2
Intecknings- och reverslån enligt balansräkningen	229,1

<i>Intecknings- och reverslån (forts)</i>	1985
MODERBOLAGET	229,1
DOTTERBOLAGEN	
Atlas Copco Airpower	326,6
Atlas Copco MCT	61,2
Atlas Copco Tools	23,6
Berema	25,7
Monsun-Tison	9,1
Övriga bolag	349,5
Avgår 1986 års amorteringar	- 176,0
Gruppens intecknings- och reverslån enligt balansräkningen	848,8

Obligations-, intecknings- och reverslån amorteras enligt följande, baserat på de valutakurser som gällde 1985-12-31:

	GRUPPEN	MODERBOLAGET
1986	337,5	161,5
1987	318,7	165,3
1988	137,7	46,3
1989	198,4	33,6
1990	122,1	99,6
1991 och senare	363,0	175,4
	1477,4	681,7

Atlas Copco-gruppens samtliga långfristiga lån inkl kortfristig del av långfristiga lån, värderade till balansdagskurs, fördelas på följande valutor:

VALUTA	BELOPP	MSEK	%
MUSD	46,5	353,9	24,0
MBEC	1910,6	288,5	19,5
MSEK	151,7	151,7	10,3
MECU	21,3	146,1	9,8
MCHF	32,6	120,0	8,1
MDEM	38,4	118,5	8,0
MAUD	9,6	48,9	3,3
MNOK	43,2	43,4	2,9
MGBP	3,7	40,6	2,8
MFRF	40,4	40,6	2,8
MMXP	1502,0	30,7	2,1
Övriga	-	94,5	6,4
		1477,4	100,0

¹⁾ I syfte att minska CHF exponeringen har Atlas Copco AB ingått ett sk swap-avtal under vilket Atlas Copco AB 1991 kommer att erhålla 40 MCHF i utbyte mot 21,3 MECU. Likaså kommer Atlas Copco AB under åren 1986 till 1991 erhålla CHF ränta i utbyte mot ECU ränta. I omräkningen av 1985 års lån å 75,5 MCHF till SEK har ovanstående swap beaktats.

20. AVSATT TILL PENSIONER

Avser i huvudsak svenska bolag och motsvarar försäkringstekniskt uträknade belopp för pensionsåtaganden enligt avtalsenlig tilläggsplan utöver den statliga allmänna tilläggs pensioneringen. I enlighet med Förening-

en Auktoriserade Revisorers rekommendation redovisas viss del av årets pensionskostnad som räntekostnad (se NOT 3). Posten Avsatt till pensioner redovisas följaktligen bland räntebärande skulder.

	GRUPPEN		MODERBOLAGET	
	1985	1984	1985	1984
Svenska bolag				
PRI-pensioner	412,9	387,5	144,6	131,3
Övriga pensioner	29,8	22,4	23,0	16,8
Utländska bolag	166,5	140,0	-	-
Totalt avsatt till pensioner	609,2	549,9	167,6	148,1

Pensionsregistreringsinstitutet (PRI) är en allmännyttig organisation som administrerar de anställdas pensionsordningar.

21. OBESKATTADE RESERVER

I balansräkningarna för såväl Atlas Copco-gruppen som moderbolaget redovisas obeskattade reserver som en sammansatt post. Fördelningen på enskilda poster framgår nedan samt för de olika reserverna under separata noter.

	GRUPPEN		MODERBOLAGET	
	1985	1984	1985	1984
Varulagerreserver (NOT 22)	274,5	183,4	-	-
Akkumulerade avskrivningar utöver plan (NOT 23)	292,5	248,5	46,5	47,5
Investeringsfonder (NOT 24)	71,8	23,0	-	-
Särskilda investeringsfonder (NOT 25)	24,9	35,8	24,9	29,7
Förnyelsefonder (NOT 26)	37,1	-	29,2	-
Övriga reserver	38,7	20,9	-	-
	739,5	511,6	100,6	77,2

22. VARULAGERRESERVER

Avsättning till dessa reserver förekommer huvudsakligen i Gruppens skandinaviska bolag. Den svenska lagstiftningen medger nedskrivning med maximalt 50% av lagervärdet efter inkuransavdrag.

	GRUPPEN
Varulagerreserver 1984-12-31	183,4
Avsättningar	96,3
Upplösningar	- 7,1
Omräkningsdifferenser	1,9
Varulagerreserver 1985-12-31	274,5

Outnyttjat utrymme för avsättning till varulagerreserver uppgår för de svenska bolagen till 189,4 MSEK. Utöver de i balansräkningen redovisade varulagerreserverna finns 25,3 MSEK, som har eliminerats vid tillämpning av förvärvsmetoden.

23. ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR UTÖVER PLAN

GRUPPEN	Maskiner och inventarier	Byggnader	Totalt
Akkumulerade avskrivningar utöver plan 1984-12-31	142,8	105,7	248,5
Skillnad mellan bokföringsmässiga avskrivningar och avskrivningar enligt plan 1985	46,0	17,5	63,5
Akkumulerade avskrivningar utöver plan på sålda tillgångar	- 24,6	- 1,6	- 26,2
Omräkningsdifferenser	2,8	3,9	6,7
Akkumulerade avskrivningar utöver plan 1985-12-31	167,0	125,5	292,5

MODERBOLAGET	Maskiner och inventarier	Byggnader	Totalt
Akkumulerade avskrivningar utöver plan 1984-12-31	10,9	36,6	47,5
Skillnad mellan bokföringsmässiga avskrivningar och avskrivningar enligt plan 1985	0,3	- 0,2	0,1
Akkumulerade avskrivningar utöver plan på sålda tillgångar	-	- 1,1	- 1,1
Akkumulerade avskrivningar utöver plan 1985-12-31	11,2	35,3	46,5

24. INVESTERINGSFONDER

Svenska aktiebolag äger rätt att avsätta högst 50% av justerad årsvinst till allmän investeringsfond. Avsättningen är skattemässigt avdragsgill om 75% av avsatt belopp insättes på räntelöst spärkonto i Riksbanken. Före ansökan om utnyttjande av investeringsfond skall samråd ske med de anställda. Fonden får tas i anspråk efter tillstånd av statlig myndighet, varvid proportionell del av de hos Riksbanken insatta medlen får lyftas.

När investeringar i anläggningstillgångar företagits får den del av anskaffningskostnaden, som bestridits med ianspråktagande av investeringsfondmedel, nedskrivs genom motsvarande återföring från investeringsfonden.

I vissa utländska bolag ges även möjlighet att avsätta till liknande investeringsfonder.

	GRUPPEN
Investeringsfonder 1984-12-31	23,0
Avsättningar	46,4
Omräkningsdifferenser	2,4
Investeringsfonder 1985-12-31	71,8

Av årets avsättning belöper 17,9 MSEK på svenska enheter medan resterande avser utländska bolag.

25. SÄRSKILDA INVESTERINGSFONDER

Enligt 1982 års lagstiftning om inbetalning på särskilt investeringskonto, ålades svenska bolag med en justerad årsvinst överstigande 1 miljon kronor, att för verksamheten 1983 och sedermera även för 1984 göra inbetalning till räntelöst konto hos Riksbanken. Beloppen respektive år utgjordes av 20% av bolagets justerade årsvinst. Ianspråktagande av fonden sker efter likartade bestämmelser som ovan beskrivits gällande investeringsfonder.

Under 1985 har moderbolaget överfört totalt 4,8 MSEK till Toolex Alpha AB. Totalt har under året 12,9 MSEK ianspråktagits i Gruppen.

	GRUPPEN	MODERBOLAGET
Särskilda investeringsfonder 1984-12-31	35,8	29,7
Överfört till dotterbolag ianspråktagande för nedskrivning	- 12,9	-
Avsättningar	2,0	-
Särskilda investeringsfonder 1985-12-31	24,9	24,9

26. FÖRNYELSEFONDER

I likhet med särskild investeringsfond har svenska bolag med en justerad årsvinst överstigande 0,5 MSEK ålagt att för 1985 göra inbetalning till ett räntelöst sk förnyelsekonto i Riksbanken. Inbetalningen, som är skattemässigt avdragsgill under förutsättning att avsättning sker med motsvarande belopp till förnyelsefond, skall utgöra 10% av den justerade årsvinsten. Ianspråktagande av fonden sker efter likartade bestämmelser som ovan angivits för särskild investeringsfond och får utnyttjas för finansiering av utbildningskostnader för anställda samt kostnader för forsknings- och utvecklingsarbete. För 1985 har totalt avsatts 37,1 MSEK varav moderbolaget 29,2 MSEK.

27. BUNDNA RESERVER

	GRUPPEN	MODERBOLAGET
Bundna reserver 1984-12-31	1 322,7	597,1
Överfört från disponibla vinstmedel	27,7	-
Omräkningsdifferenser	- 120,2	-
Bundna reserver 1985-12-31	1 230,2	597,1

Av bundna reserver i Gruppen är 768,6 MSEK att hänföra till lagstadgade avsättningar i Atlas Copco-bolagen.

28. DISPONIBLA VINSTMEDEL

	GRUPPEN	MODERBOLAGET
Disponibla vinstmedel		
1984-12-31	197,6	88,6
1984 års nettovinst	281,1	118,7
Utdelning till aktieägare	- 105,6	- 105,6
Överfört till bundna reserver	- 27,7	-
Omräkningsdifferenser	+ 88,3	-
Disponibla vinstmedel		
1985-12-31	433,7	101,7

Vid bedömning av Atlas Copco-gruppens disponibla vinstmedel och årsresultat bör beaktas, att en betydande del intjänats i utländska bolag för vilka vinstöverföring till moderbolaget i vissa fall är förbunden med skatter eller underkastad restriktioner.

29. STÄLLDA PANTER

	GRUPPEN		MODERBOLAGET	
	1985	1984	1985	1984
Fastighetsinteckningar	291,5	313,7	6,7	6,7
Företagsinteckningar	182,1	182,4	8,2	8,2
Andra ställda panter	11,9	20,6	-	-
	485,5	516,7	14,9	14,9

30. ANSVARFÖRBINDELSER

Härutöver har kund- och växelfordringar till ett värde av 225,1 MSEK (285,1) genom ett finansieringsavtal med Atlas Copco Finans AB sålts med begränsad återköpsgaranti. För Atlas Copco AB uppgår värdet till 61,6 MSEK (85,0). Erforderlig reserv för förväntade kundförluster har avsatts.

Uppgifter avseende lån och ansvarsförbindelser till aktieägare m fl (enl 12 kap 7 § AL)

Lån har under tiden 1981-1985 lämnats till anställda enligt erbjudande om sparande i Atlas Copco-aktier genom Atlas Copcos Aktiesparfond och Atlas Copcos Allemansfond. Dispens har erhållits av Länsstyrelsen i berörda län.

	AKTIESPARFONDEN		ALLEMANSFONDEN	
	GRUPPEN	MODERBOLAGET	GRUPPEN	MODERBOLAGET
Antal låntagare	1402	248	237	55
Lånen redovisade i balansräkningarna såsom fordringar				
kortfristiga	2,2	0,5	0,4	0,4
långfristiga	1,4	0,3	1,3	1,3

Antal låntagare i moderbolaget inkluderar såväl Atlas Copco Management Consulting AB som Atlas Copco International AB.

31. TILLÄMPNING AV NBK:S REKOMMENDATION

En tillämpning av NBK:s rekommendation avseende utformning av resultaträkningen och beräkning av vissa nyckeltal skulle ge följande förändringar i resultaträkningen:

	1985	1984
Resultat efter finansiella poster	828,1	573,0
Härtill hänförlig skatt	-406,8	-256,3
Minoritetsandel	- 14,2	- 21,9
Vinst före extraordinära poster	407,1	294,8
Extraordinära poster	+98,0	+ 2,0
Skatt hänförlig till extraordinära poster	-27,6	+70,4
		- 8,1
		- 6,1
Årets vinst	477,5	288,7
Återföringar		
Skatt som belastat årets vinst	+434,4	+264,4
Minoritetsandel	+ 14,2	+ 21,9
Redovisat resultat före bokslutsdispositioner och skatter	926,1	575,0

Följande nyckeltal, vars definitioner följer NBK:s rekommendationer och där den sk fullskattemetoden tillämpas, baserar sig på ovanstående resultaträkning och avviker därmed från motsvarande nyckeltal redovisade på annan plats (se sid 31).

	1985	1984
Vinst per aktie, SEK	17,35	12,60
Vinst per aktie efter extraordinära poster, SEK	20,35	12,30
Avkastning på eget kapital, %	17,0	11,3
Avkastning på sysselsatt kapital, %	20,6	17,8
Räntebärande skulder genom justerat eget kapital	1,05	1,16

AKTIER OCH ANDELAR

Per den 31 december 1985

	Antal	Nominellt värde		Bokfört värde MSEK		Antal	Nominellt värde		Bokfört värde MSEK	
		Innehav %	lokal valuta				Innehav %	lokal valuta		
DIVISIONER						ÖVRIGA DOTTERBOLAG				
Atlas Copco MCT AB	1 000 000	100	100	115,0		Atlas Copco ABEM AB	25 000	100	100	2,5
Atlas Copco Tools AB	100 000	100	100	20,0		Atlas Copco Airpower AB	60 000	100	100	8,2
Berema AB	40 000	100	1 000	59,2		Atlas Copco				
Monsun-Tison AB	400 000	100	100	58,9		Kompressor AB	500	100	100	0,1
Atlas Copco Airpower n.v., Belgien	59 500	99	1)	200,0		Atlas Copco MCT (G.m.b.H), Västtyskland	1	40 ²⁾	1)	13,7
SÄLJBOLAG						Copco Nueva Montaña S.A., Spanien, i likvidation	29 999	13 ³⁾	1 000	–
Atlas Copco Svenska Försäljnings AB	200 000	100	100	20,0		Atlas Copco Andina S.A., Bolivia, i likvidation	18 000	50 ²⁾	1 000	–
Atlas Copco International AB	10 000	100	100	1,0		Atlas Copco UK Holdings Ltd.	3 623 664	100	1	38,3
Atlas Copco (Cyprus) Ltd.	99 998	100	1	0,6		Atlas Copco Beheer bv, Holland	15 712	100	1 000	35,0
Atlas Copco A/S, Danmark	12 000	100	1 000	6,9		Atlas Copco Holding G.m.b.H, Västtyskland	4	99 ²⁾	1)	86,3
Atlas Copco France S.A.	99 965	100	500	44,6		Atlas Copco Industrial S.A., Spanien	95	50 ²⁾	10 000	–
Atlas Copco Italia S.p.A.	1 079 996	100	10 000	33,1		Atlas Copco Reinsurance S.A., Luxemburg	4 993	100	10 000	7,4
Atlas Copco A/S, Norge	4 498	100	10 000	31,6		Institut Cerac S.A., Schweiz	1 997	100	1 000	2,4
Soc. Atlas Copco de Portugal Lda	1	100	1)	22,1		Atlas Copco Management Consulting AB	500	100	100	0,1
Atlas Copco (Schweiz) A.G.	7 995	100	1 000	12,3		AB Sicklahus	2 000	100	100	0,2
Atlas Copco S.A.E., Spanien	512 000	99 ²⁾	500	3,7		Atlas Copco Data AB	125	25 ²⁾	100	–
Atlas Copco G.m.b.H., Österrike	69 990	100	1 000	20,3		Atlas Copco Fond-aktiebolag	2 500	100	100	0,3
Atlas Copco North America Inc.	6 124	50 ²⁾	1)	94,9		13 vilande bolag	–	–	–	0,5
Atlas Copco Boliviana S.A.	6 170	100	1 000	2,1						1017,4
Atlas Copco Brasil Ltda	52 000 000 000	100	1)	20,9		ANDRA BOLAG				
Atlas Copco Chilena S.A.C.	9 154	100	1 000	6,0		Atlas Copco Finans AB	38 000	40	100	3,8
Atlas Copco Ecuatoriana S.A., Ecuador	6 000	60 ²⁾	1 000	0,6		Atlas Copco Leasing AB	16 000	40	100	2,0
Atlaservis S.A., Ecuador	1 990	100	1 000	0,4		Atlas Copco Trading AB	500	50	100	0,1
Atlas Copco Venezuela S.A.	7 200	60	1 000	8,7		Atlas Copco Finanz AG, Schweiz	2 449	49	1 000	7,2
Atlas Copco Iran AB, Sverige	3 500	100	100	0,3		Sickla Industrifastigheter AB	10 000	33	100	1,0
Atlas Copco (Philippines) Inc.	121 995	100	100	3,0		Prelucor Laser AB	1 750	35	100	0,6
Atlas Copco Gadelius KK, Japan	375 001	100	1 000	22,7		Mechanical Technology Inc., N.Y.	140 000	5	1	–
Atlas Copco (HK) Ltd., Hong Kong	2 400	80	1 000	2,1		Bilspedition AB	71 120	1	25	2,1
Atlas Copco (South-East Asia) Pte. Ltd., Singapore	2 500 000	100	1	8,4		Svensk Interkontinental Lufttrafik AB (SILA)	42 300	2	50	0,7
Atlas Copco Malaysia Ltd.	1 000 000	100	1	2,6		Skandinavisk Försäkrings-service AB	25	5	120	–
Atlas Copco Korea Co. Ltd.	49 000	49	1 000	0,4		Handelsbolaget Svenska Dagbladets AB & Co	100	2	1 000	–
Atlas Copco Ticaret ve Sanayi T.A.S., Turkiet	1 130	100	500	–		AB Stadsfastigheter	6	–	1 000	–
Atlas Copco Argentina S.A.C.I.	18 000 000 000	100	0,001	–		Sukab Finans AB	320	–	100	–
Atlas Copco Taiwan Ltd.	15 996	80	100	–		ADELA Investment Co. S.A., Luxemburg	3 640	–	100	–
Atlas Copco (India) Ltd.	1 928 000	40	10	–		SIFIDA Investment Co. S.A., Luxemburg	25	1	5 000	–
Atlas Copco Kenya Ltd.	14 999	100	100	–		Employment Conditions Abroad Ltd., Storbritannien	100	2	1	–
Atlas Copco Maroc S.A.	940	50	1 500	–		Näringslivets Utbildnings AB	170	8	1 000	–

1) Utan parivärde

2) Resterande del innehas av andra företag inom Gruppen

3) 62% innehas av andra företag inom Gruppen

VINSTDISPOSITION

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Enligt Atlas Copco AB:s balansräkning står följande belopp till bolagsstämmans förfogande:

Balanserade vinstmedel från föregående år

SEK 101 680 140

Årets nettovinst

SEK 230 495 391

SEK 332 175 531

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att dessa vinstmedel disponeras på följande sätt:

Till aktieägarna utdelas

SEK 6,50 per aktie

SEK 152 493 250

I ny räkning balanseras

SEK 179 682 281

SEK 332 175 531

Mot förslaget till utdelning till aktieägarna har undertecknad Nyholm anfört reservation till förmån för en utdelning av SEK 6,00 per aktie.

Nacka den 14 mars 1986

PETER WALLENBERG
Ordförande

ERIK JOHNSSON

AXEL IVEROTH

CURT G OLSSON

P HENRY MUELLER

OTTO GRIEG TIDEMAND

PEHR G GYLLENHAMMAR

BJÖRN SVEDBERG

LENNART JOHANSSON

STEN RUDHOLM

PER LUNDBERG

TOM WACHTMEISTER
Verkställande direktör

BO HENNING

PER-ERIK NYHOLM

REVISIONSBERÄTTELSE

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen, räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för år 1985. Granskningen har utförts enligt god revisionssed.

Vid vår granskning har vi biträts av Bohlins Revisionsbyrå AB.

MODERBOLAGET

Årsredovisningen är uppgjord enligt aktiebolagslagen.

Vi tillstyrker,
att resultaträkningen och balansräkningen fastställs,

att vinsten disponeras i enlighet med styrelsens förslag samt
att styrelsens ledamöter och verkställande direktören beviljas ansvarsfrihet för år 1985.

KONCERNEN

Koncernredovisningen är uppgjord enligt aktiebolagslagen.

Vi tillstyrker,
att koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen fastställs.

Stockholm den 21 mars 1986

BIRGER SONESSON
Auktoriserad revisor

BERTIL E OLSSON
Auktoriserad revisor

FEM ÅR I SAMMANDRAG

MSEK om ej annat anges. Definitioner se sid 21.

ATLAS COPCO-GRUPPEN

	1981*	1982	1983	1984	1985
Vinst per aktie, SEK	12,95	7,40	4,55	11,25	17,05
Vinstmarginal, %	7,6	4,3	2,9	6,3	8,2
Avkastning på sysselsatt kapital, före skatt, %	20,2	15,3	12,3	16,8	18,9
Avkastning på eget riskbärande kapital, efter skatt, %	12,2	6,2	3,4	11,1	15,8
Andel eget riskbärande kapital, %	37,0	38,4	38,3	37,3	40,6
Orderingång	7 651	7 877	8 277	9 581	10 400
Fakturering	7 488	7 924	8 093	9 100	10 062
Förändring i löpande priser, %	+ 20	+ 6	+ 2	+ 12	+ 11
Förändring i volym, %	+ 5	- 8	- 10	+ 8	+ 6
Andel fakturering utomlands, %	91	92	91	92	91
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader	570	343	235	573	828
Räntenetto	- 370	- 418	- 305	- 285	- 193
i % av fakturering	4,9	5,3	3,8	3,1	1,9
Räntetäckningsgrad, ggr	2,2	1,6	1,4	2,2	2,9
Avkastning på eget kapital, efter skatt, %	13,4	6,8	4,5	10,5	13,7
Vinst per aktie, efter extraordinära poster, SEK	13,25	6,85	- 0,65	11,30	19,15
Tillgångar/skulder, ggr	1,6	1,6	1,6	1,6	1,7
Omsättningstillgångar/kortfristiga skulder, ggr	2,1	2,0	2,1	1,9	2,1
Kapitalomsättningshastighet, ggr	1,15	1,05	1,04	1,16	1,18
Räntebärande skulder/justerat eget kapital**, ggr	1,30	1,25	1,19	1,13	0,98
Investeringar i maskiner och fastigheter	342	287	175	311	325
i % av fakturering	4,6	3,6	2,2	3,4	3,2
Medelantal anställda	19 538	18 402	16 974	16 484	16 659
Fakturering per anställd, kSEK	383	431	477	552	604

*1981 redovisas enligt monetära – icke monetära metoden

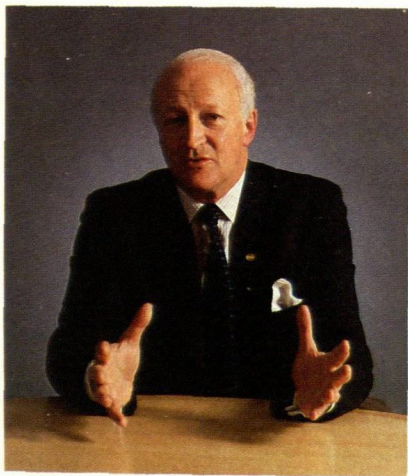
**Eget kapital, minoritetsintressen och obeskattade reserver med avdrag för latent skatt (50%).

FÖRNYELSE OCH STÄRKT MARKNADSPPOSITION

1985 blev en milstolpe för Atlas Copco, då vi bröt 10-miljardersvallen i fakturering och noterade vårt bästa resultat någonsin. Vi har mer än tredubblat resultatet jämfört med 1983 och redovisade ett resultat på 828 miljoner kronor. Samtidigt har vi stärkt vår marknadsställning och är branschledare i praktiskt taget alla länder utom USA och Japan. Men även på dessa båda marknader har vi efter kraftfulla insatser flyttat fram våra positioner.

Utvecklingen på världsmarknaden

Industriländerna har rollen som den ekonomiska utvecklingens motor. Den billigare oljenotan ger industriländernas regeringar friare händer att stimulera ekonomin. Vid ett oljepris på 15–20 dollar per fat beräknas de västeuropeiska länderna kunna öka sin BNP-till-

"Vi har mer än tredubblat resultatet jämfört med 1983 och redovisade ett resultat på 828 miljoner kronor."

växt med 1–2 procent, utöver prognosen hösten 1985. Lägg därtill den privata industrins starka uppsving, först i USA, nu även i EG-länderna och Japan. Industriländernas andel av Gruppens försäljning fortsätter således att stiga.

För att ytterligare stärka vår ställning på den industriella mark-

naden planerar vi att bilda en industrigrupp bestående av Atlas Copco Tools och Monsun-Tison. Genom en förening av dessa båda divisioner kompetens skulle möjligheterna för fortsatt tillväxt öka. Vi är öppna för förvärv av företag inom divisionernas affärsområden eller närliggande teknikområden. Inom den nya industrigruppen kan olika sälkanaler prövas för att finna det mest effektiva distributionsättet.

Den tredje världens problem fortsatte under 1985. En ljusning i vissa länder, tex Brasilien, uppvägdes av ökade svårigheter i andra. OPEC-ländernas situation med sjunkande oljepriser och lägre dollarkurser resulterade i drastiska minskningar av utvecklingsprogrammen, och därmed efterfrågan på utrustning och teknik. Våra nya framgångar i Kina, resultatet av många års arbete, är i denna situation så mycket mer glädjande.

En väsentlig faktor är den pågående förskjutningen i vår kundstruktur, där tillverkningsindustrin utgör en allt större andel. Den visar en bättre tillväxt än gruv- och anläggningsmarknaderna och har stor marknadspotential. Flera av våra nya produktlinjer följer detta mönster, exempelvis gaskompressorer säljes främst till processindustrin. En större andel industri-försäljning medför att Gruppens försäljning växer snabbast i industriländerna. Samtidigt bevakar vi vår starka marknadsposition i de flesta utvecklingsländer och tillvaratar de affärsmöjligheter som erbjuds där.

Vi kommer givetvis att försvara och förstärka vår ledande position inom gruv- och anläggningsutrustningar, där snabb och avancerad teknisk utveckling är vårt främsta konkurrensmedel.

En tid av förnyelse

Atlas Copcos produkter och tjänster spelar en betydande roll i praktiskt taget varje industriell tillverkningsprocess. Vi är världens

ledande tillverkare av luftkompressorer och har en snabb tillväxt inom gaskompressorområdet. Vi är klart världsledande när det gäller bergborrningsutrustningar. Inom industriverktyg och industriautomation ligger vi bland de främsta i Europa.

Betydande investeringar i produktutveckling under en följd av år har resulterat i en genomgripande förnyelse av produktprogrammet. Mer än hälften av de produkter vi i dag marknadsför har tillkommit under de senaste tre åren. Med tryckluft, hydraulik och termodynamik som basteknologier, kompletterat med elektronik och datateknik för övervakning, kontroll och automation, kan vi förse kunderna med utrustning som bidrar till en rationell och lönsam lösning av deras situation.

Det gemensamma för Atlas Copcos olika verksamhetsgrenar kan definieras på ett nytt och vidare sätt: att utveckla produkter och tjänster som hjälper våra kunder att öka sin produktivitet. Efter att under många decennier ha uppfattats som ett tryckluftsföretag satsar vi nu från en bredare bas. Att bidra till att öka kundernas produktivitet, att bli företaget som hjälper kunderna att producera "Mer Per Timma", innebär en utmaning, och en grund för Atlas Copcos fortsatta långsiktiga tillväxt.

Stärkt finansiell ställning

Vår strategi är att öka produktiviteten och kapitalomsättningen. Vi avser att höja produktiviteten och kapitalutnyttjandet för att ytterligare stärka vår finansiella ställning. Produkter i lager och i arbete binder fortfarande mycket kapital även om vi från 1982 till 1985 lyckats minska varulagren från 38 till 29 procent av faktureringen. Den kapitalfrigörelse som skett har förbättrat vårt räntenetto och minskat våra materialadministrativa kostnader. Genom datoriserad lagerstyrning och produktionsplanering, baserad på

orderingsgången från kund, eftersträvar vi att ytterligare minska kapitalbindningen i material- och produktflödet.

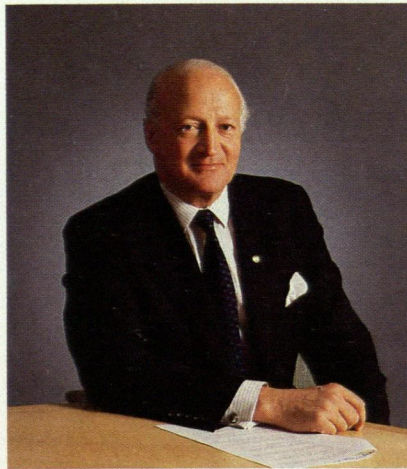
Rationell tillverkning

Expansion med lönsamhet kräver förutom en slagkraftig internationell marknadsorganisation också en rationell tillverkning på strategiskt valda platser i världen. Atlas Copcos produktion är till ca 70% koncentrerad till fyra länder – Sverige, Belgien, Västtyskland och USA. Inom tillverkningen har vi under flera år installerat utrustning med den senaste produktionstekniken.

Vid Avosverken i Örebro tex invigdes under 1985 "90-talets verkstad", en av de modernaste produktionsanläggningarna i Sverige för flexibel tillverkning i korta serier. De senaste årens kraftfulla satsning på ny teknik i vår produktionsapparat för att nå lägsta möjliga kostnad per producerad enhet kommer att fortsätta även under de kommande åren. Vi eftersträvar att bli en lågkostnadsproducent med bibehållen hög kvalitet.

Kunderna i första hand

Atlas Copcos policy att aldrig lämna en marknad och överge kunder och anställda följer vi även i länder där politiska förhållanden är besvärliga. Sydafrika är återigen aktuellt. Atlas Copco, liksom huvuddelen av det sydafrikanska och internationella näringslivet, instämmer i kritiken mot apartheid, som snarast bör avskaffas. Vi har under årens lopp vinnlagt oss om att erbjuda våra anställda en god arbetsmiljö och bra villkor. Däremot tar vi avstånd från bojkott-tanken, eftersom vi är övertygade om att vår närvaro i landet, nu och i framtiden, oavsett politiska förhållanden, bidrar till en positiv ekonomisk och därmed social utveckling för hela folket. Våra svarta anställda har ett flertal gånger vädjat till oss att hålla ut

"Vi eftersträvar att bli en lågkostnadsproducent med bibehållen hög kvalitet."

och stanna kvar. De känner sig som medlemmar i vår internationella familj.

Medvetandet om svensk industris internationella beroende borde också starkare prägla avtalsparterna på arbetsmarknaden, så att konfrontationspolitik och omtiverade kostnadsökningar kunde undvikas. Den svenska industris konkurrenskraft är beroende av ett samarbete mellan alla berörda parter, inte minst för att bevara och stärka industrins möjligheter att arbeta från en svensk bas. Den offentliga sektorn måste ta sitt ansvar för att sänka egna administrativa kostnader, på samma sätt som vi inom den privata sektorn kontinuerligt rationaliserar och effektiviserar.

Ny ledningsstruktur

I slutet av 1985 genomfördes en förstärkning av ledningen inom Atlas Copco. Från Airpower-divisionen rekryterades Bertil Eriksson till den nya posten som vice koncernchef och Chief Operating Officer med ansvar för divisionernas och säljbolagens operativa verksamhet. I min funktion som VD och koncernchef, Chief Executive Officer, kommer jag förutom att bära totalansvaret för Gruppens konsoliderade verksamhet att i ännu högre grad än tidigare arbeta med strategiska frågor och långsiktig utveckling. Denna uppdelning breddar och förstärker ledningen av Atlas Copco-gruppen.

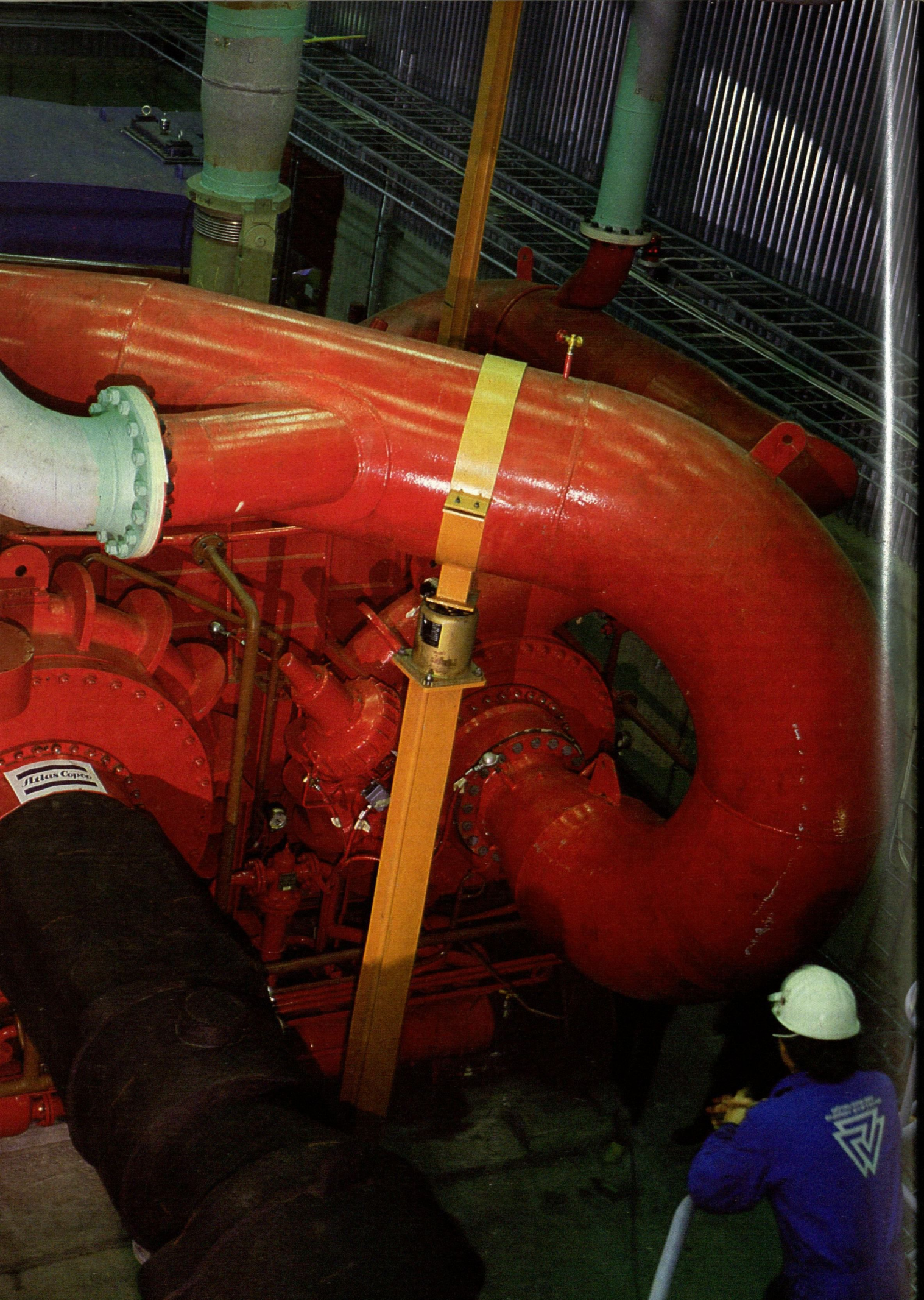
Vi har också beslutat att genomföra ett internationellt utbildningsprogram för våra 150 ledande chefer i koncernen under 1986–87. Programmet kommer att behandla frågor som strategi, företagskultur, organisation och ekonomi. Avsikten är att skapa ett forum för diskussion av koncernens strategier och att förbereda chefskadern för de kommande årens utveckling.

Fortsatt resultatförbättring

Vårt mål är att bibehålla den ledarposition vi nått i våra traditionella branscher, och att satsa resurser inom nya områden och på områden där vi kan expandera. Atlas Copcos långsiktiga tillväxt beror i hög grad på hur väl vi lyckas bidra till en god produktivitet utveckling i våra kunders tillverkningsprocesser. För att klara det, måste vi ha en ledande ställning, tekniskt och marknadsmässigt.

Inför 1986 ser jag goda utsikter till expansion i de stora industriländerna och i några större utvecklingsländer. Den sjunkande dollarkursen ger både för- och nackdelar, vilka Gruppen är väl rustad att hantera. En väntad försäljningsökning, tillsammans med den stigande effektiviteten inom företaget, beräknas leda till en fortsatt resultatförbättring.

Tom Wadström

Stelias Copres

ATLAS COPCO AIRPOWER

FAKTURERING	4 790 MSEK
RESULTAT efter finansiella poster	450 MSEK
AVKASTNING på sysselsatt kapital	22 %

FÖRSÄLJNING

Airpower-divisionens fakturerade försäljning ökade med 11 procent till 4 790 MSEK (4 296). Orderin-gången från kund uppgick till 4 889 MSEK (4 482), en ökning med 9 procent.

RESULTAT

Resultatet efter finansiella intäkter och kostnader ökade med 60 MSEK till 450 MSEK (390), vilket motsvarar 9 procent (9) av faktureringen. Omställningskostnader i samband med en stor utbyggnad av Antwerpenfabriken samt omstrukture-ringskostnader för Energias har belastat resultatet.

Avkastningen på totalt kapital, exklusive icke räntebärande rörel-seskulder, uppgick till 22 procent (23).

INVESTERINGAR

Investeringar i mark och byggnader i produktionsledet uppgick till 23 MSEK (25) och i maskiner och inventarier till 89 MSEK (67).

MARKNADSUTVECKLING

I Europa fortsatte tillväxten med ökad efterfrågan på kapitalvaror inom tillverkningsindustrin. På den amerikanska marknaden mat-tades konjunkturen under 1985. Vissa utvecklingsländer visade för-bättrad handels- och betalningsba-lans, men för övrigt var den eko-nomiska tillväxten och tillgången på krediter låg i dessa länder.

Konkurrenssituationen

Trots att marknadsförutsättningar-na förbättrades under 1985, rådde stark konkurrens på marknaden. De viktigaste konkurrenterna är amerikanska företag, bla Inger-soll-Rand, samt lokala tillverkare

BERTIL ERIKSSON OCH C MELVILLE
ERRINGTON

LEDNINGSGRUPP

C Melville Errington, Verkställande direktör
(from 86.01.01)
Bertil Eriksson, Verkställande direktör
(tom 85.12.31)
Theo Dietz, Förste Vice VD
Carl Johansson, Vice VD Finans
Jan Barendregt, Affärsområde Industriluft
Freek Nijdam, Affärsområde Serviceluft
Peter Schreiber, Affärsområde Gas och Process
Erik Lebrocqy, Personal och organisation
Lars Lindén, Produktionsutveckling
John Dierckx, Inköp
Sven-Åke Rosell, Teknik
Necip Soyak, Affärsutveckling
Roger Docx, Produktion

Atlas Copco Airpower utvecklar, tillverkar och marknadsför transportabla skruvkompressorer för luft, stationära skruv-, kolv- och centrifugalkompressorer liksom expansionsturbiner för luft och andra gaser, lufttorrar, efterkylare, reglersystem och sterilluftfilter. Produktprogrammet omfattar också specialkompressorer för start och service av flygplan samt anläggningar för energiåtervinning inom industrin. Försäljningen sker huvudsakligen genom Atlas Copco-gruppens säljbolag.

Airpower-divisionens huvudkontor och största fabrik ligger i Antwerpen, Belgien. Tillverkning sker också i Sverige, Brasilien, Frankrike, Indien, Jugoslavien, Mexico, Turkiet, Västtyskland och USA.

på de europeiska marknaderna. Fortsatt satsning på kundservice och produktutveckling resulterade i en förstärkt marknadsposition för Airpower-divisionen.

Konkurrensen inom såväl gas-som luftkompressorområdet är fortfarande mycket intensiv. Med hjälp av fortsatt effektivisering av säljbolagen och förstärkning av deras distributionsnät kunde dock marknadsandelarna ökas på flertalet marknader.

Affärsområde Industriluft

På den mycket konkurrensutsatta marknaden för oljeinsprutade kompressorer medförde de nytvecklade produkterna ökad försäljningsvolym och stärkta marknadspositioner. Intresset var särskilt stort hos större industriföretag. Försäljningen av oljefria kompressorer ökade, vilket förstärker Atlas Copcos ledande ställning på denna marknad. Även den rotterande entandade kompressortypen för oljefri luft har fått en stark ställning. Kompletteringen av produktprogrammet med sterila luftfilter gav nya affärsmöjligheter inom processindustrin. Utvecklingen av en elektroniskt styrd ny kompressor med utrustning för fjärrstyrning öppnar goda framtida möjligheter. Order från europeiska kraftverk och större internationella kontrakt erhöles genom säljbolagen i Italien, Japan, Korea och Storbritannien.

Försäljningen till offshoremarknaden ökade pga att erfarenheten från större projekt i Nordsjön börjat ge resultat även inom andra utvecklingsområden. Den viktigaste orsaken till ökad efterfrågan är produkternas tillförlitlighet och konstruktion med drivmotor och kontrollinstrumentering i explosionssäkert utförande.

Affärsområde Transportabla kompressorer

Trots att efterfrågan på utrustning för bygg- och anläggningsarbeten fortsatte att minska, resulterade marknadsinsatser tillsammans med MCT-divisionen i ökad försälj-

Vid värmekraftverket Rya III i Göteborg installerade Atlas Copco under året världens för närvarande största värmepumpskompressorer. Detta produktområde är ett led i Atlas Copcos ökade engagemang i energiåtervinning och miljövård.

ning. Det gäller särskilt de små och mellanstora maskinerna. Vidare påverkades försäljningen positivt av ökad återförsäljardistribution och av försäljning till uthyrningsföretag.

Utvecklingsarbetet koncentrerades till fortsatta förbättringar av det nuvarande produktsortimentet, tex förbättrad bränsleekonomi, samt helt nya produkttyper för nya marknadssegment.

Introduktionen av en kombinerad transportabel kompressor och generator innebär att anläggningsmarknaden erbjuds ett komplett flexibelt kraftpaket, vilket väntas skapa nya och intressanta affärs-möjligheter.

Affärsområde Serviceluft

Försäljningen av mindre kompressorer mötte kraftig priskonkurrens. Marknadspositionerna förbättrades emellertid genom ökad acceptans från kvalitetsmedvetna slutanvändare, OEM-företag och återförsäljare, särskilt i Australien, Belgien, Frankrike, Spanien och USA.

Marknadsföringen inriktas på det industriella marknadssegmentet, där kundfördelar som hög tillförlitlighet och låga underhållskostnader är av stor vikt.

Affärsområde Gas och process

Atlas Copco Energas, som bildades 1984 genom sammanslagning av divisionens enheter inom gas- och processområdet, lyckades öka sina marknadsandelar på den konkurrensutsatta och mycket krävande processindustrimarknaden. Verksamheten rationaliserades kraftigt under året.

Den minskade utbyggnaden av processindustrin över hela världen kompenseras mer än väl av projekt för energiåtervinning och miljövård. Inom kemisk industri och livsmedelsindustri bidrog särskilt energibesparande tillämpningar för ångkompression till ökad försäljning av turbo- och skruvkompressorer.

En kolvkompressor med högt tryck och små utrymmeskrav har

visat sig mycket effektiv i många installationer för komprimering av gas för fordonsdrift. Den har väckt stort intresse i länder med naturgasresurser.

AFFÄRSUTVECKLING

Ett samarbetsavtal avseende steril-luftfilter tecknades under året med ett västtyskt företag. Det ger Atlas Copco möjligheter att möta ytterligare höjda kvalitetskrav på tryckluft. Sortimentet omfattar utrustning för filtrering av luft och andra gaser inom läkemedels-, livsmedels- och bryggeriindustrin samt för biomedicinska och andra processindustrier, där kraven på ren luft är utomordentligt höga.

Överenskommelse undertecknades under året om samarbete med ett japanskt företag för marknadsföring av dieseldrivna elektriska generatorer. Avtalet omfattar även marknadsföring av Airpowers små oljeinsprutade stationära skruvkompressorer på industrimarknaderna i Japan.

PRODUKTUTVECKLING

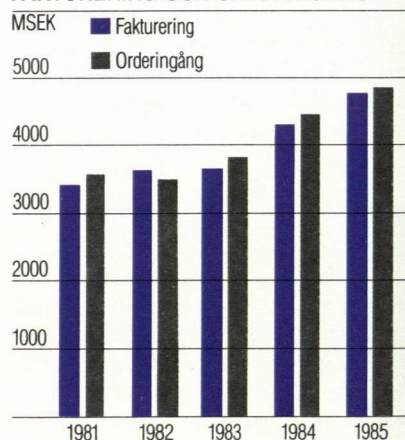
Investeringar i CAD-utrustning för ökad effektivitet i produktutvecklingsarbetet gjordes under året inom divisionen. Förnyelse och utveckling av hela produktprogrammet fortsatte i samma höga takt som under de senaste åren. Hälften av samtliga produkter har därmed förnyats under den senaste treårsperioden. Nya koncept utvecklades för styrning av industrikompressorer. Inom området transportabla energikällor utvecklades nya typer av kombinerade kompressorer och elgeneratorer.

PRODUKTION

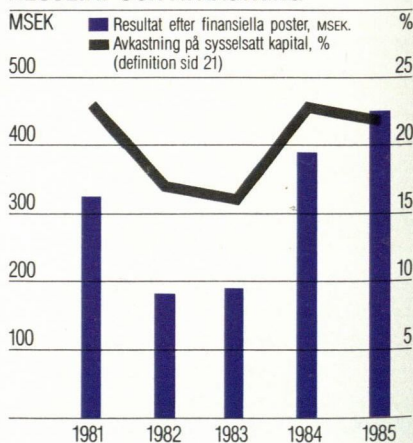
De senaste årens satsningar på flexibel tillverkningsteknik fortsatte med betydande investeringar i nya maskinparkar i såväl Antwerpenfabriken som i övriga produktverkstäder.

Byggnadsarbeten för ett nytt distributionscenter i Antwerpen påbörjades under året och beräknas bli klara under hösten 1986. En ny fabrik för tillverkning av

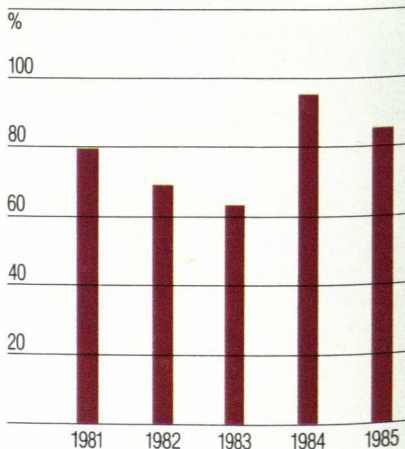
FAKTURERING OCH ORDERINGÅNG

RESULTAT OCH AVKASTNING

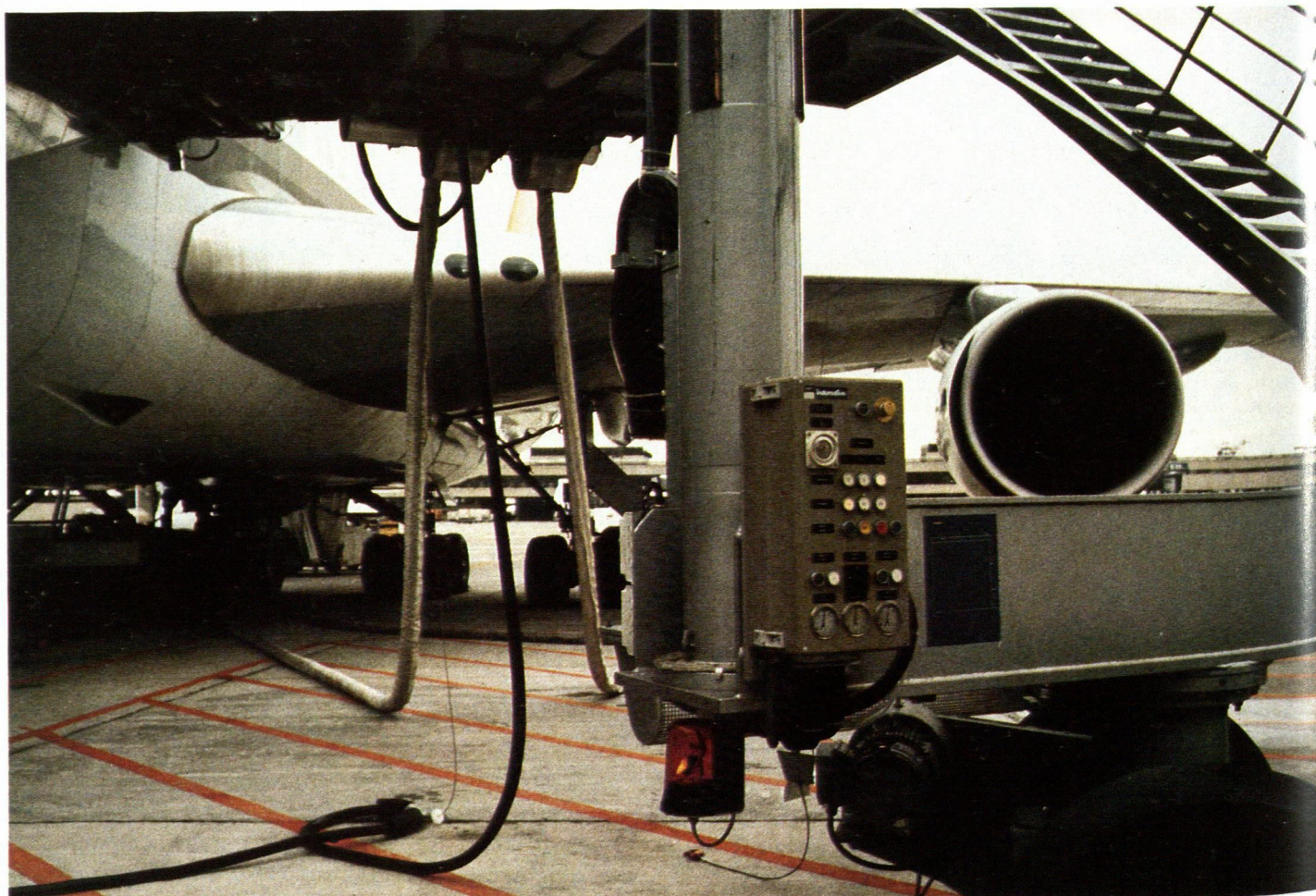
KAPACITETSUTNYTTJANDE

Den nyintroducerade transportabla kompressorn XAS 40 med inbyggd generator har mottagits väl på marknaden. Det engelska gas- och elektricitetsverket (Gas & Electricity Board) har bland andra ökat behov av tillgång till transportabel energi på arbetsplatserna för tex svetsning.

Noggrann laboratoriekontroll av sterila filter för luftrening. Genom utökningen av filtersortimentet med processutrustning kan Atlas Copco Airpower möta ytterligare höjda kvalitetskrav på tryckluft.

oljeinsprutade skruvkompressorer håller på att byggas i Indien. Dessutom kommer fabriken i Brasilien att byggas ut så att produktionskapaciteten fördubblas. Moderniseringen av tillverkningsenheten för små kompressorer i Frankrike slutfördes under året. Beslut fattades om avveckling av Åmålfabriken. Produktionen överförs till huvudfabriken i Antwerpen. Förändringen beräknas vara genomförd under våren 1986.

PERSONAL

Antalet anställda inom divisionen exklusive säljbolagen uppgick vid årsskiftet till 3276 personer (3342). Speciell utbildning i dataanvändning ordnades för perso-

nalen med anledning av divisionens satsning på datateknik i såväl produktion som administration. Vidare ledde Airpowers engagemang i viktiga utbildningsprogram till aktivt deltagande i det av belgiska staten stödda projektet "Industrial Learning", som gjorde det möjligt för elever att alternera mellan kurser i skolan och praktisk tjänstgöring på företag.

UTSIKTER FÖR 1986

Airpower-divisionens utsikter för 1986 bedöms som goda. Tillväxttakten väntas avta i bla Nordamerika men öka i flera västeuropeiska länder. Ytterligare volymökningar förväntas trots att priskonkurrensen är tilltagande.

Till Zürich flygplats har Atlas Copco Airpower levererat de kompressorer som förser flygplatsen med oljefri luft.

ATLAS COPCO MCT

FAKTURERING	3443 MSEK
RESULTAT efter finansiella poster	185 MSEK
AVKASTNING på sysselsatt kapital	15 %

FÖRSÄLJNING

MCT-divisionens fakturerade försäljning 1985 uppgick till 3443 MSEK (3207), en ökning med 7 procent. Ordergången ökade med 4 procent till 3566 MSEK (3418), vilket motsvarar en volymökning med 1 procent. Genom kraftfulla marknadsföringsinsatser uppnåddes en viss volymökning, särskilt inom underjordssektorn.

RESULTAT

Resultatet efter finansiella intäkter och kostnader förbättrades kraftigt och uppgick till 185 MSEK (35), vilket motsvarar 5 procent av faktureringen. Förbättringen hänförs till omstrukturering av verksamheten samt högre kapacitetsutnyttjande.

Avkastningen på totalt kapital exklusive icke räntebärande rörelseskulder uppgick till 15 procent (11).

INVESTERINGAR

Investeringar i mark och byggnader i produktionsledet uppgick till 2 MSEK (5), och i maskiner och inventarier till 30 MSEK (21).

De genomförda investeringarna avsåg huvudsakligen fortsatt effektivisering av tillverkningen.

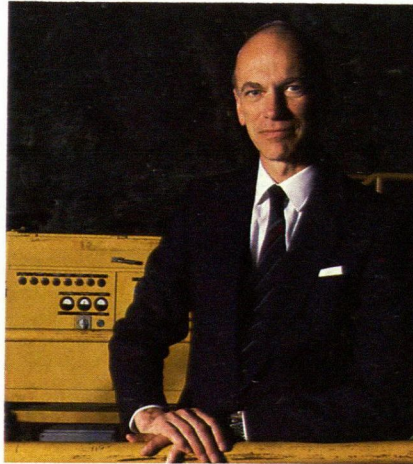
MARKNADSUTVECKLING

Marknadsklimatet fortsatte att förbättras inom de flesta av divisionens affärsområden och ökad försäljning noterades, i synnerhet för underjordsprodukter till gruvbrytning och tunneldrivning. Den under flera år svaga entreprenadmarknaden förbättrades något, vilket medförde en motsvarande ökning av försäljningen av ovanjordsutrustning till bygg- och anläggningsindustrin.

Speciellt framgångsrika under året var säljbolagen i Italien, Norge, Australien, Chile och Zaire.

Konkurrenssituation

Atlas Copco MCT stärkte under året sin ställning som ledande internationell leverantör av hydraulisk och pneumatisk utrustning för bergbörning. De senaste

PER WEJKE

LEDNINGSGRUPP

Per Wejke, Verkställande direktör
Bengt Ljung, Affärsområde Underjord (from 86.01.01)
Gösta Fernström, Affärsområde Underjord (tom 85.12.31)
Gustaf Bråkenhielm, Affärsområde Ovanjord (from 86.03.01)
Lars Lindberg, Affärsområde Ovanjord (tom 86.02.28)
Hans Fernberg, Affärsområde Bergbörverkyg
Lars Calmared, Produktion och logistik
Göran Kullman, Teknikutveckling (from 86.01.01)
Åke Stavling, Ekonomi och administration
Nils-Åke Jenstäv, Personal och organisationsutveckling
Staffan Gullander, Affärsutveckling

Atlas Copco MCT (Mining and Construction Technique) utvecklar, tillverkar och marknadsför hydraulisk och pneumatisk utrustning för gruvbrytning, tunneldrivning, ovanjordsbörning och bergförstärkning. I sortimentet ingår också demoleringsutrustningar, pumpar och vinschar. Dessutom marknadsförs enligt samarbetsavtal Sandvik Coromant bergbörverkyg, Holmbeds entreprenadmaskiner, Häggglunds lastmaskiner, Nitro Nobel Mec laddningsaggregat samt Eickhoff och Webster kol- och lösbergsutrustningar. Divisionens kunder är främst gruvföretag och byggentreprenörer.

MCT-divisionen har sitt huvudkontor i Nacka. Tillverkning sker vid egna fabriker i Sverige, Canada, Storbritannien och Västtyskland. Dessutom sker tillverkning i egen regi i Brasilien, Indien, Mexico, Sydafrika och Turkiet.

årens målmedvetna satsning på produktutveckling har resulterat i ett mycket starkt produktprogram, som bidragit till ökade marknadsandelar. I ett internationellt perspektiv är MCT den mest betydande tillverkaren av både hydraulisk och pneumatisk bergbörutrustning. Närmaste konkurrenter är finska Tamrock när det gäller hydraulisk utrustning och amerikanska Ingersoll-Rand för tryckluftdriven utrustning.

De franska företagen Secoma och Montabert har ökat sin aktivitet i delar av Europa, Afrika och Asien.

Det sydafrikanska företaget Boart har introducerat hydrauliska bergbörmaskiner med koncentration på de svenska och norska marknaderna. Den japanska tillverkaren Furukawa konkurrerar huvudsakligen i Asien, främst gällande ovanjordsutrustning.

Affärsområde Underjord

Marknadsutvecklingen för Sektor Underjord präglades under året av hög efterfrågan, vilket resulterade i ökad försäljning. Nya produkter bidrog starkt till den gynnsamma utvecklingen.

Trots låga metallpriser ökade försäljningen av gruvutrustningar kraftigt, främst på grund av att gruvorna har stort behov att mekanisera för att öka produktiviteten. Speciellt framgångsrika produkter i detta avseende är den nya serien produktionsaggregat typ Simba och ortdrivningsriggarna i Boomer-serien.

Boomer-serien, som under året kompletterades med ytterligare enheter, rönste stort intresse också på entreprenadmarknaden, och ett stort antal riggar såldes för bla kraftverks-, järnvägs- och vägtunnelbyggen över hela världen.

Viktiga framsteg gjordes under året på kol- och lösbergsmarknaden, och flera order togs på det nya Eickhoff-aggregatet för fräsning av tunnlar i kol och lösberg. Försäljningen av Swellex bergbult och bultningsriggar ökade också.

De största marknadsframgångar-

Grovbålsborrning blir allt vanligare i modern gruvbrytningsteknik. Mount Isa, Australien, en av världens största koppargruvor och en av föregångarna inom modern gruvbrytningsteknik, beställde under året den första riggen i den nya Simba 260-serien för grovbålsborrning.

na för Underjord uppnåddes under året i Australien, Canada, Chile, Kina, Sydafrika och Zaire. Även säljbolagen i Italien, Norge, Sverige och Österrike nådde hög försäljning, medan USA hade ett svagt 1985.

Den största enskilda ordern under året, värd 100 MSEK, omfattade 34 Boomer-riggar för mekanisering av koppargruvor i Norilsk i norra Sovjetunionen.

Tunnelborrningsverksamheten omstrukturerades under året. Marknadsföring och utveckling av nya koncept flyttades från Jarva Inc. i USA till MCT:s huvudanläggning i Nacka. Samarbete startades med Kvaerner Brug A/S i Norge, som svarar för konstruktion och tillverkning.

Ett nytt företag, Kiruna Electric AB, startades under året tillsammans med ASEA och Kirunä Truck. Det nya företaget skall marknadsföra ett nytt system för utlastning i gruvor med elektriska fordon.

Sandvik ODEX borrhonor gör det möjligt att borra genom jordlager och samtidigt infodra borrhålet med stålrör. Brunnsborrning och grundförstärkning är viktiga användningsområden för ODEX.

Affärsområde Ovanjord

Efterfrågan från bygg- och anläggningsentreprenörer ökade kontinuerligt från en i början av året låg nivå.

Försäljningen av borrhagnar med hydraulborrmaskiner ökade kraftigt, medan efterfrågan på luftdrivna riggar avtog. Tillverkningen av hydraulriggar var under året den högsta någonsin. Atlas Copco MCT:s ledande ställning som leverantör på detta område har därigenom stärkts.

För att förstärka marknadspositionerna inom stenbrottsindustrin introducerades under året ett nytt komplett produktprogram anpassat för detta industriområde. Till detta produktprogram hör även högtryckskompressorer från Air-power-divisionen och en ny typ av sänkborrhonor från Sandvik.

I Kina tecknades avtal om licenstillverkning av borrhagnar med hydraulborrmaskiner. Avtalet, som slöts i hård konkurrens med japanska leverantörer, har redan lett till betydande leveranser av borrhagnar till den kinesiska marknaden. I övrigt nåddes stora marknadsframgångar i Australien, Norge, Italien, Brasilien, Storbritannien och Japan.

Försäljningen av lätt entreprenadutrustning – tryckluftspett, borrhagnar, pumphar etc – ökade något i volym.

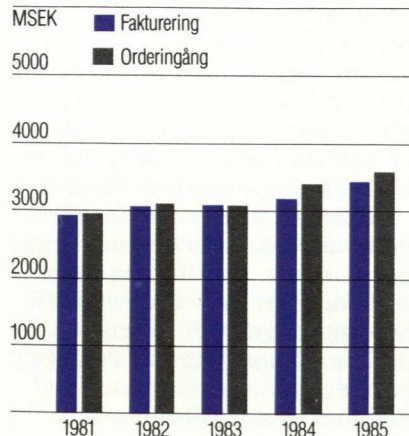
Den goda lönsamheten inom denna del av affärsområdet förbättrades ytterligare. För den största volymökningen svarade säljbolagen i Italien, Storbritannien och USA.

Försäljningen av de under föregående år introducerade produkterna för demoleringsindustrin – mekaniserade rivningsutrustningar, hydraulhammare och vattenbilningsaggregat – uppvisade god tillväxt i USA, Canada, Västtyskland, Schweiz och Sverige.

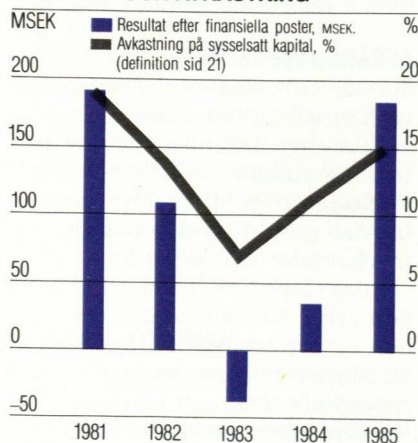
Affärsområde Bergborrverktyg

Marknaden för Sandvik Coromant bergborrverktyg utvecklades svagt under 1985. Produktområdet är synnerligen konkurrensutsatt och

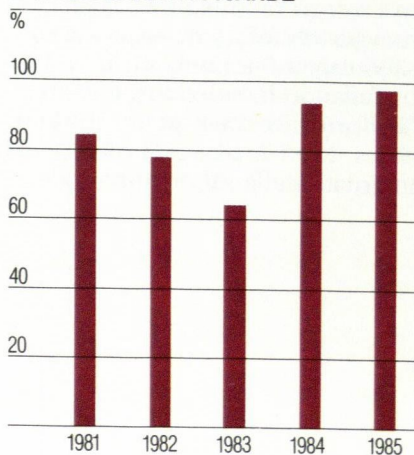
FAKTURERING OCH ORDERINGÅNG

RESULTAT OCH AVKASTNING

KAPACITETSUTNYTTJANDE

därmed mycket priskänsligt. Målmedvetna attacker från de traditionella konkurrenterna, svenska Secoroc och sydafrikanska Boart, och tendenser till inbrytningar från mindre tillverkare, har skapat en krävande affärsituation för såväl MCT-divisionen som Sandvik.

Kraftfulla åtgärder initierades under året för att stärka marknadspositionerna. I anslutning till utvecklingen av Atlas Copco MCT:s nya riggprogram för ovan- och underjordsborrning har nya bergborrverktyg tagits fram, och ett flertal produkter blev klara för introduktion.

Under året genomförda, riktade marknadsåtgärder bidrog till en gradvis resultatförbättring mot årets slut. Denna förbättring väntas förstärkas under 1986.

AFFÄRSUTVECKLING

Service och reservdelar har alltid varit en viktig del i divisionens verksamhet. Produkterna används i "svåra miljöer", där de slits hårt i löpande produktion. Produktionsbortfall genom driftstopp kan bli mycket kostsamma för kunden.

Atlas Copco MCT har alltid haft gott rykte när det gäller underhåll och reservdelsförsörjning. För att ytterligare höja effektiviteten inom området, och för att förbättra lönsamheten, har nu service och reservdelar samordnats till en gemensam funktion – Eftermarknad. I samarbete med respektive Affärsområde har en satsning inletts för att utveckla denna affär, och den nya integrerade eftermarknadsfunktionen införs nu successivt i säljbolagen över hela världen. Ett omfattande handledningsmaterial, "Performance Package", introducerades vid ett antal seminarier för den internationella säljorganisationen.

Conjet är ett nyutvecklat aggregat för avlägsnande av skadad och sliten betongbeläggning på broar, vägar, flygfält, parkeringsbus etc. Conjet arbetar med vatten under högt tryck (200 bar) som snabbt avlägsnar den skadade betongen och samtidigt rengör underlaget för den nya beläggningen.

Utgångspunkten för denna affärsutveckling är den effektiva och lönsamma verksamheten i Sverige och Norge, där eftermarknaden svarar för en stor del av MCT:s fakturering.

PRODUKTUTVECKLING

Den förstärkta satsningen på produktutveckling, som inleddes under 1984, resulterade under året i introduktion av kompletta serier standardiserade borraraggregat för

ort- och tunneldrivning, gruvbrytning och ovanjordsborrning. Den robotteknik, som introducerades 1984 och som ingår i gruvriggprogrammet, är nu etablerad på marknaden.

Parallellt med denna utveckling har också nya bergborrverktyg tagits fram i samarbete med Sandvik.

Ett nytt fullortsborrningsaggregat färdigutvecklades under året. Aggregatet, som har hög kapacitet

Fortsatta internationella marknadsframgångar uppnåddes under året med tunneldrivningsaggregaten i Boomer-serien. Dessa riggar är ett viktigt inslag vid utbyggnaden av Kinas kommunikationsnät. På bilden ses det största aggregatet i denna serie vid ett järnvägsbygge norr om Beijing.

Örebro invigdes den första FMS-installationen (Flexible Manufacturing System). Atlas Copco Avos har utrustats med en maskinpark som har hög kapacitet och anpassbarhet till varierande tillverkning. Materialflöde och produktion styrs med hjälp av datorer, vilket ger hög flexibilitet och möjlighet till snabb omställning vid ändrad ordersituation.

Tillverkningen av fullortsborrningsaggregat överfördes från USA till Kvaerner Brug i Norge.

Det konsoliderade lagret kunde ytterligare minskas med bibehållen god leveransservice.

PERSONAL

MCT-divisionen sysselsatte under året i produktionsledet i medeltal 1757 personer (1941), varav i Sverige 1291 (1460). Minskningen beror främst på den under året genomförda omstruktureringen av tillverkningen i Sverige. Avvecklingen av Jahrls i Örebro och Herosverkstaden i Smedjebacken genomfördes under året och flertalet anställda bereddes sysselsättning i nybildad verksamhet på respektive orter.

UTSIKTER FÖR 1986

Efterfrågan på gruvutrustning väntas fortsätta att utvecklas positivt, åtminstone under första halvåret 1986. Den gradvisa förbättringen inom entreprenadmarknaden beräknas fortsätta.

Vidareutveckling av det redan mycket starka produktprogrammet, och inbrytning på nya affärsområden, bör leda till ytterligare ökade marknadsandelar. Genomförda och pågående rationaliseringar förutses bidra till ytterligare förbättrad lönsamhet.

Under hösten 1985 bröt en Jarva tunnelborrningsmaskin igenom den 5,4 km långa kraftverkstunneln i Sand Bar, USA. Arbetet tog 144 dagar och som mest borrades 67 meter på en dag.

i hårt berg, tillverkas vid Kvaerner Brug i Norge. Det första aggregatet kommer att levereras i mitten av 1986.

PRODUKTION

Fortsatt hög efterfrågan av speciellt underjordsprodukter medförde högt kapacitetsutnyttjande vid verkstäderna i Nacka och Örebro, medan verkstaden i Hemel Hempstead i Storbritannien hade något lägre utnyttjande.

Investeringsprogrammet för produktions- och materialhantlingsutrustning fortsatte på hög nivå, och på Atlas Copco Avos i

ATLAS COPCO TOOLS

FAKTURERING	875 MSEK
RESULTAT efter finansiella poster	91 MSEK
AVKASTNING på sysselsatt kapital	22 %

FÖRSÄLJNING

Atlas Copco Tools fakturerade försäljning 1985 ökade med 12 procent till 875 MSEK (784). Ordergången från kund ökade med 13 procent till 923 MSEK (818), vilket motsvarade en volymtillväxt på 7 procent.

RESULTAT

Resultatet efter finansiella intäkter och kostnader uppgick till 91 MSEK (66), motsvarande 10 procent av faktureringen. Den kraftiga resultatförbättringen för 1984 fortsatte i samma höga takt även under 1985. En hård rationalisering innebar att såväl finansiella som funktionella kostnader minskade relativt. En kraftig ökning av försäljningsvolymen och därmed kapacitetsutnyttjandet bidrog starkt till resultatförbättringen.

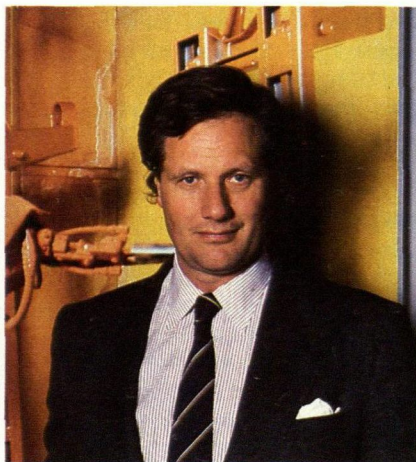
Avkastningen på totalt kapital, exkl icke räntebärande rörelseskulder, uppgick till 22 procent (20).

INVESTERINGAR

Investeringar i mark och byggnader i produktionsledet uppgick till 1 MSEK (0), och i maskiner och inventarier till 20 MSEK (5).

MARKNADSUTVECKLING

Utvecklingen för industrimarknaden var gynnsam. Motorfordonsindustrin, som är en av Atlas Copco Tools mest betydelsefulla branscher, låg på en fortsatt hög produktionsnivå. Intresset var stort för automatisering av montering och ytbehandlingsoperationer. Även andra branscher inom tillverkningsindustrin hade god konjunktur och efterfrågan på divisionens kvalitetsprodukter var hög. Ergonomifrågor visades under året ett allt större intresse även på marknader utanför Skandinavien vilket ytterligare stärkte Atlas Copcos konkurrenskraft.

MICHAEL TRESCHOW

LEDNINGSGRUPP

Michael Treschow, Verkställande direktör
Lars Larson, Affärsområde Industriverktyg och utrustningar
Kaj Hindsberg, Teknik och produktion, Finland
Kurt Ottosson, Affärsområde Monteringsystem
Gustaf Bråkenhielm, Affärsområde Ytbehandling (t.o.m. 86.02.28)
Gösta Henningsson, Affärs- och teknikutveckling
Berth Johnsson, Ekonomi
Allan Rothlind, Personal och organisationsutveckling
Stefan Börjesson, Materialadministration
Rolf Carlsson, Data- och systemutveckling

Atlas Copco Tools utvecklar, tillverkar och marknadsför industriverktyg och system. Verksamheten är indelad i tre affärsområden: Industriverktyg för bearbetning, montering, hantering och mekanisering samt armaratur för distribution och behandling av tryckluft; avancerade monteringsystem; komponenter och anläggningar för ytbehandling.

Försäljningen sker huvudsakligen genom Atlas Copco-gruppens säljbolag.

Divisionen har sitt huvudkontor i Stockholm och fabriker i Skara, Tierp och Eskilstuna samt i Finland i Masaby och Idensalmi.

Konkurrenssituation

Inga större förändringar skedde i konkurrenssituationen för divisionen. Atlas Copco Tools möter framför allt amerikanska, japanska, engelska och tyska företag i kampen om kunderna. För vissa produkter och på vissa marknader finns också lokal konkurrens. Divisionen noterade en god försäljningsökning och ökade sina marknadsandelar såväl i USA som i vissa andra länder. Detta kunde ske tack vare en väl utbyggd försäljningsorganisation, hög kvalitet och produktivitet, goda ergonomiegenskaper hos produkterna samt god service.

Affärsområde Industriverktyg och utrustningar

Försäljningen ökade återigen kraftigt och lönsamheten var god. Divisionen tog marknadsandelar på stora, viktiga marknader. Förutom på de nordiska marknaderna hade affärsområdet sina största försäljningsframgångar i Västtyskland, USA och Australien. Vissa produkter började produceras i Brasilien. Atlas Copco Tools återtog marknadsandelar och ökade försäljningen i Sydamerika väsentligt.

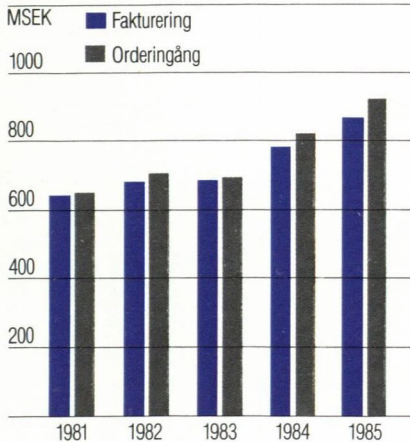
Konkurrensen var fortfarande hård särskilt i länder med lägre inflation än Sverige.

Genom en målmedveten och konsekvent marknadsbearbetning ökade försäljningen på en marknad som gynnades av en god konjunktur inom de prioriterade kundbranscherna. Nya produkter introducerades i begränsad omfattning, men några betydelsefulla kompletteringar gjordes, bl.a. för segdragande vinkelmutterdragare. Som ett led i divisionens satsning på goda ergonomiska industriverktyg introducerades en serie mutterdragare med hydrauliska slagverk, ErgoPulse.

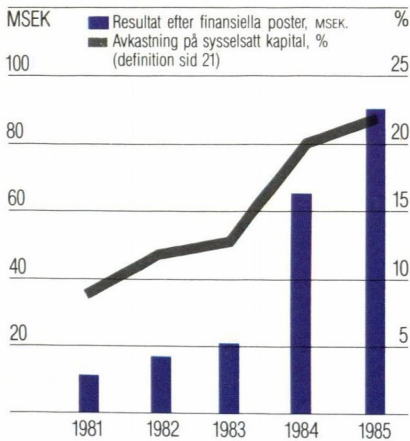
Det system för efterfrågestyrd produktion som introducerades förra året vid de svenska fabriker, utvecklades enligt planerna. Tiden mellan order och leverans kunde förkortas betydligt och lag-

ASEA Cylinda AB i Vara har utrustat sin nya linje för färdigmontering av diskmaskiner med tysta Atlas Copco Twist skruvdragare.

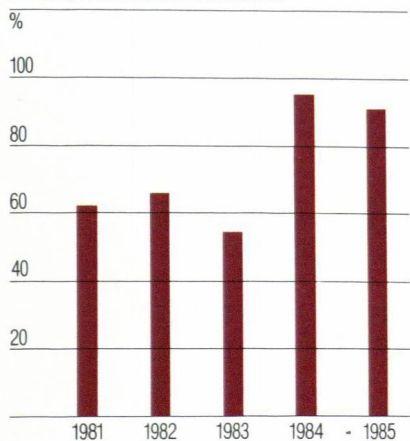
FAKTURERING OCH ORDERINGÅNG

RESULTAT OCH AVKASTNING

KAPACITETSUTNYTTJANDE

ren kunde minskas. Tack vare stor efterfrågan på divisionens produkter blev fabriken tidvis mycket hårt ansträngda. Resurserna utnyttjades maximalt.

Affärsområde Monteringsystem

Faktureringen ökade och orderingången var fortsatt hög. Marknaderna i USA, Västtyskland och Brasilien hade den starkaste utvecklingen. Divisionen höll sin ledande position som leverantör av utrustningar för åtdragningsteknik. Konkurrensen kom huvudsakligen från amerikanska och japanska företag. Kunderna, som företrädesvis finns inom fordonsindustrin i västvärldens industriländer, gjorde under året kraftiga investeringar i flexibla monteringsystem. Intressanta order erhöles också från Kina.

Under året introducerades MACS Compact som är ett viktigt tillskott till området styrsystem för kontroll av åtdragningsprocessen. Det är ett moduluppbyggt mikrodatorsystem baserat på avancerad teknik. Andelen eldrivna åtdragningskomponenter fortsatte att växa och mer än hälften av de levererade systemen var helt elektriska. Satsningen på elektronik fortsatte för att förstärka företagets position i den dynamiska utvecklingen av monteringsystem.

För att skapa en kraftsamling av personella och tekniska resurser inom detta affärsområde inrättades ett europeiskt centrum för monteringsmekanik: European Application Center, Essen, Västtyskland. Härigenom koncentreras konstruktionserfarenhet, tekniska resurser, rationell verkstadskapacitet och service till ett ställe nära de stora europeiska marknaderna. Övriga applikationscentra finns i USA, Brasilien, Japan och Australien.

Affärsområde Ytbehandling

Såväl fakturering som orderingång ökade kraftigt. God försäljning nåddes i Sverige, Italien, Norge, Nederländerna och Sovjet. Divisionen började marknadsföra sina yt-

behandlingsprodukter och system i USA, där framför allt stort intresse visades för rostskyddssystem inom bilindustrin med goda order som resultat. Trenden inom industrin mot ökad automatisering och systemlösningar var markant. En ny generation målningsrobotar introducerades 1984. Dessa fick stor framgång under året inte minst genom att operatören kan kommunicera med styrsystem i klartext på sitt eget språk.

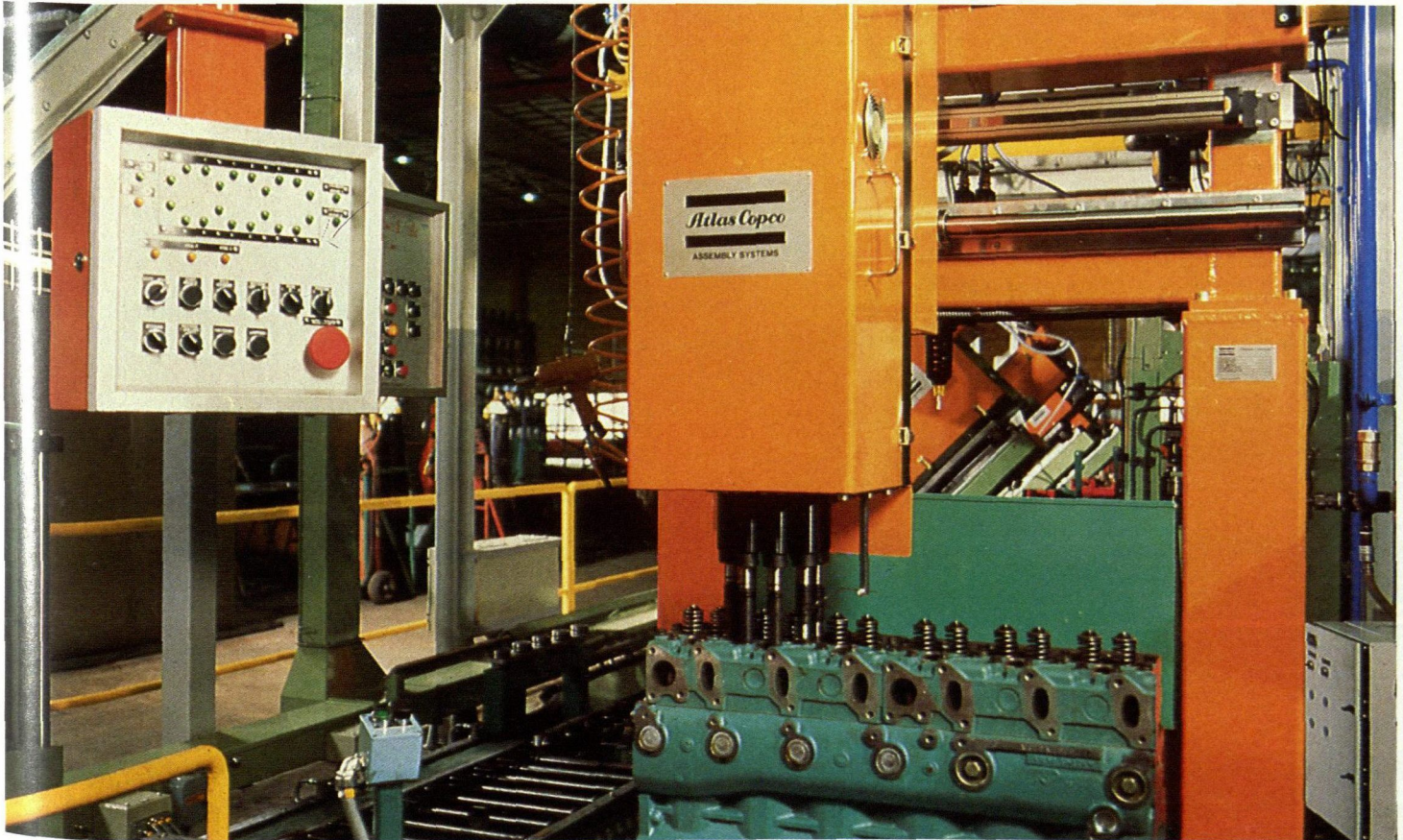
För att göra divisionens ytbehandlingssektor mer handlingskraftig och för att kunna ge kunderna ännu bättre service beslutades under året att överföra hela sektorn till ett inom divisionen nybildat bolag. Detta startade sin verksamhet under namnet Atlas Copco Finishing AB i januari 1986.

Ett samarbetsavtal träffades med det danska företaget Ideal-Line om att marknadsföra detta företags målningsanläggningar i Sverige. Därmed befäster Atlas Copco Tools sin ställning som landets största leverantör av ytbehandlingsutrustningar.

Affärs- och teknikutveckling

Divisionen förvärvade under året samtliga aktier i Tedak AB. Företaget utvecklar och tillverkar komponenter och anläggningar för industrins damm- och stoftutslagningsbehov. Bolaget hade under det gångna verksamhetsåret en omsättning på drygt 10 MSEK och visade god lönsamhet. Ökade miljökrav på den internationella marknaden för begränsning av damm i arbetsmiljön innebär stora tillväxtmöjligheter. Tedaks kunnande och produkter utgör ett betydelsefullt komplement till affärsområdet Industriverktyg.

Teknologiutvecklingen inom divisionens samtliga affärsområden kännetecknades av att andelen elektronik ökade kraftigt. Detta gällde såväl drivsystem som system för styrning och övervakning av processer. Det återspeglades också i en ökning av resurserna för produktutveckling.

PRODUKTION

Produktiviteten var hög under året liksom kapacitetsutnyttjandet, särskilt i de svenska fabrikena. Genom att orderingen var stor sattes leveransservicen på hårda prov. Atlas Copco Tools fortsatte sitt omfattande investeringsprogram. Den största delen av divisionens investeringar gjordes vid fabriken i Skara. Nya produktionsutrustningar, ny kompressorläggning med värmeåtervinning, pater-nostersystem för detaljförråd, modernisering och ombyggnad av fabrikslokalerna var väsentliga inslag i investeringsprogrammet.

Vid Gruppens bolag i Brasilien påbörjades tillverkning av ett antal maskintyper avsedda för den syd-amerikanska marknaden.

PERSONAL

Tools-divisionen sysselsatte i produktionsledet under året i medeltal 842 personer (882) varav 121 (124) utanför Sverige.

UTSIKTER FÖR 1986

Atlas Copco Tools räknar med god konjunktur på de flesta marknader där divisionen är verksam. Den betydelsefulla svenska marknaden kan utgöra ett undantag. Fordonsindustrin som är en högt prioriterad bransch för Tools, väntas visa god utveckling på många marknader. Divisionen fortsätter sitt investeringsprogram i verkstäder och administration för att genom ökad produktivitet framgångsrikt kunna konkurrera på marknaden.

Resultatutvecklingen förväntas även under 1986 vara fortsatt positiv.

I den nya fabriken för turbodieselmotorer utrustade Volvo Komponenter AB samtliga arbetsstationer med Atlas Copco elektriska åtdragnings-system. Här visas automatisk monter-ring av cylinderlocket.

BEREMA

FAKTURERING	591 MSEK
RESULTAT efter finansiella poster	47 MSEK
AVKASTNING på sysselsatt kapital	16 %

FÖRSÄLJNING

Berema-gruppens fakturering ökade under året med 14 procent till 591 MSEK (517).

Orderingången ökade med 18 procent till 647 MSEK (546), vilket motsvarar en volymtillväxt på 8 procent inklusive det under året förvärvade bolaget AB Å Karlssons Mekaniska Verkstad.

RESULTAT

Resultatet efter finansiella intäkter och kostnader uppgick till 47 MSEK (50), vilket motsvarar 8 procent av faktureringen. Även under innevarande år har kraftiga utvecklingskostnader belastat resultatet.

Avkastningen på Beremas totala kapital exklusive icke räntebärande rörelseskulder uppgick till 16 procent (20).

INVESTERINGAR OCH FÖRETAGSFÖRÄRV

Investeringar i mark och byggnader i produktionsledet uppgick till 2 MSEK (0), och i maskiner och inventarier till 19 MSEK (16).

Som ett led i den fortsatta uppbyggnaden av Berema-gruppen förvärvades under året majoriteten av aktierna i AB Å Karlssons Mekaniska Verkstad, Sala. Detta företag är starkt specialiserat på hydrauldetaljer och har goda utvecklingsmöjligheter. Företaget hade under det gångna verksamhetsåret en omsättning på ca 12 MSEK och visade god lönsamhet.

BENSINDRIVNA MOTORBORRMASKINER

Försäljningen av bormaskiner i USA var god under 1985. Försäljningen där kunde emellertid inte helt kompensera en viss försvagning som orsakades av importrestriktioner i Mellanöstern. Totalt

Under 1985 fick Berema många stora order på bensindrivna motorbormaskiner från viktiga kundgrupper. På bilden används en Cobra för syllpackning av det bolländska järnvägsbolaget.

LARS ÅSELL OCH GÖSTA FERNSTRÖM

LEDNINGSGRUPP

Gösta Fernström, Verkställande direktör (from 86.01.01)
Lars Åsell, Verkställande direktör (tom 85.12.31)
Arne Gerold, Ekonomi och administration
Per Hallström, Marknadsföring

Berema utvecklar, tillverkar och marknadsför bensindrivna motorbormaskiner. Produkterna marknadsförs dels genom Beremas egna säljbolag och agenter, dels genom Atlas Copcos säljbolag. I Berema-gruppen ingår dessutom fristående dotterbolag: Toolex Alpha AB, belautomatiska grammofonskivepressar; KGK Mekaniska Verkstad AB, mindre luftkompressorer; Flodins Filter AB, luftfilter; Atlas Copco Energy AB, produkter för brunnsborrning samt värmepumpar; AB Svenska Stålprodukter; AB Svenska Stålprodukter, storköksutrustning; AB Å Karlssons Mekaniska Verkstad, hydrauldetaljer. I Sverige och Norge är Berema generalrepresentant för Honda Power Products, bla omfattande jordfräsar, gräsklippare, generatorer och pumpar.

Beremas huvudkontor ligger i Solna. Tillverkning sker vid fabriker i Eskilstuna, Kalmar, Lysekil, Sala, Skara och Sundbyberg.

uppnåddes ungefär samma försäljningsnivå som föregående år. Fortsatta marknadsinvesteringar på olika specialområden väntas ge positiva utfall under kommande år.

ATLAS COPCO ENERGY

Atlas Copco Energy fortsatte sin uppbyggnad under detta sitt andra verksamhetsår. Företaget har såväl organisatoriskt som produktmässigt genomgått en stark utveckling inom sitt specialområde – vattenborrnings- och därmed sammanhängande utrustningar – inriktat mot kompletta systemlösningar. En god försäljningsökning, främst via biståndsorganisationer, uppnåddes på de stora marknadsområdena i Afrika och Mellanöstern.

ÖVRIGA FÖRETAG

Toolex Alpha

De nyutvecklade pressarna med anslutande utrustningar för tillverkning av den nya sk kompaktskivan (CD) har väckt stort intresse på marknaden.

Detta resulterade i betydande orderingång under höstmånaderna för leverans 1986, som förväntas bli det stora genombrottsåret för kompaktskivan.

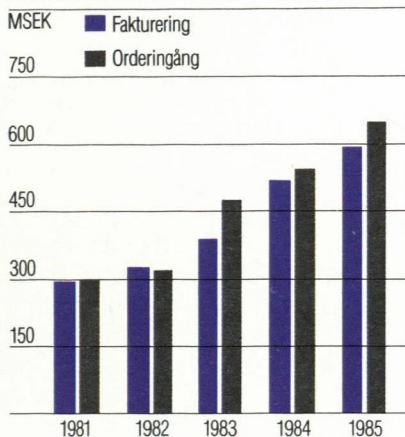
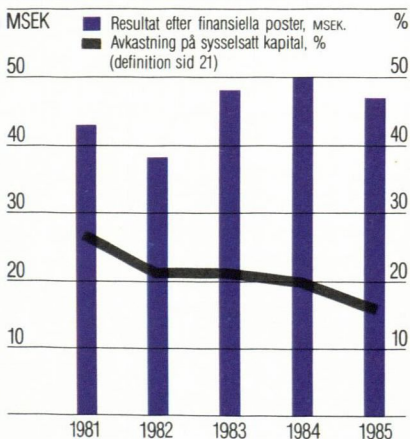
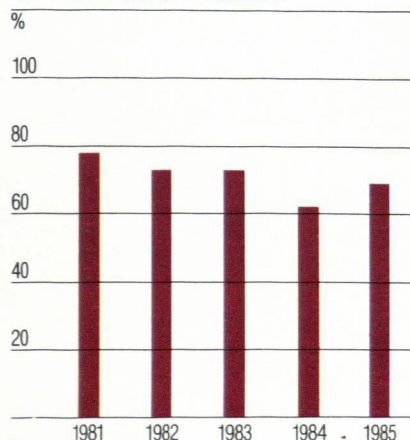
Marknaden för automatiska grammofonskivepressar försvagades ytterligare i takt med det starkt ökade intresset för den nya kompaktskivan.

KGK Mekaniska Verkstad

Företaget fortsatte att koncentrera och rationalisera sin verksamhet för att kunna möta den något svagare efterfrågan på småkompressorer inom lantbrukssektorn. Nya distributionskanaler byggdes upp under året och produktprogrammet kompletterades ytterligare. Den skandinaviska marknaden utgör företagets huvudsakliga verksamhetsområde.

Flodins Filter

Efterfrågan på filter för personskydd och industri minskade något, vilket medförde en lägre försäljningsvolym för vissa filterty-

FAKTURERING OCH ORDERINGÅNG**RESULTAT OCH AVKASTNING****KAPACITETSUTNYTTJANDE**

per. Med anledning därav har en viss personalanpassning ägt rum. En ökad satsning på marknadsföring resulterade i en god orderstock för 1986, varför en god tillväxt kan förväntas.

Svenska Stålprodukter

En stabil ökning av försäljningen ägde rum under det gångna året. De stora investeringar som genomfördes 1984 bidrog till ett förbättrat resultat.

Honda Power Products

Berema kunde under 1985 notera en mycket god försäljningsutveckling för Honda Power Products både i Sverige och Norge. Ett utökat och intressant produktprogram bidrog i stor utsträckning till denna utveckling.

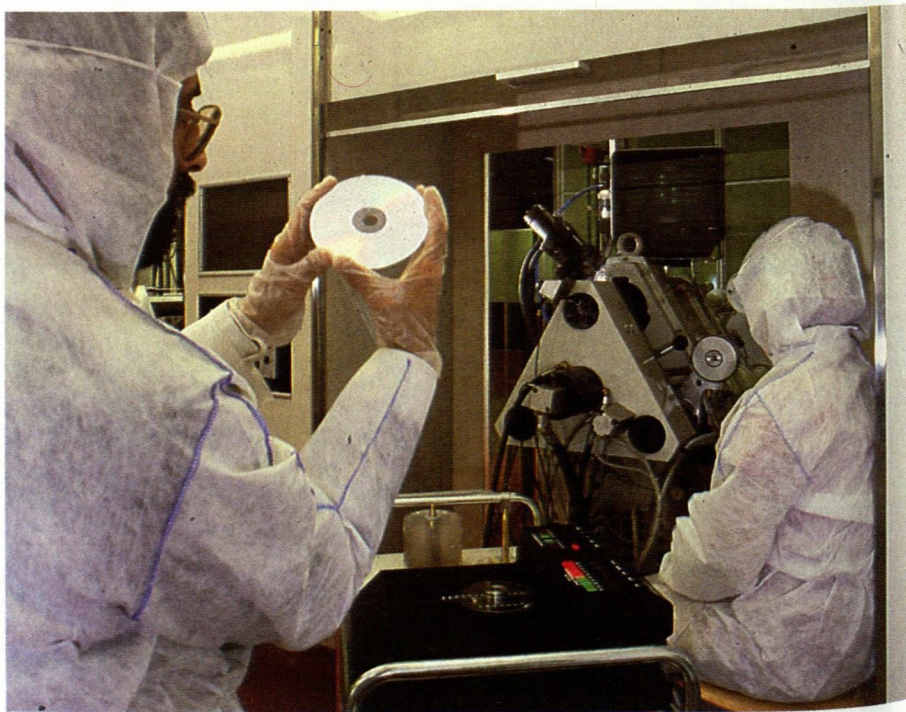
PERSONAL

Medelantalet anställda uppgick till 636 personer (606). Ökningen hänför sig till nyförvärvade AB Å Karlssons Mekaniska Verkstad samt till Toolex Alpha.

Lars Åsell, Beremas VD och drivkraft sedan 1959, avgick vid årsskiftet för att arbeta som vice ordförande i Beremas styrelse.

UTSIKTER FÖR 1986

Försäljning och lönsamhet väntas under 1986 överträffa det gångna året, trots att efterfrågeutvecklingen på många områden sannolikt blir svagare under årets senare del. Tidigare gjorda satsningar inom gruppens olika bolag väntas bidra till den positiva utvecklingen.

Toolex Alpha som ingår i Berema-gruppen har fått ett teknologiskt genombrott med introduktionen av pressar för tillverkning av den nya sk kompaktskivan (CD). Ledande tillverkare av grammofonskivor har redan beställt utrustning.

MONSUN-TISON

FAKTURERING	363 MSEK
RESULTAT efter finansiella poster	55 MSEK
AVKASTNING på sysselsatt kapital	31 %

FÖRSÄLJNING

Den fakturerade försäljningen uppgick 1985 till 363 MSEK (296), vilket innebär en ökning med 23 procent. Dessutom fakturerades 38 MSEK (32) på andra bolag inom Atlas Copco-gruppen. Orderin-gången ökade med 18 procent till 375 MSEK (317), vilket motsvarar en volymmässig ökning med 7 procent.

RESULTAT

Den positiva resultatutvecklingen fortsatte. Resultatet efter finansiella intäkter och kostnader ökade till 55 MSEK (32). Den starka resultatförbättringen beror huvudsakligen på en god ökning av volymen, högre kapacitetsutnyttjande i tillverkningen och bättre räntenetto.

Avkastningen på totalt kapital, exklusive icke räntebärande rörelseskulder, uppgick till 31 procent (23).

INVESTERINGAR

Investeringar i maskiner och inventarier uppgick till 17 MSEK (9).

MARKNADSUTVECKLING

De egna säljbolagen byggdes ut och konsoliderades.

Affärsområde Mobila Styrssystem

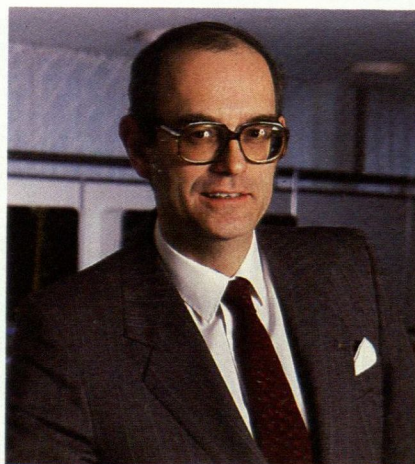
Den intensifierade marknadsbearbetningen resulterade i volymökningar för samtliga produktgrupper.

Efterfrågan ökade på samtliga marknader. Under året erhöles stora order från ett flertal svenska maskintillverkare. Det engelska bolaget erhöles stora order från tillverkare av byggnadsmaskiner och företags representant i Finland visade en mycket god försäljningsutveckling.

Lösamheten förbättrades ytterligare.

Affärsområde Industriell Automation

Orderingången var under året fortsatt god. Försäljningen, som främst omfattar Västeuropa, uppvisade god volymtillväxt. En stor

CARL AXEL RUDD

LEDNINGSGRUPP

Carl Axel Rudd, Verkställande direktör (from 85.07.01)

Eric Bursvik, Verkställande direktör (tom 85.06.30)

Anders Perring, Ekonomi och administration

Hans-Jörgen Lindström, Affärsområde Industriell Automation

Carl Axel Rudd, Affärsområde Mobila Styrssystem

Monsun-Tisons rörelse består av affärsområdena Mobila Styrssystem och Industriell Automation.

Företaget utvecklar, tillverkar och marknadsför hydrauliska och pneumatiska komponenter med därtill anpassad elektronik.

Marknadsföringen av Mobila Styrssystem sker genom egna säljbolag i Danmark, Frankrike, Italien, Norge, Storbritannien, USA och Västtyskland till tillverkare av mobila maskiner som kranar, skogsmaskiner, gruvmaskiner etc.

Industriell Automation marknadsförs genom de egna säljbolagen, dock ej i USA, samt i övriga länder genom agenter eller Atlas Copcos säljbolag till tillverkare av förpackningsmaskiner, materialhanteringsutrustningar, livsmedelsmaskiner etc.

Monsun-Tisons huvudkontor ligger i Borås. Tillverkning sker i Borås och Falköping.

order av engångskaraktär levererades under året till en utomeuropeisk kund.

De senare årens introduktioner av nya produkter och marknads-satsningar resulterade i ökad försäljning till viktiga kundkategorier, tex tillverkare av förpackningsmaskiner, livsmedelsmaskiner, materialhanteringsutrustningar, robotar etc. Likaså visade försäljningen av produkter, som anpassats till speciella kundbehov, en positiv utveckling.

Förutom på den svenska hemmamarknaden nåddes goda försäljningsresultat på de för affärsområdet viktiga exportmarknaderna. Speciellt goda resultat uppnåddes i Danmark, Storbritannien, Finland och Italien.

Den redan tidigare goda lösamheten förbättrades ytterligare.

PRODUKTION

Vid fabriken i Borås där tillverkning sker av hydraulventiler, installerades fleroperationsmaskiner för att öka flexibiliteten och inriktningen mot kundorderstyrd produktion. Ytterligare åtgärder vidtogs vid tillverkningsenheterna för att förbättra kapitalutnyttjande, kvalitet och leveranssäkerhet.

Kapacitetsutnyttjandet vid fabriken för Industriell Automation var under året mycket högt. Investeringar gjordes i datorstyrda maskiner och utrustningar för bearbetning, materialhantering och kvalitetskontroll.

En förstärkning av resurserna inom materialstyrningsområdet gjordes genom nyanställningar och utbyggnad av ADB-rutiner.

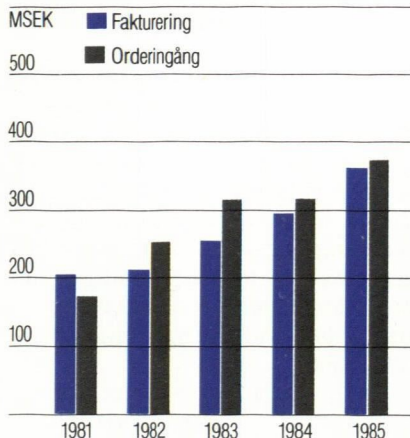
PRODUKTUTVECKLING

Inom affärsområdet Mobila Styrssystem kompletterades standardprogrammet samtidigt som nya modeller utvecklades för speciella applikationer. Huvudinriktningen för utvecklingsarbetet var elektrohydrauliska styrssystem.

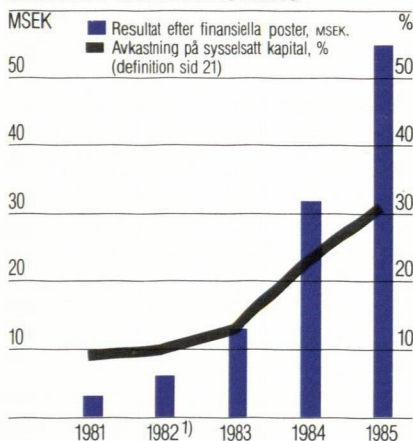
Inom affärsområdet Industriell Automation kompletterades produktprogrammet ytterligare med ventiler och styrssystem. Produkt-

För justering av tryckcylindrarna i M.A.N.-Rolands moderna rulloffsetpressar, som bla används för produktion av tidningar, har företaget valt Atlas Copcos pneumatiska cylindrar.

FAKTURERING OCH ORDERINGÅNG

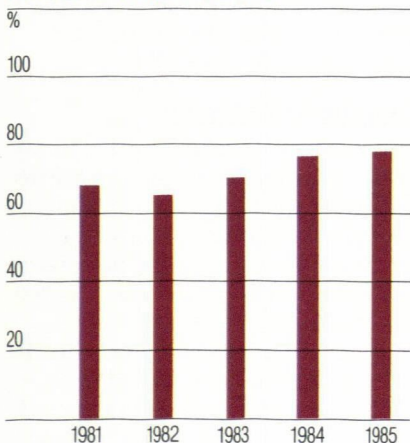

RESULTAT OCH AVKASTNING

1) Exkl. av Monsun-Tison redovisade extraordinära kostnader på 5 MSEK

KAPACITETSUTNYTTJANDE

programmet är väl utbyggt och konkurrenskraftigt samt svarar mot mycket högt ställda kvalitetskrav i moderna automatiseringsutrustningar.

PERSONAL

Företaget sysselsatte under 1985 i medeltal 794 personer (749), varav utomlands 128 (114).

Särskild vikt lades under året vid utbildning av försäljningspersonal och teknisk personal.

Personalomsättning och frånvaro minskade.

Eric Bursvik, Monsun-Tisons VD sedan 1971, avgick vid halvårsskiftet för att bli inträda som vice ordförande i Monsun-Tisons styrelse.

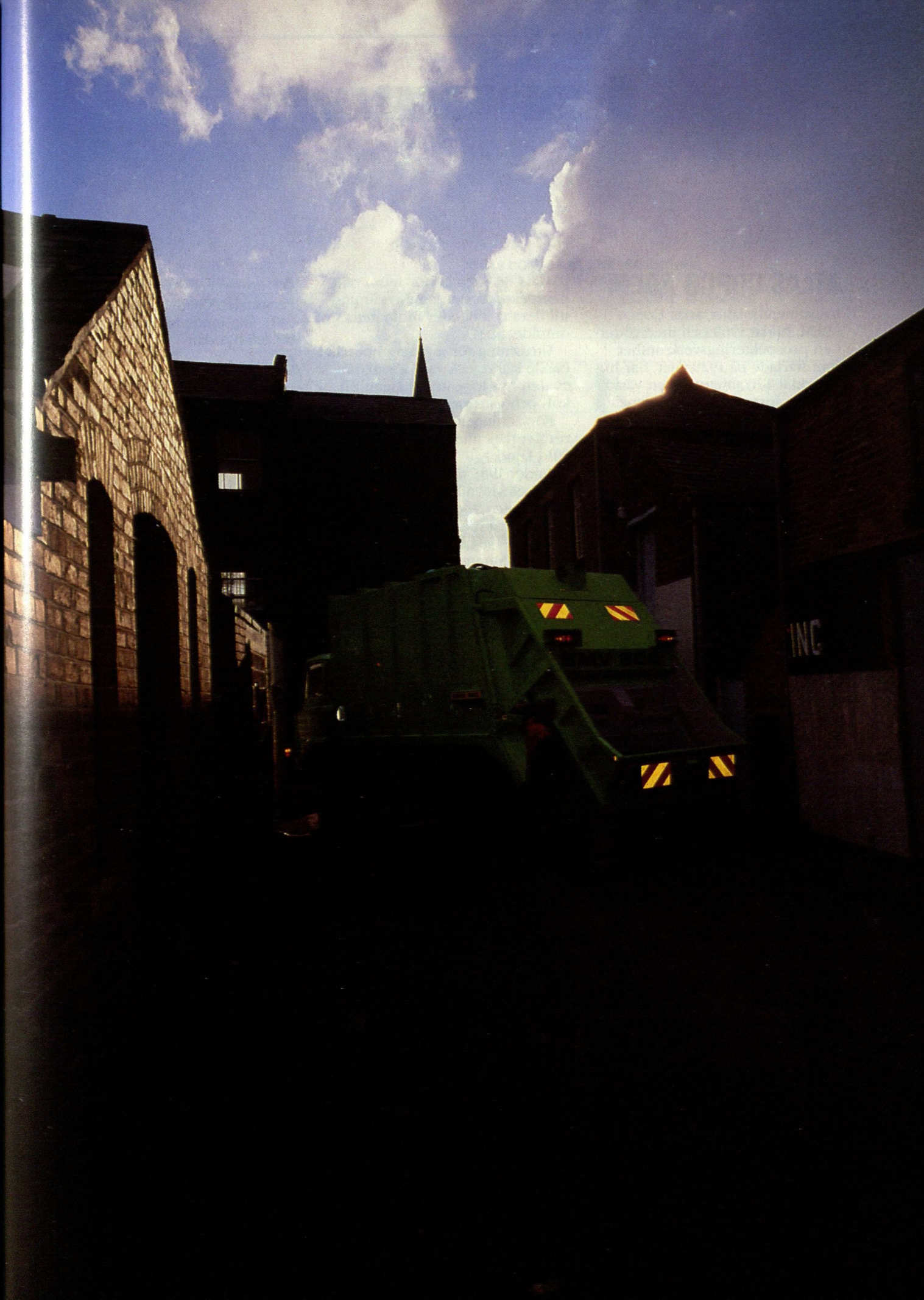
UTSIKTER FÖR 1986

Efterfrågan på Mobila Styrssystem väntas öka något. Genom introduktion av nya produkter och med ökade säljinsatser förväntas en viss volymuppgång.

Inom Industriell Automation förutses en något mindre volymuppgång beroende på att i 1985 års fakturering ingick en större order av engångskaraktär.

Resultatet väntas ligga på en fortsatt hög nivå.

Bradleys, Storbritannien, har valt Monsun-Tison som samarbetspartner för att lösa den hydrauliska delen. Sopbilen på bilden är utrustad med såväl hydrauliska cylindrar som riktningssventiler från Monsun-Tison. Den belautomatiska packningscykeln styrs av Atlas Copcos VE logic custom

ÖVRIG VERKSAMHET

ATLAS COPCO ABEM

Instrumentbolaget Atlas Copco ABEM, bildat 1969 och med rötter i en prospekteringsverksamhet som startade på 1920-talet, har bl a utvecklat Terrametern – ett världsledande instrument för prospektering efter grundvatten. Terrametern används nu i över 90 länder, speciellt vid biståndsprojekt i Asien, Afrika och Latinamerika. Företagets affärsområden – geofysiska markundersökningar, industriella mätningar samt övervaknings- och styrsystem – baseras på elektronisk mätteknik, registrering och övervakning främst med hjälp av mikroprocessorteknik.

ABEM marknadsför sina produkter både genom Atlas Copcos säljbolag och fristående återförsäljare. Förutom egna produkter säljer ABEM även produkter från tillverkare i USA, Canada, Storbritannien, Nederländerna och Japan på den skandinaviska marknaden.

VERKSAMHETEN 1985

Försäljning och Resultat

Den fakturerade försäljningen ökade under 1985 med 22 procent till 33 MSEK (27). Ordergångens steg med 14 procent till 32 MSEK (28), motsvarande en volymmässig ökning med 8 procent.

Resultatet efter finansiella poster uppgick till 3,2 MSEK (3,5). Kostnader för stora satsningar på datorisering och produktutveckling har belastat resultatet. Avkastningen på totalt kapital exklusive icke räntebärande rörelseskulder uppgick till 20 procent (29).

Investeringar

Investeringar i maskiner, instrument och inventarier uppgick till 0,3 MSEK (1,0).

Marknadsutveckling

Resistivitetinstrument för prospektering efter grundvatten visade en ökad försäljning, bl a till nationella biståndsorgan för användning i torkdrabbade områden i Afrika.

Seismikinstrumenten, som an-

passats till vissa behov inom oljeprospekteringen, fann avsättning till flera nya kunder inom detta område.

Utrustning för mätning i borrhål ökade starkt tack vare försäljning av den nya loggustrutningen till kol- och vattenindustrin.

Försäljningen av radondetektorer överläts under året till Aurum HB i Lund.

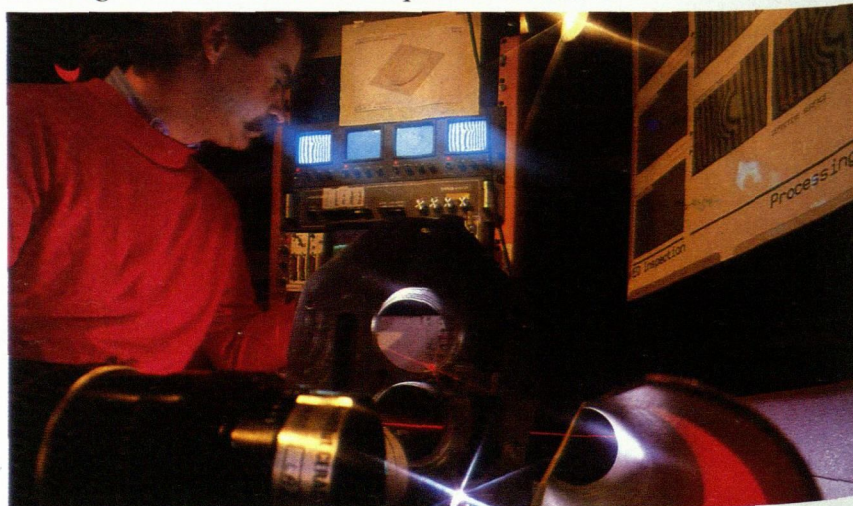
Under 1985 tillverkad och levererad elektronikutrustning till Atlas Copco Tools åtdragningsystem låg på oförändrad nivå jämfört med 1984.

Försäljningen av agenturinstrument ökade under året med ca 50 procent främst beroende på framgångar med frekvensanalyser tillverkade i Japan. Även försäljningen av givare och andra enkla mätton visade god ökning.

Teknik och tillverkning

Under året introducerade ABEM en effektivare version av seismikinstrumentet Terraloc. Det anpassades dels till bredare användningsområden, tex filtrering av inkommande geofonsignaler, och dels till enklare signaltolkning som automatisk registrering av ankomsttider. Fortsatta investeringar gjordes i ADB-system för materialadministration.

Lasertekniken får ökad användning inom verkstadsindustrin och används inom bl a modern precisionsmätteknik. Högeffektlasers i kilowattstorleken erbjuder nya möjligheter för materialbearbetning tex svetsning och ytbehandling. På bilden visas ett laserexperiment vid Cerac.

Personal

Personalen ökade till 46 anställda (40). Ökningen hänför sig främst till tekniksidan.

Utsikter för 1986

Marknaden för såväl geofysiska och industriella instrument bedöms öka något. Tillsammans med introduktion av nya produkter väntas detta medföra en ökad försäljning med bibehållen resultatnivå.

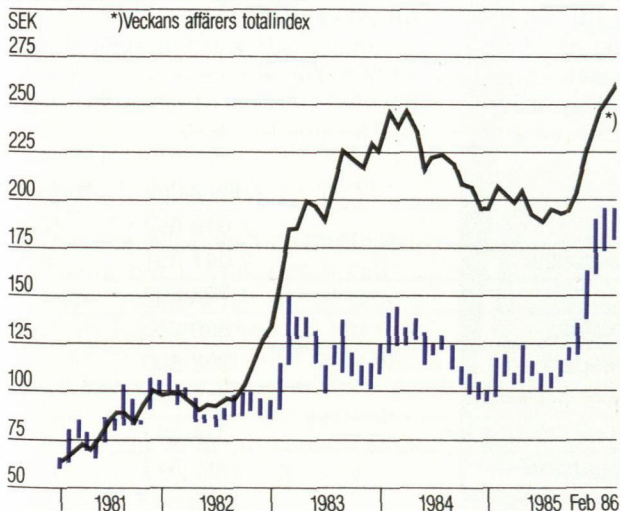
CERAC

Institut Cerac i Schweiz är Atlas Copco-gruppens forskningscentrum. Det betjänar såväl divisioner som koncernledning med utvärdering av ny teknologi och med utveckling av nya produkter och processer. Cerac håller nära kontakt med universitet och andra forskningsorganisationer över hela världen. Syftet är att följa nya teknikområden som kan påverka Atlas Copcos nuvarande eller planerade affärsområden.

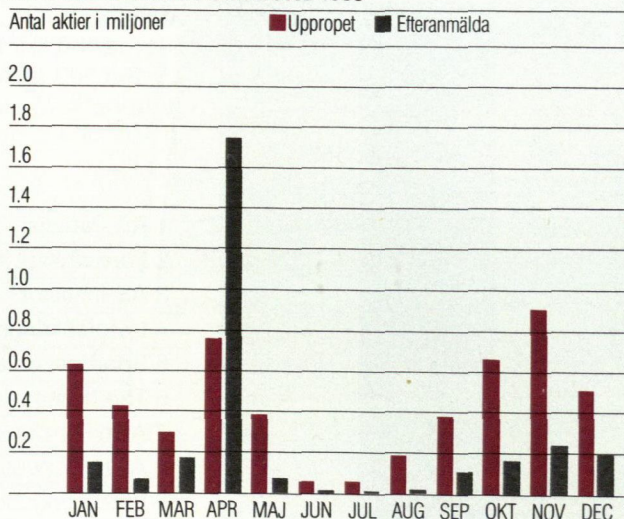
Under 1985 har forskningsverksamheten främst koncentrerats till avancerad produktionsteknik, materialteknik, energisystem samt komprimering och rening av gaser och vätskor.

ATLAS COPCO-AKTIE

BÖRSKURSENS UTVECKLING

ATLAS COPCO-AKTIENS OMSÄTTNING PÅ STOCKHOLMS FONDBÖRS 1985

UTDELNINGSPOLITIK

Styrelsens avsikt är att utdelningen till aktieägarna skall uppgå till en andel av mellan 30 och 40 procent av vinsten per aktie. Styrelsen anser att Atlas Copco i likhet med många utomeuropeiska bolag skall låta utdelningen följa bolagets resultatsvängningar i större utsträckning än vad som är vanligt bland svenska börsbolag.

Företagets strävan är att täcka större delen av moderbolagets lämnade utdelning med utdelningsintäkter från de utländska dotterbolagen.

I och med bolagsstämmans beslut att sänka utdelningen för verksamhetsåret 1983 bröts en utveckling där en positiv utdelningstillväxt skett under en lång rad av år.

För 10-årsperioden fram till och med 1982 var den genomsnittliga årliga utdelningstillväxten 10,7 procent, att jämföra med penningvärdeförsämringen som för motsvarande tidsperiod uppgick till 10,3 procent. Sett i ett femårsperspektiv var motsvarande siffror 8,4 respektive 10,0 procent.

Utdelningssänkningen för verksamhetsåret 1983 skedde till följd av den resultatförsämring som Gruppen fick vidkännas såväl 1982 som 1983.

Styrelsen har för verksamhets-

DATA PER AKTIE, SEK

	1981	1982 ²⁾	1983	1984	1985
Resultat ¹⁾	12,95	7,40	4,55	11,25	17,05
Resultat efter extraordinära poster	13,25	6,85	-0,65	11,30	19,15
Utdelning	6,00	6,00	3,00	4,50	6,50³⁾
Utdelningsandel, % ⁴⁾	46,3	87,6	65,9	40,0	38,1
Börskurs, 31 dec	98	90	121	96	190
Högsta börskurs	106	109	150	143	195
Lägsta börskurs	61	82	90	95	97
Genomsnittlig börskurs	83	93	118	118	121
Eget riskbärande kapital ⁵⁾	153	125	117	131	150
Direktavkastning, % ⁶⁾	7,2	6,5	2,5	3,8	5,4
P/E-tal under året ⁷⁾	6,4	12,2	24,1	10,5	7,1

För jämförbarhet mellan åren har justering för emissioner gjorts. Fr o m 1982 har dagskursmetoden tillämpats.

1) Resultat efter finansiella intäkter och kostnader med avdrag för schablonberäknad skatt (50%) och minoritetsandelar i årets resultat dividerat med antal aktier.

2) För 1982 har beräkningarna baserats på vägt genomsnittligt antal aktier.

3) Enligt styrelsens förslag.

4) Utdelning i procent av resultatet per aktie.

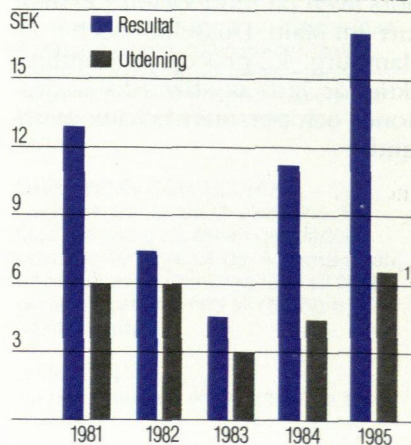
5) Eget kapital, minoritetsintressen samt obeskattade reserver dividerat med antal aktier.

6) Utdelning i procent av verksamhetsårets genomsnittliga börskurs.

7) Price/Earning. Verksamhetsårets genomsnittliga börskurs i relation till resultatet per aktie enligt 1).

Året 1985 föreslagit en höjning av utdelningen till 6:50 SEK (4:50), vilket motsvarar 38 procent (40) av vinsten per aktie.

RESULTAT OCH UTDELNING PER AKTIE

1) Enligt styrelsens förslag

AKTIEÄGARSTRUKTUR 1985

Aktiepost	% av totala antalet aktier	Antal aktieägare
>100 000	63,3	16
50 001-100 000	2,6	9
10 001-50 000	4,5	45
2 001-10 000	4,9	270
501-2 000	6,5	1 613
1-500	18,2	40 868

OMSÄTTNING OCH NOTERINGAR

Under 1985 omsattes på Stockholms fondbörs 8 144 773 (5 687 267) Atlas Copco-aktier. Detta motsvarar 32 710 (23 900) aktier per börsdag under året. Om-satta aktier motsvarar 35 procent av det totala antalet aktier.

Aktierna i Atlas Copco AB noteras förutom på Stockholms fondbörs även på fondbörsen i Frankfurt am Main, Düsseldorf och Hamburg. 4,2 procent av samtliga aktier är ägda av utländska institutioner och personer bosatta utomlands.

STÖRSTA AKTIEÄGARNA

Aktiekapitalet uppgår till 586 512 500 SEK fördelat på 23 460 500 aktier, var och en på nominellt 25 SEK. Samtliga aktier är fria och representeras av var-

dera en röst. Börsposten uppgår till 200 aktier.

Antalet aktieägare uppgår till ca 43 000. De största aktieägarna enligt VPC (februari 1986) redovisas i nedanstående tabell:

	Antal aktier	Andel %
1 AB Patricia	7 649 652	32,60
2 Förvaltnings AB Providentia	2 047 851	8,72
3 AB Investor	1 792 802	7,64
4 Livförsäkrings AB Skandia	590 000	2,51
5 Sparbankernas Aktiesparfond	392 800	1,67
6 The Mitsubishi Bank of California	315 000	1,34
7 Allm Pensionsfjärde Fondstyrelsen	314 393	1,34
8 Atlas Copcos Aktiesparfond	212 348	0,91
9 Försäkringsbolaget SPP Ömsesidigt	200 569	0,86
10 Nats Cumco, New York	200 000	0,85

EMISSIONER 1965-1985

Aktiekapitalet har sedan 1965 ökat genom fond- och nyemissioner enligt följande:

			Ökning av aktiekapital	Inbetalt belopp
1965	Fondemission	1:4	19,1	-
	Nyemission	1:4	19,1	46,0
				60 SEK
1971	Fondemission	1:10	11,5	-
	Nyemission	1:10	11,5	46,0
				100 SEK
1973	Fondemission	1:2	69,2	-
1974	Nyemission	1:4	51,7	51,7
1976	Nyemission	1:5	51,7	103,5
1979	Fondemission	1:6	51,7	-
	Nyemission	1:6	51,7	124,1
				60 SEK
1982	Fondemission	1:4	103,5	-
	Nyemission	2 765 000 aktier å 135 SEK	69,1	373,3

ATLAS COPCOS AKTIESPARFOND OCH ALLEMANSFOND

Samtliga anställda inom Atlas Copco-gruppens svenska bolag erbjöds att från 1 januari 1981 delta i Atlas Copcos Aktiesparfond. Från 31 mars 1984 har inget aktivt sparande skett. I dag är Aktiesparfonden en av Atlas Copcos 10 största aktieägare med ett innehav av 212 348 aktier motsvarande ca 1 procent av aktiekapitalet.

Från och med april 1984 erbjöds de anställda att spara i den företagsanknutna Allemansfonden, som köper aktier i enbart Atlas Copco. Fondens aktieinnehav var den 31 december 1985 14 000 aktier, motsvarande ett börsvärde av 2,7 MSEK. Båda fonderna förvaltas av Atlas Copco Fond AB.

ATLAS COPCO KÖPTIONER

Optioner med löptid av 10 år

Som en följd av att AB Patricia under 1984 förvärvade AB Volvos aktier i Atlas Copco AB introducerades en helt ny typ av värdepapper på den svenska kapitalmarknaden, nämligen optioner med rätt att köpa redan befintliga aktier i Atlas Copco.

Den amerikanska benämningen på denna typ av optioner är call options. Tidigare har det på den svenska kapitalmarknaden bara funnits sk warrants vilka ger rätt att teckna nya aktier.

Atlas Copco-optionen ger innehavaren rätt att av AB Patricia köpa en Atlas Copco-aktie till ett pris av 150 SEK när som helst under perioden 1985–1994. Antal utelöpande optioner uppgick ursprungligen till 7650000 motsvarande 33 procent av samtliga Atlas Copco-aktier. Högsta optionskursen under året var 100 SEK (40) och lägst noterades optionen till 34 SEK (29).

Optioner med löptid av 3–9 månader

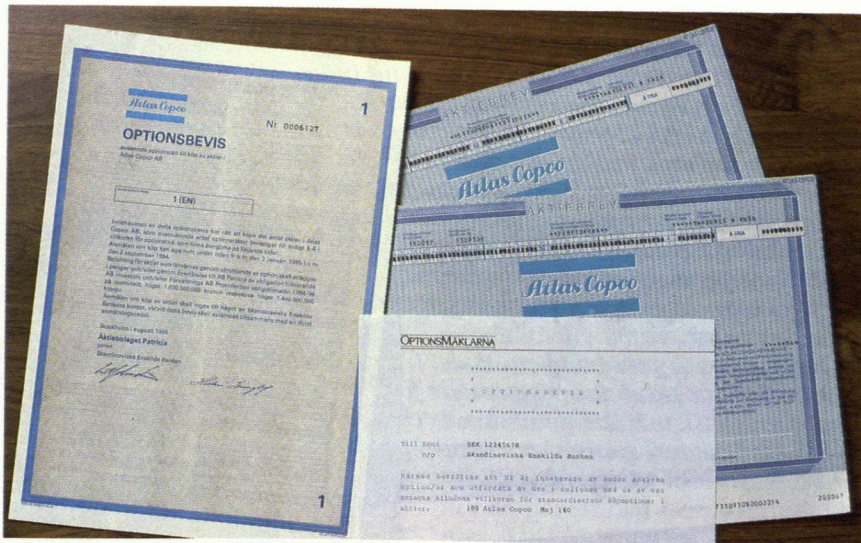
Under försommaren 1985 tillkom ytterligare ett sätt att handla med optioner i Atlas Copco. Optionerna utfärdas med varierande löptider på 3, 6 eller 9 månader. Utfärdaren förbinder sig att under optionernas löptid sälja de underliggande aktierna till fastställt lösenpris. Möjlighet att utfärda optioner har samtliga innehavare av Atlas Copco-aktier. En option utfärdas för varje post om 100 aktier. Handeln sköts genom Optionsmäklarna Fondkommission AB, som fungerar som clearingbolag.

I december 1985 omfattades ca 1 miljon aktier av optionskontrakt, utgörande ca 4 procent av totala antalet Atlas Copco-aktier.

Eftersom båda dessa typer av optioner ger innehavaren rätt att köpa redan befintliga Atlas Copco-aktier till ett i förväg fastställt pris, förorsakar optionerna ingen sk utspädningsseffekt.

Optionernas värdering

Genom att vissa villkor knyts till

optionen kan ett förväntat marknadsvärde beräknas. Kring detta förväntade marknadsvärde kommer kursen på optionen att variera. Denna variation reflekterar olika uppfattningar hos investerare avseende de faktorer som påverkar optionens värde. Dessa faktorer finns angivna i rutan.

Hävstångseffekter

Ett karakteristiskt drag för optioner är att svängningar i optioners värde är procentuellt betydligt större än i den underliggande

aktiens börskurs. Av detta framgår att vinstmöjligheterna – och därmed också risken – i optioner är större än i aktier.

Samtidigt innebär den beskrivna kopplingen mellan aktiekursen och optionskursen att en investerare kan tillgodogöra sig de förväntningar han har på en aktie utan att behöva investera hela det belopp, som skulle krävs för att förvärva den underliggande aktien. Mellanskillnaden kan investeraren välja att placera på annat sätt, tex i riskfritt sparande i bank.

FAKTORER SOM PÅVERKAR VÄRDET AV EN OPTION

BÖRSKURS

Ju högre aktiekurs på den aktie optionen avser, desto större blir värdet på optionen.

FÖRVÄRVSPRIS

Förvärvspriset är det pris till vilket optionen ger innehavaren rätt att förvärva en aktie – när som helst inom en viss tidsperiod. Ju lägre förvärvspris desto högre värde på optionen.

TID

Ju längre den tidsperiod inom vilken man har rätt att utnyttja optionen är desto mer blir optionen värd. Detta beror på att möjligheterna till en kursuppgång på aktien då är större.

KURSRÖRLIGHET

Ju mer den underliggande aktiens kurs fluktuerar (standardavvikelse), desto högre sannolikhet att aktiekursen vid något tillfälle under löptiden överstiger lösenpriset. Detta ökar optionens värde.

UTDELNING OCH TILLVÄXT

Optionen ger ej rätt till utdelning. En höjd utdelning på aktien ger därför optionen ett lägre värde. Å andra sidan brukar en höjd utdelning leda till ökad börskurs och därmed till ett högre optionsvärde.

BANKRÄNTA

En hög ränta ger ett högre värde på optionen.

ATLAS COPCO PÅ INDUSTRIMARKNADEN

Atlas Copco har under många år medvetet satsat på produkter för tillverkningsindustrin. Av tradition har Atlas Copcos produkter – främst borrarutrustning – sålts till gruvor samt till bygg- och anläggningsmarknaden. Eftersom den industriella marknaden är så mycket större och dessutom har en snabbare tillväxt har Atlas Copco alltmer anpassat sin teknologi för industriella applikationer. Samtidigt har ett gediget kunnande om industrins krav byggts upp inom Gruppen. Genom denna ökade satsning på industrimarknaden blir Atlas Copco mindre konjunkturkänsligt. Gruvkonjunkturen är huvudsakligen beroende av industrins produktionstakt och därmed dess metallförbrukning, medan bygg- och anläggningsbranschen påverkas av den offentliga sektorns investeringsprogram.

Inom Atlas Copco-gruppen är det främst Airpower, Tools och Monsun-Tison som har produkter anpassade för den industriella marknaden. Men även MCT och Berema har utvecklat vissa nischer för några av sina produkter. Nedan ges några exempel på användning av Atlas Copcos produkter inom tillverkningsindustrin.

Tryckluft för osttillverkning

Den relativt nya entandade kompressorn har funnit stora användningsområden inom industrin. För tillverkning av Gouda-ost vid DMV Campina i Nederländerna används oljefri luft i tillverkningsprocessen för att röra om mjölken i lagertankarna och för att bilda luftbubblor i saltbadet. Dessutom används tryckluften för att öppna och stänga ventiler under själva tillverkningen samt för att driva de 528 ostpressarna.

Elektroniktillverkning kräver oljefri luft

Luftkompressorer har en viktig funktion att fylla vid ASEAs till-

verkning av elektroniska kretskort. Korten transporteras i produktionen med tryckluft och efter en kemisk behandling blåser oljefri luft ren kontaktpunkterna så att god kontakt kan garanteras med de elektroniska komponenterna utan att isoleringen skadas.

Tryckluft nödvändig inom läkemedelsindustrin

För läkemedelsindustrin är oljefri tryckluft nödvändig i tillverkningen för att uppnå hög tillförlitlighet och för att skydda produkterna från förorening. All transport, hantering och kontroll av produkterna i produktionen sker med hjälp av oljefri tryckluft. Ta-

bletter blåses tex med tryckluft från behållare in i flaskor på ett löpande band och kontrolleras av luftavkännare. I sterila produktionsutrymmen där lösningsmedel används andas operatörerna ren luft genom sina maskor. Oljefri luft används även för att testa tillförlitligheten hos sterila blodpåsar av plast, för att stryka på silikonbeläggning på kanyl nålar samt för instrumentering i tillverkningen.

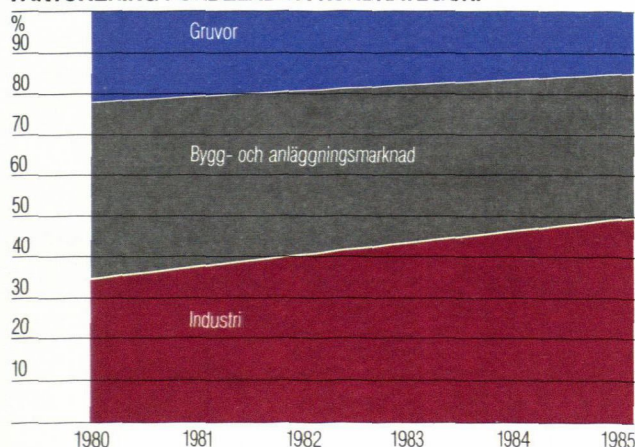
Tryckluft för användning i kärnkraftverk

I kärnkraftverk tillhandahåller en kombination av roterande skruvkompressorer och lufttorkar nödvändig tryckluft för instrumentering, rengöring av sotfilter, kontroll av säkerhetstrycket, tryckning av höghastighetsturbiner etc. Innan rörsystemet i ett kärnkraftverk tas i drift blåses tryckluft genom rörledningarna för att kontrollera att inga läckor förekommer.

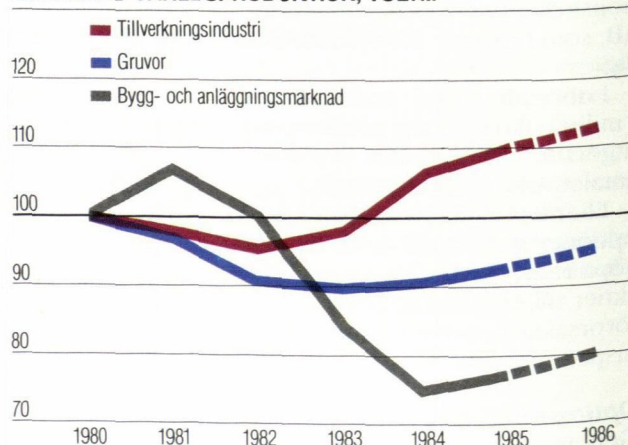
Flikpistol minskar tillverkningskostnader

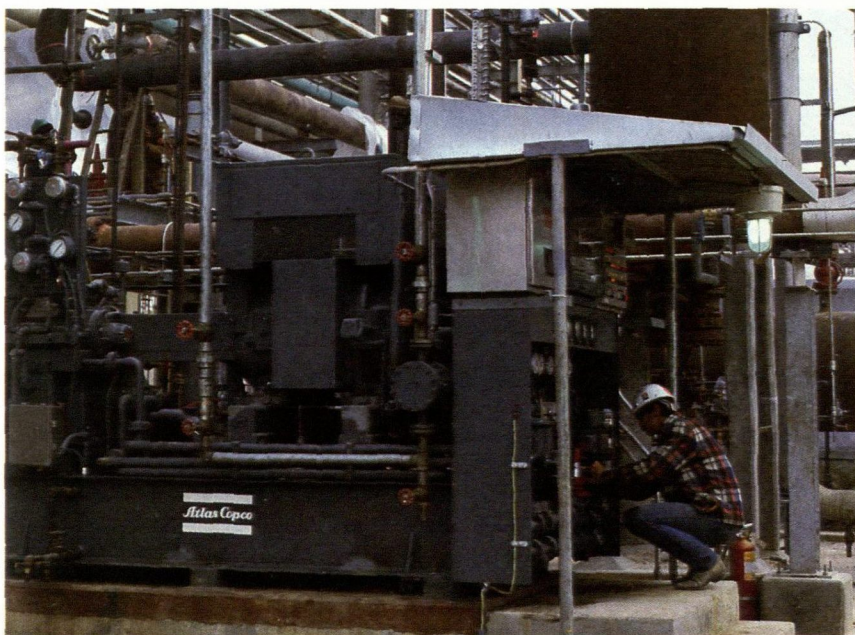
Beremas flikpistol Tagger har vunnit allt större marknad genom att den förenklar och förbilligar sammanfogning av plåt. Hoover Ltd i Storbritannien gjorde noggranna tester innan beslut fattades att satsa på denna nya teknik som ersätter nitning och svetsning. Vid Hoovers tillverkning av torktum-

FAKTURERING FÖRDELAD PÅ KUNDKATEGORI

BERÄKNAD VÄRLDSPRODUKTION, VOLYM

Processindustrin är en ny viktig kundkategori för Atlas Copco. Under 1985 installerade Atlas Copco Comptec Inc. en gaskompressor vid ett amerikanskt kemiskt företag i Baytown, Texas, USA.

lare har Taggertekniken medfört besparingar på upp till 50 procent i både investeringar och produktionskostnader jämfört med den tidigare tekniken.

Cylindrar för aluminium-smältverk

I samarbete med Norsk Hydros aluminiumsmältverk i Karmøy, Norge, har Monsun-Tison utvecklat en underhållsfri pneumatisk cylinder. Den har anpassats för kundens speciella problem för att i en svår miljö driva de svärd som två gånger i timmen bryter den smälta metallens skorpa och matar in råmaterial i smältugnen. Cylindrarna har en teoretisk livstid på mer än 20 år och är underhållsfria i fem år. Dessutom medger cylindrarna större precision vid elektrolysen, vilket ökar produktkvaliteten och minskar utsläpp av gas och damm.

På moderna monteringslinjer finns Atlas Copco

Atlas Copco Tools är en av pionjärerna för avancerade åtdragnings-system och har i dag en betydande

del av marknaden. Sedan 10 år har företaget varit verksamt med automatiserad montering för produktionslinjer.

När Volvo Komponenter i Skövde projekterade monteringslinjen för sin nya dieselmotor med krav på noggranna skruvförband – ett pilotprojekt för framtida monteringslinjer – valdes Atlas Copco som samarbetspartner. På Volvos TD 61-linje finns i dag totalt 8 arbetsstationer och alla är baserade på precisionsstyrd åtdragning. Det är sammanlagt 16 multipelmutterdragare, drivna av elmotorer, styrda och övervakade av mikrodatorbaserade styrsystem – alla utvecklade och levererade av Atlas Copco.

Rostskydd för bilar

Att skydda bilar från rost har länge stått högt upp på bilägarnas kravlista. Atlas Copco Tools har engagerat sig i bilindustrins problem att skydda produkterna från korrosionsangrepp. Tack vare Ecco Meter och Ecco Timer – system för insprutning av rostskyddsmedel i bilarnas svåråtkomliga hålrum –

har företaget blivit världsledande när det gäller korrosionsskydd av nya bilar. I Italien tex har Atlas Copco 96 procent av denna bilrostskyddsmarknad. På nyproducerade italienska bilar lämnar man numera 6 års rostskyddsgaranti.

Ergonomi får ökad betydelse

Atlas Copco är ledande när det gäller att ta hänsyn inte bara till produktivitet utan också till människan. På de olika marknaderna i världen börjar också kraven på att handhållna maskiner skall vara ergonomiskt rätt utformade att öka markant. Fysisk belastning, vibrationer, damm och besvärande ljudnivå står i förgrunden. Ett av många exempel är Bizerba, det tyska företaget som tillverkar vågar och vägningsutrustningar för bla flygterminaler. Här var kravet hög kvalitet på alla skruvförband men också lägsta möjliga ljudnivå på skruvdragarna – ett krav som Atlas Copco kunde uppfylla bäst av marknaden leverantörer.

Processindustrin stor och växande marknad för MCT

I bla järn- och stålverk samt cementfabriker är det väsentligt att infodringen i smält- och brännugnar hålls intakt. Detta innebär att såväl slitskikt som värmeisolerande infodring byts ut eller repareras regelbundet för att skador skall undvikas på ugnens omgivande stålhölje. Arbetet är tidsödande och därmed kostnadskrävande. Arbetsmiljön är dålig, med höga temperaturer, gaser och rasrisker.

BROKK-aggregatet som ursprungligen utvecklats för gruv- och entreprenadmarknaderna har på kort tid fått stor efterfrågan från processindustrin över hela världen för att lösa dessa problem. Dess kompakta utförande och kraftiga hydraulspett gör det möjligt att arbeta med stor precision och hög effektivitet. Avståndsmånövreringen ger uppenbara fördelar i svåra arbetsmiljöer.

PERSONAL

	1985	1984
Fakturering per anställd kSEK	604	552
Resultat per anställd kSEK	50	35
Förädlingsvärde per anställd kSEK	237	217

Medelantal anställda inom Atlas Copco-gruppen ökade under 1985 till 16 659 (16 484). Av dessa var 28 procent (29) anställda i svenska bolag. De totala lönekostnaderna ökade med 6,8 procent till 2 743 MSEK (2 569), varav lönebidragen utgjorde 752 MSEK (676).

		Medelantal* anställda		Löner och övriga personalkostnader	
		1985	1984	1985	1984
SVERIGE	Huvudkontor	68	63	32	26
	Divisioner	3 830	3 966	666	625
	Säljbolag	707	732	136	129
Totalt Sverige		4 605	4 761	834	780
UTLANDET	Divisioner	4 586	4 040	861	724
	Säljbolag	7 468	7 683	1 048	1 065
	Totalt utlandet	12 054	11 723	1 909	1 789
TOTALT		16 659	16 484	2 743	2 569

* Medelantal anställda i Sverige har beräknats enligt de principer som tillämpas vid rapporteringen av arbetsgivaruppgifter till Riksförsäkringsverket (RFV). Specificerad sammanställning över medelantal anställda och utbetalda löner samt andra ersättningar upprättad enligt bestämmelserna i svensk aktiebolagslag ingår i den till Patent- och Registreringsverket insända årsredovisningen. Denna kan kostnadsfritt erhållas från huvudkontoret i Nacka.

FÖRÄDLINGSVÄRDE OCH INTRESSETER

Förädlingsvärdet utgörs av Gruppens totala fakturering, 10 062 MSEK, minskad med kostnader för inköp av råvaror, hel- och halvfabrikat samt tjänster, 6 115 MSEK. Därigenom erhålles ett mått på företagets produktionsinsats, dvs den värdeökning som uppstår genom hantering, bearbetning etc.

För 1985 uppgick förädlingsvärdet till 3 947 MSEK (3 581), en ökning med 10 procent. Ökningen förklaras av en större

volym i faktureringen samt ett effektivare utnyttjande av företagets produktionsresurser.

Förädlingsvärdet fördelas mellan övriga intressenter, dvs anställda, långivare, stat, kommun samt aktieägare. Resten del kvarhålls i företaget för att täcka kostnader för försäkring av anläggningar och maskiner (Avskrivningar) samt för att möjliggöra en fortsatt expansion av verksamheten (Kvar i bolaget).

FÖRDELNING AV FÖRÄDLINGSVÄRDE	1985		1984	
	MSEK	%	MSEK	%
Löner	1 991	50	1 893	53
Sociala kostnader	752	19	676	19
Kapitalkostnader, netto	196	5	272	8
Skatter till stat och kommun	304	8	242	7
Aktieutdelning	158	4	113	3
Avskrivningar	185	5	167	4
Kvar i bolaget	361	9	218	6
Förädlingsvärde, totalt	3 947	100	3 581	100
Förädlingsvärde per anställd (kSEK)	237		217	

STOR SATSNING PÅ VIDAREUTBILDNING

Som ett led i chefsutvecklingen initierades under året tre olika utbildningsprogram. Det ena riktar sig till de högre cheferna, som inom en tvåårsperiod skall ha gått igenom ett specialprogram för att tränas för internationella befattningar. Ett intressant program i form av ett företagsspel pågår med deltagande av mer än 350 chefer på olika nivåer inom Atlas Copcos världsomfattande organisation. Det ger deltagarna träning i att göra upp strategier, bedöma marknader, produktionskapacitet, kapitalanvändning, räntabilitet och mycket annat som en företagsledning i ett internationellt verkstadsföretag måste ta ställning till. Ett tredje program inriktas på chefer i säljbolagen och avser ekonomi, databehandling, prissättning och organisation. Hittills har 500 personer från 22 säljbolag genomgått denna vidareutbildning.

POLICY FÖR CHEFSUTBILDNING

Atlas Copco-gruppen har under året tagit fram ett program för chefsutveckling i syfte att sörja för en god återväxt av chefer för nyckelbefattningar. I varje chefs ansvar ingår förutom att utveckla och leda den nuvarande personalen också att finna, välja ut och utbilda nästa generations chefer.

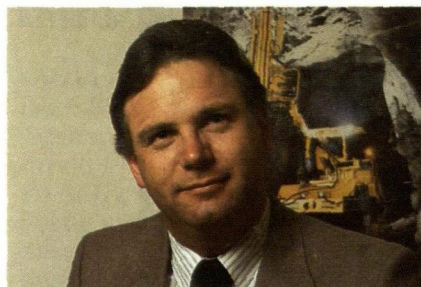
Ledningen för de olika divisionerna svarar för att göra en årlig genomgång av ledarsituationen inom respektive divisionsstab samt inom produktion och försäljning. För att bredda erfarenheterna skall job rotation uppmuntras vid olika tillfällen i en chefs karriär. I utvecklingsprogrammet rekommenderas

att möjligheter att arbeta i direkt kundkontakt skall prioriteras att deltagande i för divisionerna gemensamma projekt- och styrgrupper skall arrangeras

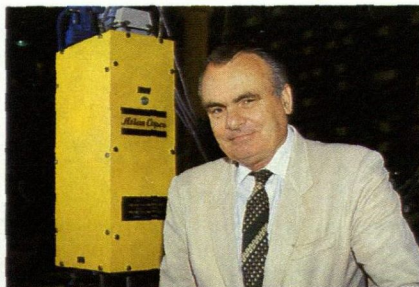
att erfarenhet skall vinnas genom positioner i både linje- och stabsorganisation i Sverige eller utlandet.

ÅRETS SÄLJARE

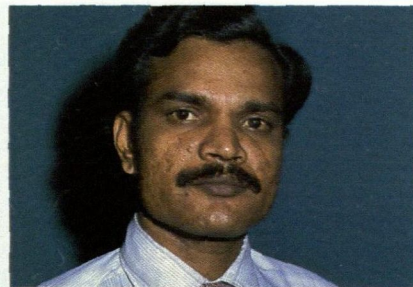
Under 1985 gjordes framstående försäljningsinsatser inom säljbolagen. I de länder som uppvisade de största försäljningsframgångarna har utsetts en Årets säljare. Dessa presenteras nedan med sina resultat.

BOB CALVERT

ROGER REZNY

A K MICHRA

BOB VAN WIJN

OWE HULTMARK

TOM SOMMEHAG

Bob Calvert, som är regionchef för Atlas Copco i Tasmanien, Australien, erhöll under 1985 en order på en Promec TH 654. Det är den största borrhigg som någonsin sålts i Australien. Utrustningen skall användas för att driva en 13 km lång tunnel i ett nytt projekt för Hydro Electric Commission. För samma projekt sålde han även två Häggloaders.

Roger Rezny, försäljare vid det brasilianska säljbolaget i Sao Paulo, Brasilien, sålde under 1985 multipelmutterdragare för mer än 10 MSEK till fordonindustrin. Genom dessa monteringsystem förses kunderna med verktyg som förbättrar kvalitet och säkerhet i de lokalt tillverkade fordonen. Han fick dessutom kontrakt på ett flertal modeller oljefria kompressorer.

A K Michra, försäljningsingenjör vid Atlas Copco i Indien, lyckades i nära samarbete med regionchefen V D Madhok och produktchefen S Gupta ta hem den första och största enskilda ordern på transportabla kompressorer av typ XA 320 i Indien. Ordern från Hutti

KNUT SOGN, PER ESPEN KJØLSETH,
JAN JOHNSEN, BJØRN ANDRESEN OCH
PAAL OLAUSSON

guldgruvor omfattade 14 kompressorer och erhöles i hård priskonkurrens. Det var lägre driftskostnader och god "after-sales" service som blev avgörande.

Bob van Wijn, försäljare för Atlas Copco i Holland, sålde 13 kompletta system med 22 skruvkompressorer till Shell. I hans försäljningsresultat för 1985 ingick även kolvkompressorer till ICI. Totalt uppgick hans försäljning till 18 MSEK.

Owe Hultmark, försäljningsingenjör vid det svenska säljbolaget, uppvisade under 1985 mycket goda försäljningsresultat med hög marknadsandel för oljefria kompressorer som följd. Hans framgång berodde till stor del på en egen utvecklad

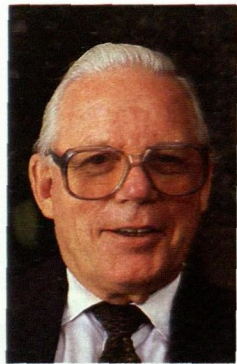
tillämpning – ett system med Z-kompressorer som ger 95°C varmvatten och som har god driftsekonomi. Dessutom har han utvecklat ett datorbaserat styr- och diagnosystem som utgör ett värdefullt hjälpmedel att fastställa kundernas totala driftsekonomi. Med dessa båda tillämpningar som bas sålde Owe Z-kompressorer till bla Volvo Personvagnar.

Tom Sommebag, vid Atlas Copco International lyckades i hård internationell konkurrens ta hem en order från Metallurgimport i Sovjetunionen på 34 luftdrivna borrhigg av MCTs nya serie för gruvbrytning. Ordern är på totalt ca 100 MSEK.

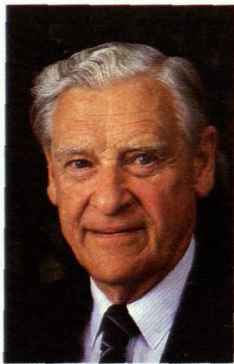
Atlas Copco Norges industri-division

– bestående av försäljningsingenjörerna Knut Sogn, Per Espen Kjølseth, Jan Johnsen, Bjørn Andresen och Paal Olausson – hade stora försäljningsframgångar under 1985 och ökade orderingen med 25 procent. I försäljningen ingick bla 31 oljefria kompressorer samt ett stort antal mindre stationära kompressorer.

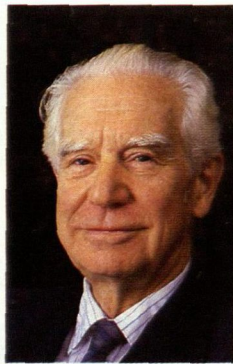
STYRELSE

PETER WALLENBERG

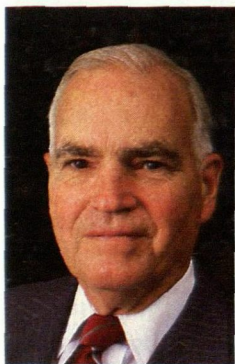
ERIK JOHNSSON

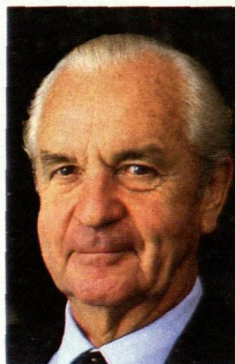
AXEL IVEROTH

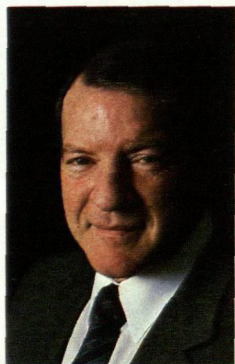
CURT G OLSSON

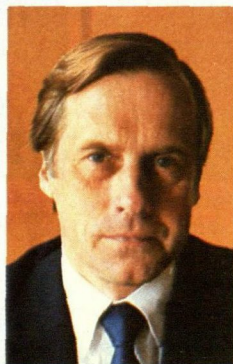
P HENRY MUELLER

OTTO GRIEG TIDEMAND

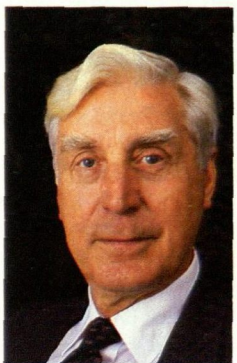
PEHR G GYLLENHAMMAR

BJÖRN SVEDBERG

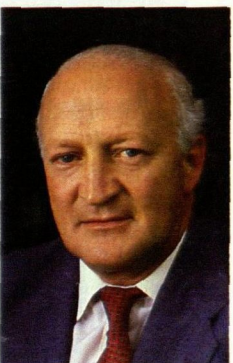
LENNART JOHANSSON

STEN RUDHOLM

PER LUNDBERG

TOM WACHTMEISTER

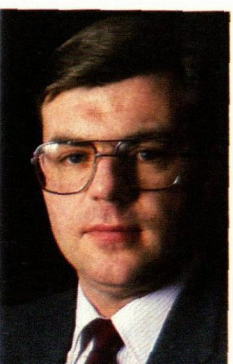
JACOB WALLENBERG

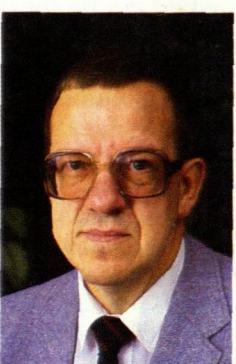
BO HENNING

PER-ERIK NYHOLM

KJELL NORDSTRÖM

TORE HEDBERG

STYRELSE

VALDA AV BOLAGSSTÄMMAN

Peter Wallenberg

Ordförande

Invald 1970. Ekon dr h c och

Fil dr h c. Född 1926.

Förste vice ordf i S-E-Banken.

Anställd i olika befattningar inom Atlas Copco-gruppen 1953-74.

Ordf i Investor, Papyrus, Providentia, STORA, Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse och Enskilda Securities Skandinaviska Enskilda Ltd (Storbritannien). V ordf i ASEA, Broströms, Electrolux, L M Ericsson, SKF och Sveriges Industriförbund. Styrelseledamot i Dillon, Read & Co Inc (USA).

Erik Johnsson

Vice ordförande.

Invald 1972. Tekn dr h c.

Född 1909. Verkst dir i Atlas Copco 1970-75.

Axel Iveroth

Invald 1975. Född 1914. Verkst dir i Sveriges Industriförbund 1957-77 och dess vice ordf 1977-83.

Curt G Olsson

Invald 1976. Född 1927. Ordf i S-E-Banken, Esselte och Svenska Dagbladet. Styrelseledamot i Hufvudstaden, Skandia och Dillon, Read & Co Inc (USA).

P Henry Mueller

Invald 1982. Fil dr h c. Född 1917. Ordf i Atlas Copco North America Inc och Saab-Scania of America Inc, (USA).

Otto Grieg Tidemand

Invald 1982. Född 1921. Skeppsredare, Belstove Shipping, Oslo. Ordf i A/S Kosmos, Försäkringsgruppen Vesta-Hygea, Store Norske Spitsbergen Kulkompani och Atlas Copco A/S, Oslo. Ordf och styrelseledamot i olika rederier och oljebolag i Norge och andra länder.

Pebr G Gyllenhammar

Invald 1982. Med dr h c. Född 1935. Ordf och koncernchef i AB Volvo. Styrelseledamot i S-E-Banken, United Technologies Corp, USA, S Pearson and Son, London. Ledamot av "International Advisory Committee", The Chase Manhattan Bank, New York. V ordf i "Board of Trustees" Aspen Institute, (USA).

Björn Svedberg

Invald 1983. Tekn dr h c. Född 1937. Verkst dir och koncernchef i L M Ericsson. Styrelseledamot i L M Ericsson och AGA.

Lennart Johansson

Invald 1985. Tekn dr h c. Född 1921. Ordf i SKF, Broströms och Sveriges Industriförbund. V ordf i ESAB, S-E-Banken och Volvo. Styrelseledamot i ASEA, Investor, Skanska, STORA, Svenska BP, SAF och Sveriges Verkstadsförening.

Sten Rudholm

Invald 1985. Jur dr h c. Född 1918. Riksmarskalk. Ledamot av Svenska Akademien. Ordf i Stockholms Handelskammarens Skiljedomsinstitut. Styrelseledamot i L M Ericsson, Nobel Industrier och Investor.

Per Lundberg

Invald 1985. Född 1943. Verkst dir i Providentia och Patricia. Styrelseledamot i Alfa-Laval, Atlas Copco Finans, Atlas Copco Leasing, Billerud, Bohusbanken, Garphyttan-Hesselman, Saab-Scania (suppleant), Stora Timber, Finans Vendor, SPP och Ångpanneföreningen.

Tom Wachtmeister

Invald 1975. Född 1931. Verkstäl- lande direktör i Atlas Copco sedan 1975. Anställd i företaget sedan 1959. Ordf i Sveriges Allmänna Exportförening, Skattebetalarnas Förening, Sweden-China Trade Council och British Swedish Chamber of Commerce. V ordf i Sveriges Mekanförbund. Styrelseledamot i Boliden, Export-Invest, Hasselfors, Saab-Scania och S-E-Banken.

Jacob Wallenberg

Suppleant. Invald 1985. Född 1956. Suppleant i styrelsen för Providentia och STORA.

PERSONALREPRESENTANTER

Bo Henning

Invald 1973. Född 1933. Ordf Atlas Copcos SIF-klubb Nacka.

Per-Erik Nyholm

Invald 1973. Född 1937. Ordf Atlas Copcos Verkstadsklubb Nacka.

Kjell Nordström

Suppleant. Invald 1977. Född 1949. Ordf Eccoverkens Verkstadsklubb Skara. Riksdagsman.

Tore Hedberg

Suppleant. Invald 1983. Född 1937. Ordf Atlas Copco Tools' SIF-klubb Stockholm.

REVISORER

Birger Sonesson

aukt revisor

Bertil E Olsson

aukt revisor

Karl-G Giertz

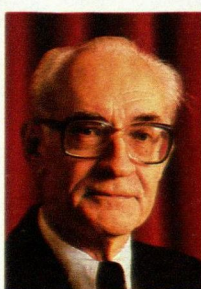
aukt revisor, suppleant

Bo Ribers

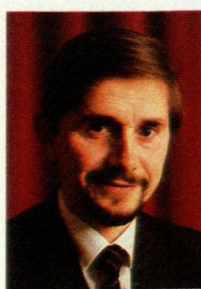
aukt revisor, suppleant

BIRGER SONESSON

BERTIL E OLSSON

KARL-G GIERTZ

BO RIBERS

FÖRETAGSLEDNING

TOM WACHTMEISTER och BERTIL ERIKSSON

*MICHAEL TRESCHOW, PER WEJKE
och C MELVILLE ERRINGTON*

*SVEN-INGVAR SVENSSON, BO EKLÖF
och EINAR LJWENDAHL*

VERKSTÄLLANDE LEDNING

Tom Wachtmeister, VD
Atlas Copco AB, koncernchef,
född 1931, anställd sedan 1959

Bertil Eriksson, förste vice VD
vice koncernchef (from 86-01-01)
VD Atlas Copco Airpower n.v.
(tom 85-12-31)
född 1934, anställd 1959-1979
och sedan 1982.

Olof Sjöström, förste vice VD
(tom 85-12-31)

Einar Liwendahl, vice VD
marknadsföring öst,
född 1927, anställd sedan 1953

Sven-Ingvar Svensson, vice VD
marknadsföring väst,
född 1932, anställd sedan 1958

C Melville Errington, VD Atlas
Copco Airpower n.v.
(from 86-01-01)
född 1940, anställd sedan 1965

Per Wejke, VD Atlas Copco
MCT AB,
född 1937, anställd 1964-1970
och sedan 1980

Michael Treschow, VD Atlas Copco
Tools AB,
född 1943, anställd sedan 1975

Bo Eklöf, administrativ direktör,
född 1941, anställd sedan 1974

BEREMA-GRUPPEN

Gösta Fernström, VD
(from 86-01-01)

MONSUN-TISON AB

Carl Axel Rudd, VD

ATLAS COPCO AB**KONCERNSTABER, DIREKTÖRER**

Ekonomi:	<i>Jan Petersson</i>
Finans:	<i>Bo Johansson</i>
Juridik:	<i>Hans Sandberg</i>
Kommunikation och Samhällskontakt:	<i>Hans Johnsson</i>
Koncernutveckling:	<i>Carl Caldenius, tf</i>
Logistik:	<i>Tord Berggren</i>
Marknader:	<i>Anders Björk</i>
Personal:	<i>J-A Darlin</i>
Teknik:	<i>Jan Holdo</i>

SPECIELLA RÅDGIVARE

Eric Bursvik (from 86-03-01)
Ambassadör Ivo Dölling
(from 85-12-01)
Bo Gyllenberg
Rolf Labnbagen
Ambassadör Olof Landenius
Ambassadör Lennart Petri

ÖVRIGA FÖRETAG

ATLAS COPCO MANAGEMENT CONSULTING AB
Göran Lundborg, VD

SERVICESTABER

Adm utveckling:	<i>Bertil Andersson</i>
Anläggningar:	<i>Ulf Hernestam</i>
Aqua Technique:	<i>Bo Verner</i>
Ekonomi och Koncernredovisning:	<i>Hans Lindblad</i>
Elektriska Drivsystem:	<i>Bo Lemcke</i>
Information (tillika informa- tionschef Atlas Copco AB):	<i>Bengt Möller</i>
Intendentur och Företagshälsövård:	<i>Karin Palm Karnell</i>
Organisationsutveckling:	<i>Leif Aadde</i>
Patent:	<i>Alexis Molin</i>
Personal:	<i>Hans Hansson</i>
Standard:	<i>Jan Wenström</i>

ATLAS COPCO INTERNATIONAL AB

Erland von Redlich, VD

ATLAS COPCO ABEM AB

Lars Helgöstan, VD

ATLAS COPCO DATA AB

Rolf Johanson, VD

INSTITUT CERAC S A, Schweiz

Tekn dr Barry Edney, VD

ATLAS COPCO

– ett världsomspännande verkstadsföretag
inom tryckluft och hydraulik –
ger genom sin teknologi och marknadsorganisation
sina kunder ökad produktivitet
blå inom bergborrning, kompression
av luft och gaser samt industriautomation.

Atlas Copco